

Elet Dž.
Vagoner

*Jevandelje
u
stvaranju*

E. DŽ. VAGONER
JEVANĐELJE U STVARANJU

E. Dž. Vagoner
JEVANĐELJE U STVARANJU

Naslov originala:
THE GOSPEL IN CREATION
By Ellet Joseph Waggoner

Izdavač:
Branko Đurić

Prevod sa engleskog:
Branko Đurić (do polovine trećeg poglavlja)
Suzana Stojanovski (ostatak knjige)

Dizajn korica:
Gordana Ardeljan

Pesme prepevao:
Zvonimir Kostić Palanski

Štampa:
Apollo Graphic Production Beograd

Tiraž 50 primeraka

Prvo izdanje, Beograd, 2018.

Elektronska verzija knjige „*Jevanđelje u stvaranju*“ besplatno je dostupna na Internetu, za ličnu upotrebu. Ukoliko želite da kupite ovu knjigu u štampanom obliku, možete je naručiti na:

dobravest@yahoo.com
(+381) 064/40-29-428

E. DŽ. VAGONER

JEVANĐELJE U STVARANJU

Beograd, 2018

SADRŽAJ

UVOD.....	7
DAN PRVI	11
DAN DRUGI	37
DAN TREĆI	47
DAN ČETVRTI	61
DAN PETI	71
DAN ŠESTI	77
DAN SEDMI	83

UVOD

UTEHA I NADA U PISMU

U četvrtom stihu petnaestog poglavlja Rimljanima poslanice Božji duh preko apostola Pavla stavlja pečat odobravanja na ceo Stari zavet. On to čini nudeći cilj zbog kojeg piše: „Sve, naime, što je unapred napisano, napisano je nama za pouku, da strpljivošću i utehom Pisma imamo nadu“ (Čarnić).

Ono zbog čega nalazimo utehu i nadu u Starom zavetu, jasno je otkrio Hristos, kada je u odgovoru Jevrejima dao svoje božansko odobravanje starozavetnim spisima, a posebno Mojsijevim knjigama. Isusove reči glase: „Istražujete Pisma, jer smatrate da u njima imate večni život; i ona svedoče za mene; Jer da ste verovali Mojsiju, verovali biste i meni; jer je on o meni pisao. Ako pak njegovim pismima ne verujete, kako ćete verovati mojim rečima“ (Jovan 5,46-48). Možemo naći utehu i nadu u Spisima zato što je Hristos u njima.

Duh Starog zaveta duh je Hristov. Čitamo o prorocima iz starih vremena da su ispitivali „vreme i okolnosti na koje je Hristov Duh u njima ukazivao, kada je unapred svedočio o Hristovim stradanjima i o slavi koja će uslediti“ (1. Petrova 1,11 – SSP¹).

STARI ZAVET/SAVEZ JE JEVANĐELJE

Ne samo to, nego Stari zavet sadrži Jevanđelje. U stihu koji sledi nakon poslednje citiranog, čitamo: „Njima je otkriveno da nisu služili sebi nego vama, ovim što vam se sad objavilo posredstvom onih koji su vam propovedali evanđelje u Duhu Svetom, poslanom s neba“ (1. Petrova 1,12 – Čarnić). I svi proroci, uključujući i Mojsija, su propovedali isto što su propovedali i apostoli, a to je jevanđelje. S obzirom na to da je Božje jevanđelje o „Isusu Hristu Gospodu našem“ (Rimljanima 1,1-3), i da bi Jevreji verovali u Hrista da su verovali Mojsiju, jer je on pisao o Hristu, sledi da je ono što je Mojsije pisao bilo jevanđelje.

---

1 SSP – Savremeni srpski prevod – *prim. izdavača*

JEVANĐELJE U STVARANJU

Prva stvar koju je Mojsije napisao inspirisan duhom Božjim bila je priča o stvaranju. Zato je to jedna od onih stvari kroz koje dobijamo nadu i utehu. Kako je moguće da kroz priču o stvaranju dobijamo utehu i nadu? To je zato što ova priča sadrži jevanđelje. Nekoliko reči biće dovoljno da potvrdimo ovu činjenicu pre nego što nastavimo dalje sa detaljnim proučavanjem.

Izjava apostola da je jevanđelje „sila Božija na spasenje svakome ko u njega veruje“ (Rimljanima 1,16), poznata je svima koji su ikada čuli jevanđelje. Jevanđelje je ispoljavanje Božje sile koja je uložena da bi spasila čoveka. Suštinu ove iste misli izrekao je i Petar kada je govorio o nebeskom nasledstvu onih „koji su silom Božjom sačuvani, kroz veru, za spasenje“ (1. Petrova 1,5 – eng. prevod KJV).

STVARANJE – MERA BOŽJE SILE

Šta je mera Božje sile? Gde se ona može videti u opipljivom obliku? Čitajte Rimljanima 1,20. Tu nam je rečeno da je sve ono nevidljivo, čak i Božja večna sila, kao i samo Božanstvo, jasno prikazano i da se može isto tako jasno razumeti kroz stvorena dela. Dakle, u stvaranju je sila Božja tako opipljivo ispoljena da je svi prosto moraju videti. Ali, što se tiče spasenja Božja sila je jevanđelje. Stoga dela stvaranja pružaju pouku o jevanđelju. To je rečeno u devetnaestom Psalmu: „Nebesa kazuju slavu Božju, i dela ruku njegovih glasi svod nebeski. Dan danu dokazuje, i noć noći javlja (objavljuje znanje – KJV). Nema jezika, niti ima govora, gde se ne bi čuo glas njihov (nema ni govora ni jezika; bez svega ovoga njihov glas se ipak čuje – KJV). Po svoj zemlji ide kazivanja njihovo i reči njihove na kraj vasiljene.“

U ovaj citat uključen je i komentar sa margine², jer daje objašnjenje još bliže originalnoj ideji iz Psalma. Ta ideja glasi da bez obzira na to kojim jezikom govore pripadnici neke nacije, svi mogu razumeti jezik neba. Poruka koju kazuju nebesa lakše se čita nego da je zvučno

---

2 Originalni komentar iz KJV (King James) prevoda – *prim. prevodioca*

saopštena, jer svi ljudi koji žive na zemlji ne mogu podjednako da razumeju jedan artikulisani govor. Svi, međutim, koji su obdareni razumom, mogu da čitaju jednostavan jezik Božjih stvorenih dela.

Istu misao izražava i Adison[†] u ovim divnim stihovima:

Na visini prostran svod nebeski,
 Što večno nebesko plavetnilo toči,
 I ukrasima sjajnim, prebogatom,
 O velikom Začetniku svega svedoči.

Sunce koje se nikad ne umara,
 Otkrivajući stalno silu Tvorca svoga,
 U svakoj zemlji govori snažno,
 Da je na delu ruka svemoćnog Boga.

Ubrzo, dok večernja senka pada,
 i sve čudesno pod sobom menja,
 Mesec Zemlji, što ga pomno sluša,
 ponavlja priču svoga rođenja.

Dok zvezde okružuju njegov sjaj
 I sa svoje strane sva nebeska tela
 Potvrđuju poruke i šire istinu
 Da od pola do pola sazna Zemlja cela.

Šta se sve, u toj svečanoj tišini,
 oko tamne zemaljske kugle kreće?
 Šta se to, iako bez glasa ili zvuka,
 sred njihovih sjajnih orbita sreće?

U uhu razuma oni se svi vesele,
 Praćeni nekim svečanim zvukom,
 I pevaju stalno dok se sjaje:
 'Svi smo mi stvoreni božanskom rukom.'

Jevanđelje je sila Božja, i ta sila je otkrivena u delima koje je On stvorio; zato psalmista govori o jevanđelju koje nebo kazuje i naučava. Da je to tako, potvrđuju i reči apostola Pavla u Rimljanima 10,15-18: „A kako će propovedati ako ne budu poslani? Kao što stoji napisano: kako su krasne noge onih koji donose glas za mir, koji donose glas za dobro! Ali, svi ne poslušашe jevanđelja: jer Isaija govori: Gospode! ko verova našem propovedanju? Tako dakle vera biva od propovedanja, a propovedanje rečju Božjom. Nego velim: zar ne čuše? Još otide po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga sveta reči njihove“ (Karadžić).

Apostol ovde govori o jevanđelju koje, kako kaže, nisu svi poslušali. Zatim tvrdi da su ga svi čuli, a kao dokaz da su ga svi čuli, on citira upravo Psalam 19: „Otide po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga sveta reči njihove.“ Na šta se odnose njihove reči? Odnose se, naravno, na jevanđelje. Tako dobijamo zaokruženu ideju, da nebesa propovedaju jevanđelje. Nema čoveka koji bi bio toliko nepismen da nije u stanju da pročita jevanđelje; nema čoveka koji je toliko gluv, ili do te mere izolovan da ne može čuti jevanđeosku propoved. Ova istina bivaće sve očiglednija kako budemo ulazili dublje u naše proučavanje.

† Džozef Adison (eng. Joseph Addison; Milston, 1. maj 1672 – London, 17. jun 1719) je bio engleski klasicistički prozni pisac i političar.

DAN PRVI

STVARANJE I ISKUPLJENJE

„U početku stvori Bog nebo i zemlju“ (1. Mojsijeva 1,1 – Daničić).

U ovoj kratkoj rečenici sažeta je celokupna istina jevanđelja. Onaj ko ispravno čita ove reči može iz njih da izvuče ogromnu utehu.

Razmotrimo na prvom mestu ko je Taj što je stvorio nebo i zemlju. „Stvori Bog“. Ali, Hristos je Bog, sjaj Očeve slave, izraz lika koji ima Otac kao ličnost (vidi Jevrejima 1,3). On sam kaže: „Ja i otac jedno smo“ (Jovan 10,30). On je bio Onaj koji je predstavljao Oca, stvarao nebo i zemlju. „U početku beše Reč Božija, i ta Reč beše u Boga, i Bog beše Reč. Ova beše u početku u Boga. Sve je kroz nju postalo, i ništa, što je postalo, nije postalo bez nje“ (Jovan 1,1-3 – Čarnić).

Ponovo čitamo o Hristu da je „u njemu stvoreno sve što je na nebesima i na zemlji, sve vidljivo i nevidljivo, bili to prestoli, ili gospodstva, ili poglavarstva, ili vlasti; sve je njegovim posredstvom stvoreno – i za njega. I On je pre svega i sve u njemu ima svoje postojanje“ (Kološanima 1,16.17).

Sam Otac naziva Sina Bogom i Tvorcem. Prvo poglavlje Jevrejima poslanice kaže da Bog nikada nije rekao nijednome od anđela „Ti si Sin moj, ja sam te danas rodio. Dok Sinu kaže: Tvoj presto, Bože, stoji u sve vekove i žezlo pravosti (pravičnosti – SSP; pravde – Karadžić) je žezlo tvoga carstva. Sinu On takođe kaže: Ti si, Gospode, u početku osnovao zemlju i nebesa su dela tvojih ruku“ (Jevrejima 1,5.8.10 – Čarnić). Tako možemo biti sasvim sigurni dok čitamo reči iz prvog poglavlja knjige Postanja: „U početku stvori Bog nebo i zemlju,“ da se one odnose na Božanstvo koje je u Hristu.

Stvaralačka sila je ono što razlikuje Božanstvo od svega drugog. Duh Gospodnji je preko proroka Jeremije opisao besmislenost poštovanja idola, dodavši: „A Gospod je pravi Bog, Bog živi i car večni, od njegove srdnje trese se zemlja, i gneva njegova ne mogu podneti naro-

di. Ovako im recite: bogova, koji nisu načinili neba ni zemlje, neće sa zemlje i ispod neba. On je načinio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudročću svojom, i razumom svojim razastro nebesa“ (Jeremija 10,10-12 – Daničić).

Zemlja je stvorena Njegovom silom i osnovana Njegovom mudročću. No, Hristos je „sila Božja i mudrost Božja“. Tako ponovo nalazimo Hrista neraskidivo povezanog sa stvaranjem i ulogom Tvorca. Hristovo Božanstvo priznajemo samo ako Ga priznajemo i poklanjamo se Njemu kao Tvorcu.

Hristos je Iskupitelj zahvaljujući svojoj sili koja je stvaralačka. Čitamo da „imamo iskupljenje kroz krv Njegovu, čak i oprostaj greha“, jer „kroz Njega je sve sazdan“ (Kološanima 1,14.16 – eng. prevod). Da nije bio Tvorac ne bi mogao biti ni Iskupitelj. To znači da su iskupljujuća sila i stvaralačka sila jedno te isto. Iskupiti znači stvoriti. Ovo se ogleda i u rečima apostola kada kaže da je jevanđelje sila božja za spasenje. Ovu misao neposredno prati druga, da se Božja sila može zapaziti u delima koja su stvorena (Rimljanima 1,16-20). Kada razmislimo o delima stvaranja i sili koja su se u njima otkrila, pronicemo u silu iskupljenja.

Bilo je pregršt spekulacija na temu koja je sila veća, iskupljujuća ili stvaralačka. Mnogi su pomišljali da je iskupljenje veće delo od stvaranja. Takve pretpostavke su besmislene jer samo beskrajna sila može da ostvari kako jedno, tako i drugo delo. Ljudski um ne može da izmeri neograničenu silu. Međutim, iako ih ne možemo izmeriti, možemo lako da postavimo pitanje koja je veća, jer nam Pismo pruža informacije o tome. Nijedna nije veća. Reč je o istoj sili. Iskupljenje je stvaranje. Iskupljenje je ista ona sila koja je primenjena u početku, kada je stvoren svet i sve što je na njemu. Ista sila je sada primenjena u spasavanju čoveka i zemlje od prokletstva greha.

Pismo je veoma jasno po ovom pitanju. Psalmista se molio: „Stvori u meni čisto srce, prav duh ponovi u meni“ (Psalam 51,10 – eng. prevod). Apostol kaže: „Ko je u Hristu, novo je stvorenje“ (2. Korinćanima 5,17 – eng. prevod) ili novo je delo stvaranja. Na drugom mestu čitamo: „Jer ste milošću spaseni kroz veru; to nije od vas, dar je Božji. Nije na osnovu dela, (tako) da se niko ne može pohvaliti. Jer smo mi

Njegov posao, sazđani (stvoreni) u Hristu Isusu za dela pravedna, koja je Bog unapred odredio, da u njima hodimo“ (Efescima 2,8-10 – kombinacija prevoda KJV-Karadžić).

U poređenju sa Bogom, čovek je „ništa i... taština“ (Isaija 40,17). U njemu „dobro ne boravi“ (Rimljanima 7,18 – KJV). Ista sila koja je u početku stvorila svet ni iz čega, uzima čoveka, ako je on voljan, i od njega čini ono što je „na pohvalu Njegove slavne milosti“ (Efescima 1,6 – KJV).

STVARALAČKA REČ

Videli smo da je Hristos – Reč, Tvorac svih stvari i da otkupljuje svojom stvaralačkom silom. Hajde sada da vidimo šta Sveto pismo kaže o tome kako je On to stvarao. Evo odgovora: „Rečju Gospodnjom nebesa se stvoriše, i duhom usta Njegovih sva vojska njihova. Kao u gomilu sabra vođu morskú, i propasti metnu u spremlje. Nek se boji Gospoda sva zemlja, i neka strepi pred Njim sve što živi po vasiljenj. Jer On reče, i postade; On zapovedi, i pokazá se“ (Psalam 33,6-9 – Daničić). To je veoma jednostavno i predivno, upravo zbog svoje jednostavnosti. Svi možemo da uzvknemo: „Kakva li je to reč!“

„Verom razumemo da su svetovi sazđani rečju Božjom, i da stvari koje se vide nisu stvorene od onoga što je postojalo“ (Jevrejima 11,3 – eng. prevod). Kako znamo kako su stvoreni svetovi? Verom. Vera daje znanje. To je njeno naročito delo. Znanje dobijeno verom nije nejasno niti neizvesno. Zapravo i nema pravog znanja koje nije niklo iz vere. Znanje koje dolazi na neki drugi način zapravo je spekulacija. Neverujući čovek smatra veru ludošču, ali vernik zna da je vera ta koja predstavlja čvrst temelj. Ko veruje, znaće.

Poznavanje alfabeta je jedno od najopštijih znanja na svetu. Ono leži u samoj osnovi svakog ućenja. Niko se ne smeje detetu kada ono kaže da zna sva slova abecede, i što jasno i određeno tvrdi da je znak „A“ baš to što označava (uprkos svim mogućim kontradikcijama vezanim za tu tvrdnju). Ipak, dete ovo zna isključivo na osnovu vere. Ono nikada nije samo za sebe istraživalo ovaj predmet, nego ga je prihvatilo na osnovu tvrdnje svog učitelja. Ovaj je, takođe, za sebe morao da nauči istu abe-

cedu, i to na isti način – verom. Ni njemu svakako na početku nije bilo dokazivano da „A“ jeste „A“. To sigurno nije bilo tako. Ako bi on odbio da veruje u ovu činjenicu sve dok mu se to ne dokaže, nikad ne bi naučio da čita. Jednostavno, morao je to da prihvati verom, a onda je činjenica samu sebe potvrđivala u svakoj narednoj situaciji i pod svim okolnostima. Nema ničega u šta bi ljudi bili sigurniji, i istovremeno nema ničega u čemu bi više zavisili od vere, nego kada je reč o slovima alfabeta.

Upravo tako kao što deca uče abecedu, mi treba da učimo Božje istine. Ko prima nebesko carstvo, mora da ga primi kao dete. Verom mi učimo kako da upoznamo Isusa Hrista koji je Alfa i Omega, celokupan Božji alfabet. Oni koji veruju jednostavnim tvrdnjama Biblije u pogledu stvaranja, sa sigurnošću će znati da je Bog saznao nebo i zemlju silom svoje reči. Znanje ove osobe neće biti uzdrmano sumnjama nevernika koji sve to proglašavaju ludošću. Takve sumnje ne mogu da budu protivdokaz njegovom ubeđenju, kao što ni naše poznavanje alfabeta ne može da bude uzdrmano ili osporeno time što neko ne poznaje taj isti alfabet.

„Rečju Gospodnjom nebesa su stvorena, i duhom usta njegovih sva vojska njihova“ (Psalam 33,6 – KJV). U časopisu „Stoleće“ (Century) objavljenom u maju 1891. godine, može se naći veoma zanimljiv opis glasovnih oblika. Članak nosi naslov „Vidljivi zvuk“. Autorka članka, gospođa Vots Hjuž (Watts Hughes), koristila je jednostavne uređaje da testira intenzitet izgovorenih glasova. Jedna elastična membrana bila je raširena preko otvora prijemnika do kojeg je glas dolazio preko široke cevi koja je na drugom kraju imala proširenje za usta onoga ko je izgovarao glasove. Na ovu membranu koja je bila horizontalno položena, stavljena su zrnca peska ili finog pudera. Rezultati nisu bili nikakvo čudo, osim zapažene pojave da čak i najmanja zvučna vibracija dovede do pravilnog raspoređivanja zrnaca po membrani, tako da se uvek dobija neki oblik biljke ili cveta, pa čak i oblici nižih životinjskih vrsta. Nešto slično ovome može se videti kada se po hladnom vremenu diše u smrznuti prozor. Primećeno je takođe da, ako je puder sasvim suv, on ne zadržava oblik koji je napravio, pošto prestanu zvučne vibracije proizvedene ljudskim glasom. Sasvim laganim kvašenjem pudera dobijeno je to da on ostane u obliku koji je napravio pod uticajem ljudskog

glasa, kako bi taj oblik mogla da uhvati fotografska kamera (Vagoner ovde misli na eksperimente koji su nazvani „Slike glasovnih oblika“).

Sve nam to govori da dah koji dolazi iz pluća ima oblik živih organizama; autorka članka koja je pevala da bi izazvala vibracije membrane, na kojoj su nastajale čudesne forme, zaključila je sledeće:

„Na kraju ovog mog kratkog rada sa glasovnim oblicima, nakon posmatranja, dodala bih da sam u svojim eksperimentima kao istraživački instrument koristila sopstveni glas, pevajući u cev na čijem se kraju nalazila membrana sa prahom. Ostavljam sada sve drugima koji su bolje upoznati sa prirodnim naukama, da usklade dobijena saznanja sa činjenicama i zakonima kojima nauka već raspolaže. Ipak, moram da kažem da je, dok sam prelazila iz jedne u drugu fazu ovog istraživanja, pitanje za pitanjem dolazilo u moj um, sve dok kod sebe nisam uhvatila kontinuirano osećanje da stojim pred misterijom koja je u velikoj meri sakrivena, mada nam se neki njeni obrisi naziru kao otkrivenje. Na sve to prinuđena sam da kažem da sam, pevajući iz dana u dan i posmatrajući kako iz tog čina nastaju svi ti čudesni, jedinstveni oblici, u pauzama izlazila napolje i tom prilikom svuda oko sebe zapažala paralelne oblike u živom svetu: cvetove, paprati, drveće. Dok sam gledala kako iz male gomilice praha nastaju figure nalik na cvetove, kako se formiraju latice, sve me je to podsetilo na način kako cvet u prirodi izbija iz nabubrelog pupoljka. Nada se kod mene probudila da bi ovi skromni eksperimenti mogli da doprinesu boljem razumevanju prirodnog sveta i načina na koji u tom svetu nastaju svi te predivni oblici života, i tako makar u maloj meri pomognu da se otkrije još jedna karika u velikom lancu uređenog Univerzuma, o kojem Sveti spisi govore da je nastao glasom Božjim.“

Ovo ne služi kao primer kako je Bog u početku rečju izazvao nastanak Zemlje, jer mi ne možemo da znamo kako je On to učinio. No, ovaj opisani eksperiment može da nam pomogne da shvatimo princip. Čo-

vek je stvoren prema Božjoj slici. On sam, međutim, nema stvaralačku sposobnost. U njegovom dahu, dakle, mogu da postoje samo oblici živih organizama. Međutim, u dahu Božjem nisu samo oblici, već sami živi organizmi, jer je On živi Bog, i u Njemu je „izvor životu“ (vidi Psalam 36,9). Kada On govori, Reč kojom se neka stvar naziva, sadrži tu stvar u sebi. Šta god da ta Reč opisuje, to što je opisano u živom obliku već postoji u samoj Reči. Na ovo ukazuju reči apostola Pavla koje se odnose na Boga: „(On) ono što nije poziva da bude“ (Rimljanima 4,17 – SSP); „na čiju reč postaje ono čega nema“ (D. Stefanović); „On zove stvari koje nisu tu kao da su tu bile“ (Bakotić). To je osobina koju samo Bog može da ima. Ako bi čovek nazvao stvari koje ne postoje kao da su postojeće, to bi bila laž. Bog, međutim, čini tako i to nije laž. Kako to? Jednostavno tako što kad nazove stvar imenom, ili kaže da će ta stvar da nastane, ona već postoji, čak i ako se ne vidi istog tog momenta. Sve stvoreno nalazi se u njegovoj Reči. Kad Bog nazove određenim imenom nešto što pre toga nije postojalo, tog časa ono postaje i njegovo postojanje je tako sigurno kao da se već pojavilo u opipljivom obliku, jer ono zaista i stvarno postoji u Reči koja je bila izgovorena. Eto zašto je toliko mnogo proročanstava izgovoreno u svršenom glagolskom obliku, kao da su već ispunjena. Dakle, kada je svetove trebalo dozvati u postojanje, Bog je izgovorio reči i oni su nastali. Oni su formirani dahom Njegovih usta.

Vidite kakav je čvrst temelj dat onome ko veruje i zna da su sve stvari stvorene rečju Božjom, i da, kada Bog govori, ono što je prozvano imenom istog časa nastaje, i to puno života. Psalmista kaže: „Da poslušam što govori Gospod Bog. On izriče mir narodu svojem i svecima svojim. On izgovara mir kroz svoju Svetu Reč“, „Jer je On naš mir“ (Efescima 2,14). Mir, međutim, znači pravednost, jer čitamo: „Velik mir imaju oni koji ljube Zakon tvoj i u njih nema spoticanja (i njih ništa neće uvrediti – eng. prevod)“ (Psalam 119.165). I na drugom mestu: „O, da si pazio na zapovesti moje, mir bi tvoj bio kao reka, i pravda tvoja kao valovi morski“ (Isaija 48,18 – Daničić). Stoga mora biti da Bog izgovara pravednost istovremeno kad izgovara mir. To i jeste tako, jer kao potvrdu čitamo: „A sad se bez zakona javi pravda Božja, po-

svedočena od zakona i od proroka; pravda Božja verom Isusa Hrista¹ u sve i na sve koji veruju; jer nema razlike. Jer svi sagrešiše i izgubili slavu Božiju, a bez svoje zasluge su opravdani (učinjeni pravednima, ili tvorcima zakona²) milošću njegovom, otkupom koji je u Isusu Hristu. Koga je Bog postavio kao žrtvu izmirenja – njegovom krvlju – koja se verom usvaja, da se pokaže njegova pravednost, jer je Bog u svojoj strpljivosti opraštao grehe učinjene u prošlosti; da bi u ovo vreme, kako rekoh, objavio Svoju pravednost, a to je: da On može biti pravedan, dok istovremeno opravdava onoga ko veruje u Isusa“ (Rimljanima 3,21-26 – kombinacija prevoda Karadžić-Bakotić-Čarnić-KJV).

Zapazite da je o čoveku rečeno da ne poseduje nikakvu pravednost: „Svi su skrenuli, svi su zajedno postali beskorisni; nema toga koji čini dobro, nema baš ni jednog“ (Rimljanima 3,12 – Čarnić). Niko nema ničega u sebi od čega bi se mogla dobiti pravednost. Dakle, Božja pravednost je bukvalno stavljena na sve i u sve koji veruju. Tako su oni ujedno obučeni u pravednost, ali i ispunjeni njome, u skladu s Pismom. U stvari, oni tada postaju „pravednost Božja“ u Hristu. A kako se to postiže? Bog objavljuje tj. izriče svoju pravednost nad onim koji veruje. Objaviti znači izgovoriti. Dakle, Bog izgovara grešniku, koji je ništa i koji nema ništa; Bog takvoj osobi kaže: „Ti si pravedan“, i istog trena ovaj verujući grešnik prestaje da bude grešnik i postaje pravednost Božja. Božja reč koja izgovara pravednost, poseduje tu pravednost u sebi samoj. Čim grešnik verom primi tu reč u svoje srce, istog trenutka on ima pravednost Božju u svom srcu; a kako iz srca izlaze izvori života, sledi da je u tom času novi život započeo u njemu. To je život poslušnosti svim Božjim zapovestima. Tako vera uistinu postaje „supstanca onih stvari kojima se nadamo“ (bukvalan engleski prevod), jer vera usvaja Božju reč, a Božja reč je supstanca.

REČ – SIGURAN TEMELJ

Ista reč koja je stvorila svet, takođe ga i održava. Ponovo citiramo reči koje se odnose na Hrista: „Jer je u njemu stvoreno sve što je na ne-

1 U smislu: posredstvom vere Isusa Hrista, ili: kao rezultat/plod vere Isusa Hrista – *prim. prev.*

2 Tekst u zagradi postoji i u originalu – *prim. prev.*

besima i na zemlji, sve vidljivo i nevidljivo, bili to prestoli, ili gospodstva, ili poglavarstva, ili vlasti; sve je njegovim posredstvom stvoreno – i za njega. I on je pre svega i sve u njemu ima svoje postojanje (sve se u njemu sadrži – KJV)“ (Kološanima 1,16.17 – Čarnić). Reč „sadrži“, ovde znači „održava se kao celina“. Dakle, sve što na zemlji postoji i sama zemlja, duguju svoje kontinuirano postojanje Hristu. Zato je Pavle na Marsovom brdu izjavio da „u njemu (kroz njega – Karadžić) živimo, mičemo se i jesmo (imamo svoje postojanje – KJV)“ (Dela 17,28 – Čarnić).

Održivost svega stvorenog ostvaruje se pomoću Njegove reči. „Bog, koji je od davnine mnogo puta i na mnogo načina govorio našim očevima preko proroka, u ove poslednje dane progovorio nam je preko Sina, koga je postavio za naslednika svega, čijim posredstvom je i svet stvorio; on je odsjaj njegove slave i odraz njegovoga bića, koji sve nosi svojom silnom rečju, koji je izvršio očišćenje od greha i seo s desne strane veličanstva na visinama“ (Jevrejima 1,1-3). Hristos je Božanska Reč. On je u izgovorenoj reči; i s obzirom na to da se sve stvari u Njemu održavaju kao celina, one opstaju zahvaljujući Njegovoj moćnoj reči.

Čitajte reči koje je napisao apostol Petar: „od davnina [su] bila nebesa i zemlja je iz vode i kroz vodu dobila svoje postojanje Božjom rečju, tim je i tadašnji svet bio potopljen vodom i tako propao. A sadašnje nebo i zemlja istom tom rečju pošteđeni su za oganj i čuvaju se za dan suda i propasti bezbožnih ljudi“ (2. Petrova 3,5-7 – Čarnić).

Ista reč koja je stvorila svet, bila je uzrok njegove propasti prilikom potopa. Potom ga je izvela preobraženog iz vode, i do sada ga još uvek održava. Dakle, ta reč mora biti nešto zaista suštinsko, sama supstanca svega postojećeg. Ona je stvarnija i postojanija od same zemlje, kao što i osnova neke stvari mora biti postojanija od same stvari. To je reč „koja ostaje doveka“ (1. Petrova 1,23), i zato onaj koji u nju veruje nikad neće biti u gubitku.

Doći će vreme kad će se „sva zemlja ljuljati kao pijan čovek, i premestiće se kao koliba“ (Isaija 24,19.20 – Daničić); tada će svako ostrvo pobeći, i planine se prevaliti u srce morima. Ali, čak i u tom teškom vremenu hrišćani će moći da kažu: „Bog nam je utočište i sila, pomoćnik, koji se u nevoljama brzo nalazi. Zato se nećemo bojati“ (Psalam 46,1.2).

GRAĐENJE NA REČI

„Svaki dakle koji sluša ove moje reči i izvršuje ih, biće kao mudar čovek, koji sazida kuću svoju na steni. I pade kiša i dođoše bujice, i dunuše vetrovi i navališe na onu kuću – i ne pade; jer beše utemeljena na steni. I svaki koji sluša ove moje reči a ne izvršuje ih, biće kao lud čovek, koji sazida kuću svoju na pesku. I pade kiša i dođoše bujice, i dunuše vetrovi i navališe na onu kuću – i pade, i pad njen beše veliki“ (Matej 7,24-27 – Čarnić).

Hristos je stena. O starom Izraelu čitamo da je narod onog doba pio „iz duhovne stene koja ih je pratila (išla sa njima), a ta stena beše Hristos“ (1. Korinćanima 10,4). Psalmista kaže: „On je stena moja i u Njemu nema nepravde“ (Psalam 92,15 – eng. prevod). Za one koji Ga prihvate kao svoj mir, rečeno je: „niste više tuđinci i došljaci, nego ste sugrađani svetih i domaći Božji nazidani na temelju apostola i proroka, a ugaoni temelj je sam Hristos“ (Efescima 2,19.20).

Nismo nazidani na apostolima i prorocima, već na temelju na kojem su i oni zidali, jer „niko ne može da postavi drugi temelj, sem onoga koji je postavljen, a to je Isus Hristos“ (1. Korinćanima 3,11).

Prema rečima samog Hrista u propovedi na gori (blaženstva), mi gradimo na steni slušajući i izvršujući Njegove reči. Božja reč je „bogom nadahnuta“ (vidi 2. Timotiju 3,16), pa je stoga puna Njegovog života. „Vera, dakle, potiče od propovedi, a propoved biva Hristovom rečju“ (Rimljanima 10,17); Hristos boravi u srcu posredstvom vere, što znači da reč ima Hrista u sebi, zato ona donosi Hrista u srce. Čovečja reč stoji umesto čoveka. Ona je vredna taman toliko koliko i on sam. Ako se radi o nekom čije je karakter bezvredan, njegova reč ništa ne vred; ali, ako je to neko častan i kad takav čovek nešto obeća, onda njegova reč vredí onoliko koliko i on, ili onoliko koliko on može da učini. Reč predstavlja osobu. Kaže se da ono što gospodar čini, to će i njegove sluge činiti iz poslušnosti prema njegovoj reči. Dakle, Božja reč stoji umesto Njega samog. Sve ono što je vredno kod Boga, vredno je i u Njegovoj reči. Ona Ga predstavlja, jer je puna Njegovog života.

Avram je divan primer zidanja na Hristu putem vere u Njegovu reč. Bog je obećao Avramu, i kao sva druga Božja obećanja, i ovo je bilo u Hristu. Čitamo sledeći zapis o Avramu: „I poverova Avram Bogu, a On mu primi (uračuna) to u pravdu“ (1. Mojsijeva 15,6).

Ima nešto veoma čudno u izrazu: „poverova... Bogu“. Reč koja je ovde prevedena sa „poverova“ potiče od jevrejske reči „Amin“. Reč „Amin“ je gotovo identičan oblik izgovora, kako ona zvuči na jevrejskom jeziku. Reč nije prevedena već je samo prenetu u druge jezike. Dakle, radi se o jevrejskom izrazu koji je samo prenet u prevode Biblije na raznim jezicima: grčkom, latinskom, francuskom, nemačkom, španskom, danskom, engleskom, itd. Svi ovi jezici imaju isto „Amin“.

Koren ove reči upućuje na pojam čvrstine. Ideje postojanosti i stabilnosti obuhvaćene se u ovoj reči. Postoji mnogo definicija same reči, ali sve one podrazumevaju pomenutu ideju. Jedna od definicija je „graditi“, ili „zavisiti od nečega/nekoga“. Dakle, Avram je bukvalno gradio na Bogu i to mu se računalo kao pravednost. To se podudara sa idejom da je Božja reč temelj. Osnovna zamisao, koja potiče iz samog korena reči „Amin“ i podrazumeva nešto supstancijalno na čemu se može zidati, zadržana je i u našem svakodnevnom govoru. Za nekog čoveka mi obično kažemo: „Na njega možeš da se osloniš“³. To znači da na njega možeš da staviš teret svoje sopstvene težine. Ako bi to bila istina o tom čoveku, koliko se onda mnogo više to može reći za Boga! Možemo se osloniti i odmoriti na Njegovoj reči, jer će nas ona uvek nositi.

Sve to daje jednu daleko bolju i širu predstavu o biblijskom pojmu verovanja u odnosu na ono što se obično pod tim pojmom podrazumeva. Ljudi obično misle da verovati ne znači mnogo više od klimati glavom u znak pristanka. No, verovati Gospodu je daleko više od ovoga. To znači držati Božju reč za najpouzdaniju stvar u univerzumu, i položiti celu dušu i sve nade na nju, čak i kad se sve drugo suproti ovoj reči. To dalje znači hodati i na takvom mestu gde naizgled ništa ne postoji, samo zato što je tu Gospodnja reč, sa svešću da je upravo ta reč čvrst temelj. Pesnik Vitije⁴ ovako je to izrazio:

3 Od njega možeš da zavisiš – bukvalni prevod – *prim. prev.*

4 Džon Grenlif Vitije (eng. John Greenleaf Whittier, 17. decembar 1807 – 7. septembar 1892)

„Ništa ispred, ništa iza:
 koraci vere kada krenu,
 spuštaju se u prividnu prazninu,
 I tu ispod nalaze Stenu.“

Kada je Gospod rekao Petru: „Dođi!“ (Matej 14,29 – KJV), dok je On sam hodao po vodi, Petar je izašao iz čamca i krenuo ka svom Gospodu. Suprotno je zakonima prirode da čovek hoda po vodi. Nemoguće je da voda drži čoveka na površini. Šta je to onda održavalo Petra? Bila je to reč: „Dođi!“ Kad Bog izgovori reč, ono što ta reč opisuje nalazi se u njoj; i tako, kada je Isus rekao Petru: „Dođi!“, sila koja je bila neophodna Petru da dođe, nalazila se u samoj Isusovoj reči. Na toj reči je Petar hodao, sve dok je hodao. Kada je počeo da gleda unakolo, u žestoke talase, istog trena počeo je da tone. Zašto? Zato što je u tim momentima zaboravljao tu reč, a mislio samo na vodu. Čim je napustio reč, počeo je da propada u dubinu, jer voda nema silu da ga održi na površini. Samo je Božja reč mogla da ga nosi iznad vode. Da je Gospodnja reč upućena Petru glasila da ovaj treba da hoda po vazduhu, Petar je to mogao isto tako lako da učini, kao što je hodao po vodi. Božja reč je Iliju uznela na nebo, i to isto će učiniti sa svima koji shvate njenu silu.

Zapazite, međutim, činjenicu da je Avram zidao na Gospodu, a da mu je to primljeno/uračunato kao pravednost. Gospod nikada ne čini grešku u svom prosuđivanju. Kada je Avramova vera bila uračunata kao pravednost, to je zato što je ona zaista bila pravednost. Kako to? Jednostavno. Avram je zidajući na Gospodu, zidao na večnoj Pravednosti. „...Pravedan (je) Gospod i... nema u njemu nepravde“ (Psalam 92,15). Avram je postao jedno sa Gospodom, tako da je Božja pravednost postala njegova sopstvena pravednost.

„Reči su Gospodnje reči čiste, srebro u vatri očišćeno od zemlje, sedam puta pretopljeno“ (Psalam 12,6). Zato onaj ko gradi na Steni Isusu Hristu, prihvatajući živom verom Njegovu reč, zapravo gradi na proverenom temelju. U tom smislu čitamo:

„Odbacite, dakle, svaku zloću i svaku prevaru, i licemerstva, i zavisti, i sva klevetanja, kao novorođena deca budite željni duhovnog, pravog mleka reči, da njim uzrastete za spasenje, ako ste 'okusili da je Gospod dobar'. Prilazite k njemu, živom kamenu, koji su, doduše, ljudi odbacili, ali je pred Bogom izabran i dragocen, pa se i sami kao živo kamenje uzidajte (u koji ste i vi sami kao živo kamenje uzidani – KJV) u duhovni dom, u sveto sveštenstvo, da posredstvom Isusa Hrista prinesete duhovne žrtve koje su Bogu ugodne. Zato u Pismu stoji: 'Evo postavljam ugaoni kamen na Sionu, izabran i dragocen, i ko u njega veruje neće se postideti'“ (1. Petrova 2,1-6 – Čarnić).

Snaga ovih reči ne vidi se jasno sve dok ne pročitamo stihove iz Pisma koje je citirao apostol. U vezi s ovim, prisećamo se i Spasiteljevih reči sa gore blaženstva, koje smo već ranije pomenuli, pa odmah zatim čitamo stihove iz knjige proroka Isaije:

„Zato ovako veli Gospod Gospod: Evo, ja mećem u Sionu kamen, kamen izabran, kamen od ugla, skupocen, temelj tvrd; ko veruje neće se plašiti (žuriti – KJV). I izvršiću sud po pravilu i pravdu po merilima (Učiniću pravicu pravilom, pravednost merilom – Šarić); i grad će potrći lažno utočište i voda će potopiti zaklon. I vera vaša sa smrću uništiće se, i ugovor vaš s grobom neće ostati, a kad zađe bič kao povodanj⁵, potlačiće vas. Čim zađe, odneće vas, jer će zalaziti svako jutro, danju i noću, i kad se čuje vika, biće sam strah (samo će strah učiniti da razumete poruku – KJV)“ (Isaija 28,16-19 – Daničić).

Hristos je proverena Stena. Pravednost je Njegova čvrstina. Njegov karakter je savršeno istinit i pravedan. Sotona je istrošio sve svoje umeće pokušavajući da ga navede na greh, ali bez uspeha. Hristos se pokazao kao siguran temelj. Mi gradimo na Njemu verujući u Njegovu reč, kao što je On sam to objasnio. Poplave će sigurno doći. Olujni bič

---

5 Povodanj – poplava – *prim. prev.*

udariće i oboriti svaki zaklon načinjen od laži i svakoga ko je zidao na lažnom temelju. Kuća sazidana na pesku sigurno će doživeti krah. Kad oluja počne da besni, svi koji su živeli u laži i od toga napravili svoj zaklon, pobeći će u pokušaju da spasu sopstveni život, jer će njihov temelj početi da se urušava; ali, poplava će ih ipak stići. To je slika koju daju dva biblijska navoda.

Međutim, bitno drugačije će biti sa onima koji zidaju na Steni ve-kova. Ovaj siguran oslonac izdržaće svaki udar. Ništa ga ne može pomeriti. Oni koji su zidali na Njemu neće biti u žurbi i pometnji. Oni su se ranije već mnogo puta uverili da je to siguran zaklon, tako da sada mogu mirno da posmatraju oluju koja dolazi. Oni ne moraju da beže u panici da bi spasavali svoje živote. Zidajući na steni, oni su toliko sigurni koliko i sama stena. Zašto? Zato što su zaista deo same stene, jer ta stena izgrađuje sve one koji na njoj grade. Slušajte reči apostola:

„I sad vas predajem Bogu i njegovoj blagodatnoj⁶ reči, koja može da vas izgradi (nazida) i obezbedi nasledstvo među svima osvećenima“ (Dela 20,32 – kombinacija prevoda Čarnić-KJV).

Kad neko zida na Steni, ta Stena koja je živa, urasta u njega, tako da temelj i građevina postaju jedan komad, celina. Ovo je potvrđeno mnogim citatima iz Pisma. Pomenućemo samo neke:

---

6 *Blagodat* – Božja *nezasluziva* milost i naklonost (ne može se zaslužiti bilo čim. Nije pravilna upotreba reči *nezasluzena* jer ona u svom značenju ostavlja mogućnost da se milost zasluži, što nije moguće u slučaju blagodatni).

Iako reči *milost* i *blagodat* imaju slično značenje, one nisu isto. Osnovna razlika bi se mogla izraziti u sledećem: *milost* predstavlja Božje kažnjavanje u mnogo manjoj meri nego što naši gresi zaslužuju, a *blagodat* predstavlja još i dodatne Božje blagoslove (pored *milosti*), uprkos činjenici da ih ne zaslužujemo. *Milost* je oslobađanje od osude u određenoj meri ili oslobađanje od osude u potpunosti. *Blagodat* je pružanje nedostojnima dodatne naklonosti, pored *milosti*. Očigledno je da je *blagodat* širi pojam od *milosti*, koja predstavlja samo jedan njen aspekt.

Na žalost, u Savremenom srpskom prevodu i svim poznatijim hrvatskim prevodima, prevodioci nisu pravili razliku u značenju između ova dva pojma, tako da su i reč koja, zapravo, znači *blagodat*, prevodili rečju *milost*, što je pogrešno – *prim. izdavača*

„Jer, i Onaj koji posvećuje i oni koji se posvećuju, svi su od jednoga. Zato se on ne stidi da ih zove braćom“ (Jevrejima 2,11 – SSP).

„Tako, dakle, niste više tuđinci i došljaci, nego ste sugrađani svetih i domaći Božji nazidani na temelju apostola i proroka, a ugaoni temelj je sam Hristos, na kome je sva zgrada sastavljena te izrasta u sveti hram u Gospodu, na kome se i vi u Duhu zajedno uzidujete u stan Božji (za stan Božji u duhu – KJV)“ (Efescima 2,19-22 – Čarnić).

„Prilazite k njemu, živom kamenu, koji su, doduše, ljudi odbacili, ali je pred Bogom izabran i dragocen, pa se i sami kao živo kamenje uzidajte (u koji ste i vi sami kao živo kamenje uzidani – KJV) u duhovni dom, u sveto sveštenstvo, da posredstvom Isusa Hrista prinesete duhovne žrtve koje su Bogu ugodne“ (1. Petrova 2,4.5 – Čarnić).

„Kako dakle primiste Gospoda Isusa Hrista, onako živite u njemu, ukorenjeni i nazidani u njemu, i utvrđeni verom (utvrđeni u veri – KJV)“ (Kološanima 2,6.7 – Bakotić).

Ovde smo iskombinovali sliku kuće sa slikom o biljci. To je sasvim prirodno jer je stena na kojoj gradimo živi kamen koji daje život onima koji su na njoj nazidani, tako da i oni kao živo kamenje rastu (izrastaju) u živu građevinu. Druge dve stilske figure kombinuje apostol Pavle: „vi ste Božja njiva, Božja građevina“ (1. Korinćanima 3,9 – Bakotić). Ovo je takođe vrlo lepo pokazano u ohrabrenju koje je Josafat dao Izraelu kada su, na Božju zapovest, išli u pohod na daleko nadmoćnijeg neprijatelja, verujući Njegovoj reči i obećanju da će se On boriti za njih:

„A ujutru ustavši rano izađoše u pustinju Tekujsku. A kad izlažaše, stade Josafat i reče: Čujte me, Judejci i Jerusallimljani; verujte Gospodu Bogu svojemu i bićete jaki (utvrđeni – KJV), verujte prorocima Njegovim i bićete srećni“ (2. Dnevnika 20,20 – Daničić).

I ovde, kao što smo to videli u Avramovom slučaju, reč „verujte“ izvedena je iz reči „Amin“. Reč „ustanoviti“, „zasnovati“, takođe je je-dan od oblika iste reči – „Amin“. Kada se sve ovo uzme u obzir, ovaj tekst se lako može prevesti na sledeći način: „Gradite na Gospodu, Bogu vašem, pa ćete i vi biti izgrađeni.“

PORUKA UTEHE

U prilog navedenim činjenicama samo će još jedna pojedinost biti predstavljena da bi pokazala utehu i nadu sadržanu u objašnjenim istinama. Četrdeseto poglavlje Isaije u celini je poglavlje utehe. Ono počinje rečima: „Tešite, tešite narod moj, govori Bog vaš.“ Zatim sledi čvrsto uveravanje o oprostaju, a posle toga je zapisana naročita poruka data preko glasa koji viče u pustinji. Ta poruka je sila Božje reči, u kontrastu sa slabošću čoveka. „Glas govori: Viči. I reče: Šta da vičem? Da je svako telo trava i sve dobro njegovo kao cvet poljski. Suši se trava, cvet opada kad duh Gospodnji dune na nj; doista je narod trava. Suši se trava, cvet opada; ali reč Boga našeg ostaje dovek“ (stihovi 6-8).

Zatim je data ilustracija sile koju poseduje reč. Činjenice o stvaranju, kao i Božja sila, upoređuju se sa čovekovom slabošću. Nakon ovoga slede ovi divni stihovi: „S kim ćete me dakle izjednačiti da bih bio kao on? veli Sveti. Podignite gore oči svoje i vidite; ko je to stvorio? Ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i velike radi sile Njegove i jake moći ne izostaje nijedno?“ (Isaija 40, 25.26).

Ovde smo još jednom suočeni s istinom da Bog održava nebesa i da je Njegova sila ta koja čini da nebeska tela ostanu na svome mestu. Bez Božje direktne intervencije sve bi se pretvorilo u kaos. U stihovima koji slede ove istine su predočene Božjem narodu kao naročita uteha: „Zašto govoriš, Jakove, i kažeš, Izrailju: Sakriven je put moj od Gospoda, i stvar moja ne izlazi pred Boga mog? Ne znaš li? Nisi li čuo da Bog večni Gospod, koji je stvorio krajeve zemaljske, ne sustaje niti se utruđuje? Razumu Njegovom nema mere. On daje snagu umornom, i nejakom umnožava krepost“ (Isaija 40,27-29).

---

7 Utruduje – umara – *prim. izdavača*

Kakva je to lekcija poverenja! „Jednom reče Bog i više puta čuh, da je krepost u Boga. I u Tebe je, Gospode, milost; jer Ti plaćaš svakome po delima njegovim“ (Psalam 62,11).

To je sila koja održava nebo i čini da zvezde i planete ostanu na svom utvrđenom kursu. Upravo tu svoju silu Bog daje onima koji su „umorni“ i „nejaki“, samo ako Mu oni veruju. Neka svaka obeshrabrena i utučena duša provede neko vreme u razmišljanju o nebu, povezujući s tom slikom stihove koje smo naveli, pa će moći bolje nego ikad da razume šta je apostol Pavle mislio kada je rekao: „Ojačani svom snagom, u skladu s Njegovom slavnom moći, za strpljenje i dugo podnošenje, i to s radošću“ (Kološanima 1,11 – KJV).

Šta sve to što je rečeno ima za cilj? Cilj je da shvatimo silu koja je u Božjoj reči. Jer se silom Njegove reči sve stvoreno održava. To je reč Gospodnja kojom je sve stvoreno. Ova reč stavljena je u žižu naše pažnje u prvom delu poglavlja, u kontrastu sa slabim telom⁸, i prikazana je kao reč koja zauvek ostaje. Sada pročitajte celo četrdeseto poglavlje proroka Isaije, a posebnu pažnju posvetite stihovima 6-8 i 26. Zatim pročitajte komentar apostola Petra na ove stihove: „Jer niste preporođeni propadljivim semenom nego nepropadljivom, živom i postojanom rečju Božjom. Jer je svako telo kao trava, i svaka slava čovečija kao cvet travni; osuši se trava i cvet njen otpade, ali reč Gospodnja ostaje dovek“ (1. Petrova 1,23-25 – kombinacija prevoda Karadžić-Čarnić). Ovde imamo navod iz četrdesetog poglavlja knjige Isaijine koji se odnosi na Božju reč koja sve stvara i sve održava. To je živa reč, koja je sama po sebi život i snaga svega postojećeg. Uzmite sve rečeno kao celinu, pa na kraju pročitajte zaključne reči apostola Petra: „A to je reč koja vam je kao evanđelje objavljena“ (1. Petrova 1,25 – Čarnić). Jevanđelje je, dakle, stvaralačka sila Božja, primenjena na čoveka. Svako jevanđelje koje izostavlja stvaranje, ili koje ne propoveda Božju stvaralačku silu, koja se vidi na svemu što je On stvorio, svako jevanđelje koje ne teši ljude upravo kroz tu silu, pozivajući ih da uvek održavaju svest o ovoj sili kao o svom jedinom izvoru snage – svako takvo jevanđelje predstavlja neko „drugo jevanđelje“ i zapravo ne može ni biti nazvano jevanđeljem, jer nema drugoga osim onog pravog.

---

8 Prirodom stvorenih živih bića – *prim. prev.*

Upravo je to pouka koja se mora naučiti „u početku“. Onaj ko je nauči, novo je stvorenje u Hristu i spreman je da uči o onome što sledi; naime, o lekciji duhovnog rasta. S ovim divnim istinama u umu, kako samo besmisleni mogu biti strahovi koje ljudi često ispoljavaju: „Bojim se da ako započnem hrišćanski život, neću biti u stanju da ga održim“. Naravno da nećeš biti u stanju da to učiniš. Ti si bez snage, ali pomoć leži u Onom koji je silan. On je u stanju da te održi u uspravnom položaju i da te podupire sve do kraja. „Koja sila Božja čuva verom za spasenje, spremno da se otkrije u poslednje vreme“ (1. Petrova 1,5).

Stoga: „A onome koji može da vas sačuva od spoticanja i da vas postavi neporočne (bez greha/mane) u klicanju pred svoju slavu, jedinom Bogu spasitelju našem posredstvom Isusa Hrista Gospoda našega, slava, veličanstvo, sila i vlast pre svakog vremena i sad i u sve vekove, Amin“ (Juda 24.25).

NEKA BUDE SVETLOST

„I reče Bog: Neka bude svetlost. I bi svetlost. I vide Bog svetlost da je dobra; i rastavi Bog svetlost od tame“ (1. Mojsijeva 1,3.4).

Do tog trenutka bila je tama nad bezdanom. Ne radi se o tami koju mi poznajemo; jer i u najgušćoj tami u kojoj se čovek ikada našao (sa mogućim izuzetkom one tame koja je kao jedno od zala zadesila Egipat), uvek je bilo bar neke male svetlosti. Neka majušna svetlost prodire kroz tamu čak i kada je noć crna i kada se ni mesec ni sunce ne pojavljuju; međutim, tama na početku, o kojoj govori Biblija, bila je takva da to čovek čak ne može ni da zamisli, jer svetlost još uvek nije bila stvorena.

Iz te duboke tame Bog je zapovedio svetlosti da zasija. Apostol baš tako i kaže: „Bog koji je rekao (zapovedi – eng. prevod) da svetlost zasvetli iz tame“ (2. Korinćanima 4,6 – Čarnić). Na ovaj način mi smo ponovo dovedeni u položaj da zapazimo čudo stvaralačke moći. Bog ne radi kao čovek. Čovek mora da ima materijal pre nego što njegove ruke ma

šta naprave. Bog nema takva ograničenja. Potpuno ništavilo je sasvim pogodno za postizanje Njegovog cilja, kao što bi to moglo da bude i sve drugo. „Nego je Bog izabrao ono što je pred svetom ludo - da time posrami mudre, i što je slabo pred svetom, to je Bog izabrao - da posrami jako, i što se u svetu smatra neplemenitim i prezrenim Bog je izabrao, i ono što se smatra za ništa - da uništi ono što važi kao nešto, da se niko ne pohvali pred Bogom“ (1. Korinćanima 1,27-29). To je tako učinjeno nas radi, da bi mi mogli da naučimo da svoje poverenje stavimo na Njega.

Znači, kad Bog želi da napravi svetlost, On učini da ona zasja iz tame. Možemo li reći da Bog pravi svetlost od tame⁹? To ne bi bilo neistinito, jer Bog ima tu moć. „Kažem li: Zaista, mrak će me pokriti; čak i noć što je oko mene svetlost će biti, tmina me neće sakriti od Tebe; i ona sija kao dan. Mrak i svetlost, oboje je Tebi isto“ (Psalam 139,11.12 – KJV). Tešeći svoj narod u vremenu nevolje, Gospod kaže: „I vodiću slepe putem koji nisu znali; vodiću ih stazama koje nisu znali; obratiću pred njima mrak u svetlost i šta je neravno u ravno. To ću im učiniti, i neću ih ostaviti“ (Isaija 42,16 – Daničić).

Ništa nije teško Gospodu. On sam je izvor svih stvari. Mudra duša vidi Boga u svim Njegovim delima. On je samoga Sebe izrazio kroz sva stvorena dela. Sve nosi Njegov lični pečat. Velika tama koja je pokrila neznabožački svet došla je upravo kao posledica izopačenja ove istine. Umesto da u svemu vide Božju silu, oni su počeli da govore kako je sve bog. Tako su istinu Božju okrenuli u laž. Istina je da od Boga sve dolazi. Bog može da učini da iz tame zasja svetlost, jer je On sam svetlost. „I ovo je vest koju smo čuli od njega i vama javljamo - da je Bog svetlost i u njemu nema nikakve tame“ (1. Jovanova 1,5 – Čarnić).

Dok proučavamo predmet stvaranja, ne zaboravimo da je Hristos Tvorac. On je Mudrost Božja i Sila Božja. On je bio taj koji je stvorio svetlost. Učinio je to stvorivši je od sebe samoga, jer su u Njemu sve stvari sazdane. Istina da je Hristos svetlost sveta ne važi samo u duhovnom smislu. Svetlost koja raduje oči svih ljudi na ovom svetu, svetlost je koja se na njih od Hrista izliva. Vidljive pojave treba da nas pouče o onome što je nevidljivo. Posmatrajući prirodu, mi treba da razumevamo ono

---

⁹ U smislu: iz tame – *prim. prev.*

što je duhovno. Svetlost kao fizička pojava obasjava svet i ona je tako sazdana da za nas predstavlja pouku o tome da je Bog svetlost i da od Njega isijava duhovna svetlost, besplatna, obilna i svima namenjena, kao i u slučaju fizičke svetlosti. Pa ipak, piše i sledeće. „U tami sjaji videlo (svetlost) pravednicima“ (Psalam 112,4), da bi na to Bog mogao da doda: „Nemoj mi se radovati, neprijateljice moja; ako padoh, ustaću; ako sedim u mraku, Gospod će mi biti videlo (svetlost)“ (Mihej 7,8 – Daničić).

Hristos je svetlost sveta. Kada je On došao u Galileju, čitamo da su se tada ispunile reči proročanstva koje se odnose na ovu oblast: „Zemlja Zavulonova i zemlja Neftalimova, prema moru, preko Jordana, Galileja mnogobožačka, narod koji sedi u tami vide veliku svetlost, i onima što sede u zemlji i senci smrti, njima svetlost sinu“ (Matej 4,15.16 – Čarnić). Greh je tama. On dolazi od princa tame i donosi tamu. Božja reč je svetlost; ali to je, praktično, bilo sakriveno od ljudi u vreme kada je Gospod trebao da dođe na zemlju. Ljudi, mudri u svojoj uobraženosti preuzeli su pravo da „tumače“ Božji zakon, i kao posledica toga zakon je bio zaklonjen. Oni su odneli sa sobom ključ znanja. Isto to se ponovilo u periodu srednjeg veka, poznatom kao mračni vek, jer je u to vreme Biblija bila zabranjena knjiga. Nju su držali bukvalno vezanu u manastirskim ćelijama, tako da njeni zraci nisu mogli da obasjavaju narode. Ljudi su tumarali za svetlošću, ne znajući na koju stranu da krenu. Znanje o Bogu bilo je u velikoj meri odstranjeno sa zemlje, čak i kad je reč o sveštenicima čije usne je trebalo da čuvaju znanje. Oni nisu ništa više znali o živoj proročkoj reči. Sotona je podstakao pogrešne ideje o Bogu i Njegovom pravu da vlada.

Hristos, Svetlost sveta došao je u mrak sličan ovome. Za one koji su sedeli u mraku, zasjala je svetlost. Svetlost je zasjala u tami i „tama je nije obuhvatila“ tj. nije je nadvladala. Ništa ne može da zaustavi tu svetlu, živu Svetlost. Dok su ljudi pipali u mraku ne nalazeći put istine, svetlost Hristovog života zasijala je u toj tami i pokazala im stazu. Sve je to stari Simon sagledao dok je u svojim rukama držao bebu Isusa, rekavši: „Jer, moje oči su videle tvoje spasenje, koje si pripremio pred očima svih naroda, svetlost za prosvetljenje pagana i na slavu svoga naroda, Izraela“ (Luka 2,30-32 – SSP).

SVETLOST ŽIVOTA

Kao što je greh tama, on je isto tako i smrt. „Stoga, kao što je posredstvom jednoga čoveka greh ušao u svet, a grehom smrt, tako je smrt prešla na (nadvila se nad – eng. prevod) sve ljude, jer su svi zgrešili“ (Rimljanima 5,12 – Čarnić). „Jer telesno stanje uma je smrt“ (Rimljanima 8,6 – eng. slobodniji prevod). „...A greh, kada sasvim uzraste, donosi smrt“ (Jakov 1,15 – revidirana KJV); jer „žalac smrti je greh“ (1. Korinćanima 15,56). Greh i smrt dolaze od sotone, jer on je taj koji poseduje silu smrti. Zato nam je rečeno da naš rat nije s krvlju i mesom, nego sa vladarima tame ovoga sveta. Tama ovoga sveta je tama greha. To je ujedno i tama koja potiče od senke smrti. Svi koji borave u grehu, borave u senci smrti; svetlost koja se njima javlja, svetlost je koja potiče od Hristovog bezgrešnog života.

Kao što je greh smrt, tako je pravednost život. „Duhovnost je život“ (Rimljanima 8,6 – KJV). Biti duhovan znači imati um duha Božjeg tj. Njegov život i Njegovu pravednost. Dalje, to znači imati Božji zakon u svom umu, „jer znamo da je zakon duhovan“ (Rimljanima 7,14 – Čarnić). Jedino svetlost može da odagna tamu. Isto tako, jedino pravednost može da odagna greh; i samo život može da nadvlada smrt.

Ljudski život, međutim, ne može da ostvari pobeđu nad smrću, jer je i on sam smrt. Greh je prirodno u srcu čoveka. „Jer iznutra iz ljudskog srca izlaze zle misli, blud, krađe, ubistva, preljube, lakomstva, zloće, prevare, raspojasanost, zavist, hula, oholost, bezumlje. Sva ova zla izlaze iznutra i čine čoveka nečistim“ (Marko 7,21-23).

Srce je, takođe, i sedište života, „jer iz njega izlazi život“ (Priče 4,23). Dakle, ako je greh smrt, a greh u svojim raznovrsnim oblicima izlazi iz srca, sledi da je sam izvor čovekovog života zatrovan smrću. Ljudski život je živa (živeća) smrt. Apostol Pavle, oplakujući krajnju grešnost ljudske prirode, s bolom kaže: „O, nesrećan li sam ja čovek! Ko će me izbaviti od tela ove smrti“ (Rim. 7,24 – kombinacija prevoda KJV-Bakotić).

Pošto pravednost, i samo ona, jeste život, čovek ne može imati nadu za život, ako bi računao na sebe samog, jer u sebi ne nalazi ni-

šta od te pravednosti. „Dobar čovek iz dobre riznice srca svoga iznosi dobro, a zao čovek iz zle riznice srca svoga iznosi zlo“ (Luka 6,45 – Bakotić). Po prirodi stvari, čovek u svom srcu ima samo zlo, i zato može da iz njega iznese samo ono što je zlo. Pismo iznosi obilje dokaza za to. Dopustimo mu da nam kaže svoju priču o ovome:

„Svi su zgrešili i tako su lišeni slave Božje“ (Rimljanima 3,23 – Čarnić). „Svi su skrenuli, svi su zajedno postali beskorisni; nema toga koji čini dobro, nema baš ni jednog“ (Rimljanima 3,12). „Jer je telesan um neprijateljstvo protiv Boga; jer se on ne pokorava Bogu, niti to može. Zato, dakle, koji su u telu, ne mogu da ugone Bogu“ (Rimljanima 8,7.8). Ma koliko da neka probuđena duša želi da čini ono što smatra da je dobro, ona nema sopstvenu snagu da to i učini. „Telo žudi protiv Duha, a Duh protiv tela. Jer, to dvoje se jedno drugom protive pa ne činite ono što biste hteli“ (Galatima 5,17 – SSP).

Kako od zla jedino zlo može da proizađe, i čovekovo srce sadrži samo zlo, bilo bi poricanje Pisma tvrditi da čovek može sam od sebe da učini bilo kakvo dobro. Prvo zato što Pismo kaže da to nije moguće.

Drugo, ko god kaže da u čoveku ima ma kakve sile da učini bilo kakvo dobro, u potpunosti poriče da u čoveku ima i najmanje zla; jer u čoveku ne može prirodno da postoji nešto dobra i nešto zla. Isti izvor ne može u isto vreme da toči i slatku i gorku vodu. Malo otrovne vode otrovalo bi ceo izvor. „Zar ne znate da od malo kvasca sve testo uskišne“ (1. Korinćanima 5,6 – Čarnić). Tako dakle, ako u čoveku prirodno ima iole zla, on mora biti sav zao, kako to Pismo kaže. Kao zaključak sledi da ko god kaže da čovek sam po sebi može da čini dobro, ma koliko malo tog dobro bilo, on poriče da u njemu ima bilo kakvog traga zla. Ali, Hristos je izrekao istinu o čoveku ovim rečima: „Bez mene ne možete činiti ništa“ (Jovan 15,5).

Treće, postoji još jedan mogući položaj u kome se može naći onaj ko tvrdi da sam od sebe može da čini dobro. Takva osoba zapravo tvrdi da može od zla da napravi dobro. Ima mnogo onih koji otvoreno tvrde da je zlo samo „dobro koje se nije dovoljno razvilo“. U podržavanju takvog stava oni se ništa ne razlikuju od onih koji misle da sami od sebe mogu da čine ono što je dobro. Reći da je zlo dobro koje samo

treba da se razvije, predstavlja poricanje Svetog pisma koje za čoveka kaže da on u sebi nema dobra. I sam nagoveštaj ideje da greh može da se pretvori u nešto što je dobro, predstavlja uzdizanje iznad Boga, jer to ni On ne može da učini. Ako bi to učinio, porekao bi sebe samog, jer je On pravednost.

Samo je Bog dobar. To je ono što Pismo jasno kaže. Kada je Hristos bio na zemlji, „I kada iziđe na put pritrča jedan čovek, klekne pred njega i upita ga: dobri učitelju, šta da učinim da nasledim život večni? A Isus mu reče: što me nazivaš dobrim? Niko nije dobar osim jednoga Boga (osim jednoga, a to je Bog – KJV).“ Ako je samo Bog dobar, onda svako ko tvrdi da u sebi ima dobra, izjednačava sebe sa Bogom. Svako ko tako čini, praktično proglašava sebe Bogom.

Jasno je da ako čovek mora da dobije pravednost, on to mora da dobije odnekud spolja. U stvari, on mora biti stvoren kao drugi (novi – *prim. izdavača*) čovek. Mora imati život koji je sasvim drugačiji od njegovog prirodnog (urođenog) života. Ova misao se nazire u želji za „drugačijim životom“ o kojoj se često govori. To je ono što svako mora da iskusiti. Problem nastaje stoga što mnogi pokušavaju da žive taj „drugačiji život“ uporedo sa starim životom greha, a to nije moguće. Da bi ljudi zaista živeli taj „drugačiji život“ koji se razlikuje od onog kojim su nekada živeli, neophodno je da ga najpre dobiju.

Iz poslednjeg navedenog teksta jasno je odakle se ovaj život može dobiti. Samo je Bog dobar. Njegov život je sam po sebi dobar. Božji život sastoji se od samog dobročinstva. Život je onakav kakvi su putevi osobe koja živi taj život. Božji putevi su pravi¹⁰. Božji zakon je izraz Njegovih puteva, jer čitamo: „Blago onima kojima je put čist, koji hode u zakonu Gospodnjem. Blago onima koji čuvaju otkrivenja njegova, svim srcem traže ga; koji ne čine bezakonja, hode putovima njegovim“ (Psalam 119,1-3). Njegovi su putevi toliko uzvišeniji od ljudskih, koliko su nebesa viša od zemlje.

Dakle, Božja pravednost je nešto što čovek može da ima. Spasitelj je rekao svojim učenicima: „Tražite prvo carstvo i pravednost njegovu“ (Matej 6,33). Ali gde da tražimo? U Hristu, jer Bog je učinio da On

---

10 Pravedni, ispravni, pravilni – *prim. prev.*

bude naša „mudrost, pravednost, posvećenje i otkupljenje“ (1. Korinćanima 1,30 – SSP). U Njemu mi možemo biti učinjeni pravdom Božjom; a s obzirom na to da je Božja pravednost ujedno i Njegov život, nemoguće je da dobijemo Božju pravednost, a da pri tom nemamo i Njegov život. Ovaj život je u Hristu jer je Hristos Bog i Bog je bio u Hristu, pomirivši svet sa sobom. Jedini život koji je na ovom svetu savršeno pravedno proživljen, bio je Hristov život. Samo je Njegov život mogao u potpunosti da odoli grehu. „I znate da se on javio da ukloni grehe, a u njemu nema greha“ (1. Jovanova 3,5 – Čarnić). Hristov život je Božja pravednost. To je upravo ono što nama treba.

Međutim, čovek ne može da živi Božji život. Samo je Bog u stanju da živi svoj sopstveni život. Bila bi to krajnja drskost da ma ko pomisli kako bi mogao da živi Božji život. Ovaj život mora da se ispolji u čoveku da bi on uopšte mogao da ima pravednost, ali sam Bog mora da živi taj život. Apostol Pavle to ovako objašnjava: „Ja sam s Hristom razapet; ipak, ja živim; ali ne ja, nego je Hristos taj koji u meni živi; a život koji sada živim u telu, živim verom Sina Božjeg koji me je voleo i dao sebe za mene“ (Galatima 2,20 – KJV).

Još jednom zapazite kako je čovek sklon da se uzdigne iznad Boga. S obzirom na to da je pravednost život i to Božji život, jasno je da, kada čovek tvrdi da sam po sebi ima život – da po prirodi sam poseduje princip koji nikako ne može da umre, u stvari kaže da on sam ima pravednost u sebi i time indirektno govori za sebe da je Bog. Na ovom mestu se ponovo susrećemo s čovekom bezakonja.

Fariseji su imali isto to osećanje i ono ih je sprečavalo da prihvate Hrista. Oni su „bili uvereni u sebe - da su pravedni“ (Luka 18,9 – Čarnić). Ispovedali su veru u večni život, s tim ciljem su istraživali Spise, ali je Hristos s tugom u srcu morao da im kaže: „nećete da dođete k meni - da imate život“ (Jovan 5,40). Zašto Mu oni nisu prišli kako bi dobili život? Zato što su mislili da ga već imaju u sebi. Pravednost je život. Hristos je na ovaj svet došao sa samo jednim ciljem – da ljudima da život, jer su ga oni izgubili kroz greh. On daje svoj život nama i to nam donosi Njegovu pravednost. Jedini razlog zbog kojeg neko ne dolazi Hristu da dobije život jeste taj što misli da ga on već ima. Ponav-

ljam, svako ko tvrdi da ima večni život bez Hrista, zapravo tvrdi da ima pravednost bez Hrista. Ovo dvoje prosto idu zajedno.

Hajde da pročitamo dva poznata teksta, kako bi ova misao još snažnije bila utisnuta u naš um. „Jer Bogu tako omile svet da je i Sina svog Jednorodnog dao, da nijedan koji ga veruje ne pogine, nego da ima život večni“ (Jovan 3,16 – Karadžić). „Ti si Mu dao silu (vlast – srpski prevodi) nad celokupnim telom/celokupnom ljudskom prirodom (svakim telom, svim ljudima – srpski prevodi), da On podari večni život svima, koliko god si Mu ih dao, A ovo je život večni: da poznaju Tebe, jedinog pravoga Boga, i Isusa Hrista, koga si Ti poslao“ (Jovan 17,2.3 – KJV). „Zaista, zaista, kažem vam, ako ne jedete tela Sina čovečijeg i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi“ (Jovan 6,53 – Čarnić). „Kao što je mene poslao živi Otac, i ja živim zato što živi Otac (i ja živim kroz Oca – KJV), tako će i onaj koji mene jede živeti kroz mene“ (Jovan 6,57 – Čarnić). Ovaj život u ljudima je jedini izvor pravednosti. Moramo biti „učinjeni Božjom pravednošću u Njemu (u Isusu)“ (2. Korinćanima 5,21 – KJV).

Ovaj život je naš posredstvom vere, jer će pravednici živeti verom. To ne znači da život o kojem je reč nije stvaran, već da se on može uzeti isključivo verom. Na isti način na koji je dobijen ovaj život, on se tako i održava. „Kako ste, dakle, primili Gospoda Hrista Isusa, tako u njemu živite (hodite – KJV)“ (Kološanima 2,6 – Čarnić). Ljudi ne poseduju ovaj život kao svoje sopstveno pravo, i on nije nešto što imaju u svojoj sili. To je Božji život, a ne čovečji. „I ovo je svedočanstvo: Bog nam je dao život večni i ovaj život je u njegovom Sinu. Ko ima Sina ima život; ko nema Sina Božjeg, nema života“ (1. Jovanova 5,11.12). To je život Isusov, koji se otkriva u smrtnom telu (2. Korinćanima 4,11).

Taj život je svetlost ljudima. „Opet prozbori dalje Isus govoreći: ja sam svetlost sveta; ko ide za mnom, neće hoditi po tami, nego će imati životnu svetlost“ (Jovan 8,12). Ovaj pravedni život dat je ljudima isto tako besplatno kao i dnevna svetlost. On je dat u takvom izobilju kao što je data i sunčeva svetlost; ima dovoljno za sve. Karakteristika svetlosti je da ona može da se umnožava. Na samo jednoj baklji može da se zapali stotine drugih, a da ona prva i dalje sija istom svetlošću kao

ranije. Tako je i sa svetlošću Hristovog života. U Njemu je izvor života. Od njega dolazi život u izobilju. On može da podari život svakom čoveku na svetu, samo ako bi ga svi oni primili, i opet bi Njemu ostalo isto koliko je imao na početku. On u svakom čoveku može da živi u svojoj punini. Svako ko veruje dobija tu prednost da u njemu bude punina Hristovog života. Hristos nije razdeljen.

Oni koji sede u senci smrti, senci koju pravi greh, mogu da gledaju kako ta senka nestaje, ako dopuste da u tami zasija svetlost. Ova svetlost treba da se pre kraja vremena ispolji u crkvi u svoj svojoj punini. Na taj način će Hristov život biti tako potpuno otkriven pred svetom, kao da je On lično prisutan na zemlji. Biće to barjak pod kojim će se hiljade sakupljati, kao na dan Pedesetnice. To je ona svetlost o kojoj govori prorok:

„Ustani, svetli se, jer dođe svetlost tvoja, i slava Gospodnja obasja te. Jer, gle, mrak će pokriti zemlju i tama narode; a tebe će obasjati Gospod i slava Njegova pokazaće se nad tobom. I narodi će doći k videlu tvom i ka svetlosti koja će te obasjati“ (Isaija 60,1-3 – Daničić).

Sve to i još mnogo više od onog što može da izrazi pero osobe koja nema posebno nadahnuće, rečeno nam je jednostavnim rečima: „I reče Bog: Neka bude svetlost. I bi svetlost“.

DAN DRUGI

OBLACI SU PRAH OD NOGU NJегоVIH

„Potom reče Bog: Neka bude svod posred vode, da rastavlja vodu od vode. I stvori Bog svod, i rastavi vodu pod svodom od vode nad svodom; i bi tako. A svod nazva Bog nebo. I bi večer i bi jutro, dan drugi“ (1. Mojsijeva 1,6-8 – Daničić).

Na prvi pogled izgleda kao da je delo drugog dana bilo vrlo oskudno; ali, čovekove prve misli o Božjem delu su uvek veoma ograničene. Iz ovog kratkog zapisa može se naučiti predivna lekcija koja donosi utehu i nadu. Posao koji je ovoga dana obavljen, u Svetom pismu je opisan kao primer moćne Božje sile, i pomoći će da ostane zapamćeno da je Božja sila čovekova uteha.

Knjiga o Jovu sadrži neke od veličanstvenih opisa sile i veličanstva Božjeg. „On je razastro i sever nad prazninom, i zemlju obesio ni o čem. Zavezuje vode u oblacima svojim, i ne prodire se oblak pod njima“ (Jov 26,7.8). Ko bi ikad mogao da se umori posmatrajući oblake i njihove beskrajno raznolike oblike? Oni su stalni razlog za čuđenje. Kakvo li je samo uživanje razmišljati posle tih prizora o sili koju oni predstavljaju. Pomislite samo na nemerljivu količinu vode koju oni nose, da bi je izlili na žednu zemlju u određeno vreme! To je direktna i lična sila Gospodnja koja čini da ove vode padnu na zemlju u obliku kiše. Nauka nam delimično može objasniti, koji uslovi moraju da se steknu da bi kiša počela da pada, kao i da predvidi ovu pojavu sa izvesnom tačnošću. Međutim, sve to ne osporava činjenicu da je Bog taj koji lično zapoveda kiši da padne. Ima mnogo toga što je čovek primetio kada je reč o Božjem delanju i Njegovim delima, a još je više toga što tek treba da uoči. To Gospod očekuje od nas. „Čudesa je svoja učinio da se ne zaborave“ (Psalam 111,4). On, međutim, želi da ih primetimo da bi u njima videli Njega. Oni koji Božja dela posmatraju samo zato da bi ih pripisali bogu zvanom Priroda, kao da Gospod nema ništa s tim, proučavaju ovaj predmet bez ikakve koristi. Ono što ljudi nazivaju prirodom jednostavno je zapaža-

nje o Božjim putevima. Nikada nije data bolja definicija od ove: „Zakoni prirode samo su Božje navike.“ Međutim, i kad iscrpi sve svoje veštine u posmatranju i proračunima, kada je reč o putevima Božjim, čovek još uvek mora da se seća da su sve to „samo rubovi Njegovih puteva, šapat je to samo, što čujemo o Njemu. I ko da razume grom svemoći Njegove?“ (Jov 26,14 – kombinacija preвода Šarić-KJV). Ograničenom čoveku nije moguće da dokuči sve puteve beskonačnog Boga, i zato je ljudska nauka, čak i u svom najrazvijenijem stepenu, ipak ograničena.

Već smo naglasili da direktna i lična Božja sila uzrokuje kišu. Pročitajte sledeće reči:

„A Gospod je pravi Bog, živi Bog i večni car. Od srdžbe njegove zadrhti zemlja, narodi ne podnose gneva njegova. Ovako ćete o njima reći: Bogovi, koji nisu stvorili neba i zemlje, iščeznuće sa zemlje i pod nebom. On je stvorio zemlju snagom svojom, On je utemeljio svet mudrošću svojom, On je razastro nebo razumom svojim. Kad zaori glas Njegov, zašušte vode na nebu. On vodi oblake s krajeva zemlje, baca munje s daždom (kišom), izvodi vior iz odaja njegovih“ (Jeremija 10,10-13).

Čemu treba da nas nauče ove reči? Kao i obično, treba da nam daju predstavu o sili Božje reči. To nije samo sila Božje reči, nego i mudrost Gospodnja, i sila kojom On u svom dahu izgovara nad nama reč pravednosti. Ponovo pročitajte tekst iz knjige o Jovu u dvadeset osmom poglavlju, koje je jedno od najsavršenijih i najuzvišenijih literarnih kompozicija koje su ikada napisane ljudskim jezikom; iz poslednjeg dela ovog poglavlja navodimo sledeće reči:

„Otkuda, dakle, dolazi mudrost? I gde je mesto razumu? Sakrivena je od očiju svakog živog, i od ptica nebeskih zaklonjena. Pogibao i smrt govore: Ušima svojim čusmo slavu nje-nu. Bog zna put njen, i poznaje mesto njeno. Jer gleda do krajeva zemaljskih i vidi sve što je pod svim nebom. Kad davaše vetru težinu, i meraše vodu merom, kad postavljaše zakon

kiši i put munji gromovnoj. Još je onda vide i ogłosi je, uredi je i pretraži je. A čoveku reče: Gle, strah je Božji mudrost, i uklanjati se oda zla jeste razum.“ (Jov 28,20-28)

Psalmista nam kaže da je „dobrote Gospodnje ... puna zemlja“ (Psalam 33,5). Božja namera je da mi iz svega što postoji u prirodi izvlačimo pouke o Njemu i Njegovoj ljubavi. Neke od ovih pouka Božje sluge su dobijale tokom svih vekova. To je naročito važno za one svete ljude koje je Božji Duh pokrenuo da govore Njegove reči; oni su videli Boga u Njegovim delima. U našim danima, slično kao i u vreme antičkih filozofa, ljudi u svojoj mudrosti nisu želeli da Boga zadrže kao potporu svog znanja, nego su Ga izagnali iz svojih promišljanja. Zaista je mnogo onih koji proučavaju nebeske i zemaljske prirodne pojave i pri tom se do te mere dive sopstvenim dostignućima, skoro kao da su oni sami stvorili to što su otkrili, umesto da svoje divljenje poklone Bogu čija se moćna sila ispoljava u onome što je predmet njihovog istraživanja. Ljudi zaboravljaju da je sve to postojalo vekovima pre nego što su se oni rodili i zamišljaju da su njihova otkrića dovela u postojanje one stari i pojave koje su oni samo spoznali. Oni s prezrenjem govore o ljudima koji su pisali Sveto pismo, tvrdeći za njih da su živeli u vremenu koje je inferiorno u odnosu na naše, jer je u ono vreme „nauka“ bila toliko jalova i primitivna, pa su ljudi mislili kako su pojave koje vidimo u prirodi i od kojih zavisimo nastale kao direktna posledica Božje delatnosti. Međutim, daleko je bolje gajiti jednostavnost nego imati svu tu mudrost koja ne dolazi od Gospoda, niti vodi ka Njemu.

Ali, da pročitamo reči čoveka koji svakako nije naučnik, reči onoga čija je mudrost bila čudo vremena u kojem je živio, čudo kojem se ceo svet divio. Ovom čoveku je sam Bog rekao: „Evo ti dajem srce mudro i razumno da takvog kakav si ti ni pre tebe nije bilo niti će posle tebe nastati takav kakav si ti“ (1. Carevima 3,12). Za ovog čoveka nadahnutu Božja reč kaže:

„On beše mudriji od svakog čoveka ... i ime njegovo beše na glasu po svim okolnim narodima. I on je izgovorio tri

hiljade poslovice i sastavio hiljadu i pet pesama. ...Govorio je i o drveću, od kedra na Livanu (Libanu) do isopa koji iz zidova niče; govorio je o životinjama, o pticama, o gmizavcima i o ribama. Iz svih naroda dolazahu ljudi da slušaju mudrost Salomonovu, od svih kraljeva na zemlji koji behu čuli o njegovoj mudrosti“ (1. Kraljevima [Carevima] 4,31-34 – Bakotić)

U svojim pričama ovaj mudrac mnogo govori o čudesnim delima Božjim. U jednoj od njih on na neposredan način kazuje o delu koje je izvršeno drugog dana stvaranja, povezujući to sa Božjom rečju, posredstvom koje je sve nastalo:

„Ko je izašao na nebo i opet sišao? Ko je skupio vetar u pregršti svoje? Ko je svezao vode u plašt svoj? Ko je utvrdio sve krajeve zemlji? Kako Mu je ime? I kako je ime Sinu Njegovom? Znaš li? Sve su reči Božje čiste; On je štit onima koji se uzdaju u Njega. Ništa ne dodaj k rečima Njegovim, da te ne ukori i ne nađeš se laža“ (Priče 30,4-6 – Daničić).¹

Kiša koju je Bog uvezao u svoj plašt od gustih oblaka, i koja pada na Njegov glas – isti onaj glas koji izgovara mir i pravednost – predstavlja Božji zalog Njegove spremnosti da nam oprostí naše grehe. Poslušajte ove svete reči ohrabrenja koje je izgovorio prorok Jeremija:

„Priznajemo, Gospode, zloću svoju, bezakonje otaca svojih, zgrešili smo Ti. Nemoj nas odbaciti radi imena svog; nemoj naružiti prestola slave svoje, opomeni se zaveta (saveza – KJV) svog s nama, nemoj ga ukinuti. Ima li među taština u naroda koji da daje kišu? Ili nebesa, daju li sitnu kišu? Nisi li Ti to, Gospode Bože naš? Zato Tebe čekamo, jer Ti činiš sve to“ (Jeremija 14,20-22).

---

¹ Istina koja je deo rabinske tradicije i po kojoj je Agur bilo poetsko ime za Solomona, uzeta je olako. Čak i ako je ova tradicija neutemeljena, vrednost i lepota ovog biblijskog citata ostaje nepromenjena – *prim. prev.*

Bog je Taj koji čini da kiša pada; zato ćemo se u Njega uzdati, s potpunim poverenjem da nas On neće prezrivo odbaciti, iako smo teško zgrešili, nego će oprostiti naše grehe radi svoje sopstvene reči.

OBLACI I PLJUSAK MILOSTI

Kao što mnogi ljudi osećaju strah kad vide kako se gomilaju oblaci na nebu, tako isto ima mnogo onih koji su bespotrebno zabrinuti kada se pojave oblaci u njihovom umu. Koliko smo često slušali kako ljudi pričaju o svojim ranijim iskustvima kada su imali osvedočenje da je blagoslov Božji na njima i radovali se zbog toga, ali ti oblaci koji su se u skorije vreme navukli, oterali su njihov mir! Postoje različiti načini da se gleda na oblake.

Možemo reći da su oblaci vrlo nepostojani i da sunce može da ih rasprši. Pošto Sunce pravednosti uvek sija, mi ne moramo da više da živimo ispod oblaka sumnje. Postoji i takvo iskustvo ljudi koji su se pope li iznad oblaka²; oni koji su imali to iskustvo, mogu da posvedoče da je to najslavnije mesto na kojem čovek može biti. Nikad ne bih mogao da zamislim scenu u kojoj bi se na veličanstveniji način ispoljila slava, od one kada sam se uspinjao istočnom stranom jedne planine. Naša grupa je osvojila vrh neposredno pre zalaska sunca, dok je dolina na drugoj strani bila pokrivena oblacima koji su s gornje strane bili obasjani sjajem zalazećeg sunca. Nije to samo bio divan prizor za ljudske oči, već i pouka koja se tako utisnula u naš um da je nikada nećemo zaboraviti.

Međutim, još bi snažnije morali da se sećamo da je Gospod usred oblaka, kada se oni podignu. „Gospod caruje: nek se raduje zemlja! Nek se vesele ostrva mnoga. Oblak je i mrak oko Njega; blagost i pravda podnožje prestolu njegovom (sud/rasuđivanje i pravednost mesto su gde boravi presto Njegov – eng. prevod)“ (Psalam 97,1,2 – Daničić). Usred oblaka je Božji zakon bio dat, ali s ljubavlju; i mi znamo da je „Njegova zapovest život večni“ (Jovan 12,50 – Čarnić). Neka su oblaci gusti i mračni, mi ćemo ipak biti srećni jer je Bog još uvek tu. „Ogrnu se mrakom kao koprenom, prekri se tamnim vodama i oblacima tma-

² Pisac je najverovatnije mislio i na letove balonom (pored osvajanja visokih planinskih vrhova) s obzirom da je živeo u vremenu kada su avioni bili naučna fantastika, ili su u najboljem slučaju bili tek u početnoj eksperimentalnoj fazi – *prim. prev.*

stim“ (Psalam 18,11 – Stvarnost). Oblaci koji skrivaju Boga od našeg pogleda, za nas su samo sigurnost Njegovog prisustva.

Iz oblaka dolazi kiša, a ona je simbol besplatne i izobilne milosti Božje. Kada nas Bog zove da od Njega kupimo vina i mleka, bez novca i cene – da Mu dođemo i pronađemo izobilje praštanja – On nam to potvrđuje sledećim rečima: „Jer kako pada kiša ili sneg s neba i ne vraća se onamo, nego natapa zemlju i učini da rađa i da se zeleni, da daje seme da se seje i hleb da se jede, tako će biti reč moja kad izađe iz mojih usta: neće se vratiti k meni prazna, nego će učiniti šta mi je drago, i srećno će svršiti na šta je pošaljem“ (Isaija 55,10.11 – Daničić).

Kao što vode svezane u oblacima treba da nas podsete na moćnu Božju silu, one nas isto tako podsećaju i na Njegovo Jevanđelje milosti; jer ono je ništa drugo do sila Božja na/za spasenje. Jevanđelje je dobra vest spasenja od greha, i sve što govori o Božjoj sili, govori nam i o sili koju On poseduje i koristi da bi nam dao pravедnost. „Rosite, nebesa, ozgo, i oblaci neka kaplju pravdom, neka se otvori zemlja i neka rodi spasenjem i zajedno neka uzraste pravda (pravедnost); ja Gospod stvorih to“ (Isaija 45,8). Koristeći ovu istu stilsku figuru, prorok Osija kaže: „Sejte pravdu, žecete milost; orite krčevinu, jer je vreme da tražite Gospoda, da bi došao i podaždio vam pravdom (dok on ne dođe i ne izlije na vas pravdu – Bakotić)“ (Osija 10,12 – Daničić).

Tako iz sile koja je na delu kada oblaci liju kišu na zemlju, izvlačimo pouku o milosti koja će se naći na onima koji je prihvate, donoseći im „pljuskove blagoslova“.

O, obožavajte Cara, sva veličanstva neba,
I zahvalno Mu pevajte zbog ljubavi s pravom;
Štite naš i odbrano, Starešino dana,
Što nastavaš u krasoti, i opasan si slavom.

Pričajte o moći Njegovoj i pevajte o blagodati.
Odeća mu je svetlost sred nebeskog stana;
Njegova kola gneva gromovne oblake šalju
I mračan je put Njegov na krilima orkana;

To izobilno staranje može li jezik iskazati?
 Ono u svetlosti svetli i u vazduhu diše;
 Ono s brežuljaka teče, silazi u dolinu,
 I blago se pretvara u rosu i u kapi kiše.

Krhku decu praha, nejaku i slabu,
 razočarati nećeš, u Te uzdaju sva se.
 Milost je Tvoja nežna i čvrsta do kraja!
 Tvorče naš, Branitelju, Otkupitelju, Spase!

DUGA OBEĆANJA

Bliža je veza između kiše i praštanja greha nego što to mnogi shvataju. Kada je Bog napravio savez sa Nojem, obećavši da više neće uništiti zemlju potopom, rekao je:

„Evo znak zaveta (saveza – KJV) koji postavljam između sebe i vas i svake žive stvari, koja je s vama do veka: Metnuo sam dugu svoju u oblake, da bude znak zaveta između mene i zemlje. Pa kad oblake navučem na zemlju, videće se duga u oblacima, i opomenuću se zaveta svog koji je između mene i vas i svake duše žive u svakom telu, i neće više biti od vode potopa da zatre svako telo. Duga će biti u oblacima, pa ću je pogledati, i opomenuću se večnog zaveta između Boga i svake duše žive u svakom telu koje je na zemlji“ (1. Mojsijeva 9.12-16 – Daničić).

Bog je rekao: „Metnuo sam dugu svoju u oblake.“ Kišna duga okružuje Božji presto. Kada je Jovan na ostrvu Patmos ugledao Božji presto koji se nalazi na nebu, zapazio je da „oko prestola beše duga koja izgledaše kao smaragd“ (Otkrivenje 4,3 – Bakotić). Prorok Jezekilj takođe je imao „Božje vizije“. U jednoj od njih on je ugledao „nešto, što je izgledalo kao safir kamen, i bilo kao prijestolje. Na njemu gore, što je bilo kao prijestolje, bila je prilika, što je izgledala kao čovjek. I videh

kao jaku svetlost, i u njoj unutra kao oganj naokolo od bedara gore, a od bedara dole videh kao oganj i svetlost oko njega. Kao duga u oblaku kad je kiša, takva na oči beše svetlost unaokolo. To je bio izgled prikazanja slave Gospodnje; i kad videh, padoh na lice svoje, i čuh glas Nekoga koji govoraše“ (Jezekilj 1,26-28 – kombinacija prevoda Šarić-Daničić).

Shvatamo da kad Bog postavi svoju dugu među oblake, On zapravo na tom mestu postavlja Svoju sopstvenu slavu koja okružuje Njegov presto. To je duga obećanja, jer je On dao svoju reč, a Njegova reč je Njegova slava. Moleći da Bog oprostí svom narodu, Jeremija kaže: „Nemoj naružiti (osramotiti, obrukati – eng. prevod) prestola slave svoje“ (Jeremija 14,21 – Daničić). Da prekrši svoju reč, za Boga bi bilo isto što i da duga svoje slave obesmisli, čime bi osramotio i svoj presto, jer ova duga je nešto što je sastavni deo slave Njegovog trona.

Iz proročanstava učimo da je duga u oblacima znak postojanosti Božje reči. Ona je čvrst zalag da potopa ne samo da više neće biti, nego i potvrda Božje milosti u Njegovom praštanju greha. Svome narodu Bog kaže:

„Zamalo ostavih te, ali s velikom milošću pribraću te. U malom gnevu sakrih za čas lice svoje od tebe, ali ću te večnom milošću pomilovati, veli Izbavitelj tvoj Gospod. Jer mi je to kao potop Nojev: jer kao što se zakleh da potop Nojev neće više doći na zemlju, tako se zakleh da se neću razgneviti na te niti ću te ukoravati. Ako će se i gore pomaknuti i humovi se pokolebati, opet milost moja neće se odmaknuti od tebe, i zavet mira mog neće se pokolebati, veli Gospod, koji ti je milostiv“ (Isaija 54,7-10 – Daničić).

Nek oblaci greha nikad ne budu tako gusti i preteći da zbog toga ne bismo mogli da vidimo Božju reč blagodatí kako obasjava taj preteći mrak, otkrivajući u potpunosti pred našim pogledom dugu obećanja. Tada ćemo se setiti da je s Njim i oproštaj i da je Njegov strah ono što treba posedovati. Tako čak i mračni oblaci koji zemlju prekrivaju svojom senkom, mogu postati glasnici koji nam donose poruku utehe.

Vi, preplašeni sveti, ohrabrite se iznova;
    blagodat vam nose oblaci što vas plaše,
uskoro će iz njih puno blagoslova
    izliti se milostivo i na glave vaše.

DAN TREĆI

„Potom reče Bog: Neka se sabere voda što je pod nebom na jedno mesto, i neka se pokaže suvo. I bi tako. I suvo nazva Bog zemlja, a zborišta vodena nazva mora; i vide Bog da je dobro“ (1. Mojsijeva 1,9.10 – Daničić).

U poslednjem delu knjige o Jovu zapisano je da je Gospod, osvedočavajući patrijarha o njegovoj sopstvenoj slabosti i zavisnosti od Boga, ućeci ga da pravednost dolazi jedino i samo od Boga, koristio upravo ovu sliku sabiranja vode kao ključan dokaz. „Ko je zatvorio more vratima, kad kao iz utrobe iziđe? Kad ga odenuh oblakom i povih tamom? Kad postavih za nj uredbu svoju i metnuh mu prevornice i vrata. I rekoh: dovde ćeš dolaziti a dalje nećeš; i tu će se ustavljati ponositi valovi tvoji“ (Jov 38,8-11).

Kada psalmista govori o sili koju ima reč, kojom je Bog stvarao nebesa i zemlju, on kaže: „Kao u gomilu sabra vodu morską, i propasti metnu u spremę“ (Psalam 33,7). Dobro bi bilo da se na ovom mestu prisetimo reči: „I bi tako“, kojima se završava izveštaj o svakom činu u delu stvaranja. Bog kaže: „Neka bude“ i „bi tako“. Njegova jednostavna reč dovoljna je da uspostavi ono što je izgovoreno. Neka ostane upamćeno da je to ista ona reč koja je nama propovedana kroz jevanđelje. Njena sila se nikad ne umanjuje; ona je sada u stanju da spase kao što je onda bila u stanju da stvori.

Nije moguće da neko ko i najmanje poznaje Gospoda, može da stoji pored mora, a da ga ono ne podseti na moćnu silu Tvorca. Ipak, mnogi danima posmatraju prizor morske pučine, a da pri tom nikad ne pomisle na Tvorca ovog ogromnog vodenog prostranstva. Štaviše, oni Mu prkose i opiru Mu se. Takvima Gospod poručuje:

„Čujte ovo ljudi i bezumni narode, koji imate oči, a ne vidite, koji imate uši, a ne čujete. Mene li se nećete bojati? Veli Gospod; od mene li nećete drhtati? Koji postavih pesak moru za među večnom naredbom, i neće preći preko nje; ako mu i

ustaju vali, neće nadjačati, ako i buče, neće je preći“ (Jeremija 5,21.22).

Međutim, ne podseća nas Gospod na svoju neizmernu silu kojom zaustavlja morske talase, da bi nas na taj način zaplašio. Ne. On to čini zato da bismo Mu verovali. Savršena vera i ljubav izgone strah (1. Jovanova 4,18). Dakle, Božja sila kojom On zauzdava more, predočena nam je kao dokaz Njegove vernosti¹. „Gospode, Bože nad vojskama, ko je silan kao Ti Bože? Istina je Tvoja oko Tebe. Ti vladaš nad silom morskom; kad podigne vale svoje Ti ih ukročavaš“ (Psalam 89,8.9). Primer ove vernosti dat je u jevanđelju:

„I reče im onoga dana uveče: pređimo na drugu stranu. I otpustivši narod uzeše ga kako beše u čamcu, i drugi čamci behu s njim. I nastala velika oluja, i valovi zapljuskivahu u čamac, tako da se čamac već punio. A on na krmi spavaše na uzglavlju. I probudiše ga, te mu rekoše: učitelju, zar ne mariš što propadamo? I ustavši zapreti vetru i reče moru: ćuti, umukni. I presta vetar, te bi tišina velika. I reče im: što ste tako plašljivi? Kako nemate vere? I veoma se uplašiše, te govorahu jedan drugome: ta ko je ovaj, da mu se i vetar i more pokoravaju?“ (Marko 4,35-41 – Čarnić).

Ovo nije bilo ništa drugo do ispoljavanje prvobitne stvaralačke sile. Onaj ko je stvorio nebo i zemlju, mora i sve što u njima postoji, zadržao je potpunu kontrolu nad svim onim što je stvorio. U rečima: „Ćuti! Umukni!“ mi čujemo isti glas koji je govorio: „Neka se sabere voda što je pod nebom na jedno mesto.“ To je reč koja je kroz jevanđelje nama propovedana; zato, posmatrajući Božju moć nad morem koje je Njegovo jer ga je On načinio, mi treba da razumemo Njegovu moć nad silnim nemirnim i razornim burama koje često buče u ljudskom srcu.

Bes mora predstavlja zle ljude. „A bezbožnici su kao more usko-lebano, koje se ne može umiriti i voda njegova izmeće (izbacuje) ne-

---

¹ Odanosti, doslednosti – *prim. prev.*

čistoću i blato“ (Isaija 57,20). Hristos je naš mir. Reč koju je te noći uputio Galilejskom moru, On izgovara i nama. „Da poslušam šta govori Gospod Bog. On izriče mir narodu svom i svecima svojim, samo nek se ne vraćaju ponovo na svoju ludost“ (Psalam 85,9 – kombinacija Daničić-KJV). Svakako da se ovde nalazi velika uteha za sve koji su se uzalud borili protiv svojih žestokih strasti.

Ne samo da je Božja moć nad morem simbol koji predstavlja Njegovu silu da spase čoveka i raskine jake lance greha kojima je vezan, nego je ova moć istovremeno zalog i sigurnost u konačno i potpuno čovekovo oslobođenje. Ovaj simbolični prikaz takođe otkriva da će Bog svojom neuporedivom silom zaodenući propovedanje jevanđeoske poruke u toku poslednje borbe, neposredno pred svoj drugi dolazak. Poslušajmo ove uzbudljive reči:

„Probudi se, probudi se, obuci se u silu, mišico Gospodnja; probudi se kao u staro vreme, za naraštaja prošlih; nisi li ti isekla Ravu i ranila zmaja? Nisi li ti isušila more, vodu bezdana velikog, od dubine morske načinila put da prođu izbaavljeni? Tako oni koje iskupi Gospod neka se vrate i dođu u Sion pevajući, i veselje večno neka bude nad glavom njihovom; radost i veselje neka zadobiju, a žalost i uzdisanje neka beži. Ja, Ja sam utešitelj vaš; ko si ti da se bojiš čoveka smrtnog i sina čovečjeg, koji je kao trava? I zaboravio si Boga Tvorca svog, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju? I jednako se bojiš svaki dan gneva onog koji te pritešnjuje kad se sprema da zatire? A gde je gnev onog koji pritešnjuje? Brzo će se oprostiti sužanj, neće umreti u jami, niti će biti bez hleba. Jer sam ja Gospod Bog tvoj, koji raskidam more, da valovi njegovi buče; Gospod nad vojskama ime mi je. Ja ti metnuh u usta reči svoje i senom ruke svoje zaklonih te, da utvrdim nebesa i osnujem zemlju, i kažem Sionu: Ti si moj narod“ (Isaija 51,9-16).

Svakako je činjenica, da je „Njegovo... more, i on ga je stvorio“ (Psalam 95,5), i da je On „izmerio vode dlanovima svojih ruku“ (Isaija

40,12 – KJV), dovoljan osnov za građenje poverenja u Njega za svakoga ko pripada Njegovom narodu, bilo da je reč o izbavljenju od neke opasnosti, potrebi za pobedonosnom milošću, ili pomoći u poslu koji nam je On dao da ga obavimo.

HRISTOS U OLUJI

Ponoć usred vode. Nebo se povija od gromova. Oblak za oblakom teško se valja u tmuni, kao mrtvački pokrov što ga neki strašni duh s visine potresa i kao zid od neba nad glavama ljudskim. Moćni talas baca svoju senku, kao kolos snažni uspravlja se iz vodenoga groba, što ga predugo drži na dnu hladnom i pustom. Eto, mešaju se oni sada – oluja odozgo i talas odozdo što podiže glavu, dok duž obrva mu munja gmiže, iz duboke bore sa nebesa ona stiže. I jeza čoveka prožima. Put se do neba proseca i gromovi kao odgovor demona čuju se iz crnih rupa u oluji koja s neba vreba; zjape rupe nad talasima divljim što se dole muče i besne. Poslušajte! Poklič je to snažnog čoveka usred bure. Probija se On kroz huku voda i gromova; dok se mala barka za tren promalja na vrh visokoga vodenoga brega, obasjana svetlom iz oblaka koji besom groma vatru bljuje i nad čamcem pokrov oblikuje. Čovek ovaj stoji na palubi što se tresu; lik se Njegov vidi usled munje, dok je Njegov pogled vedar usred bure; sve to kazuje da pobjeda stupa, koju čovek nikada video nije – Sila je to što se nigde ne nalazi, snaga koju ništa ne nadilazi. „Čuti! Umiri se!“ Veliki Ga talasi čuše, i grmljavine snažan glas, posta jecaj u tišini; ona nesta pod nogama volje Njegove. A gusti oblaci, dok još munje blješte, ugasiše prasak groma i odmakoše tihim kasom, dok ni traga od oluje ne bi. Strašni zubi vetra postadoše kao divno milovanje nežnih usta, kao veseli boem koji tamoamo luta. Strašni Gospodaru oluje! Ti pred kojim se saginje i uzavrela bura, Ti pred kojim se talasi kriju i do obala beže, Gospodaru ostrva mnogih! Pod tvojim skutima živi stvor

beskrajno utočište nalazi. O, Ti onda dahom svojim iz duše ljudske razagnaj buru i mrak i prizovi mir, tišinu i smernost, da na talase bučne dođu, tu gde glas Tvoj kao glasnik mira lebdi, da u Tvoje ime nadvlada i pobedi“ (J. G. Whittier²).

POUKA KOJU UČIMO OD TRAVE

„Tada reče Bog: Neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi seme, i plodonosno drveće, što rodi plodove po vrsti svojoj, plodove, što u sebi samima svoje seme nose na zemlji! I tako se dogodi. Zemlja pusti iz sebe svakovrsno zeleno bilje, što nosi seme, i drveće, što rodi svakovrsne plodove, u kojima je seme. I vide Bog, da je bilo dobro“ (1. Mojsijeva 1,11.12 – Šarić).

Bog je rekao „Neka bude“ i „bi tako“. „Jer On reče i pokaza se, On zapovedi i ono čvrsto stoji“ (Psalam 33, 9 – eng. prevod). Ova reč živi i ostaje za večnost. Tok vremena ni najmanje joj ne oduzima silu. Reč koja je sve stvorila, isto tako sve održava. Prema tome, ova zapovest: „Neka pusti zemlja iz sebe travu“, još uvek čini da niču trava, biljke i drveće. Ako bi rezultati izgovaranja ove reči trajali samo toliko koliko traje zvuk prilikom samog izgovora, onda na zemlji više nikada ne bi bilo trave. Trava koja je nikla, prestala bi da postoji. Ovo naročito važi za vreme posle čovekovog pada, kada je prokletstvo došlo na zemlju, a smrt pogodila ne samo ljudski rod, već i biljke i životinje; ako reč, pomoću koje je na samom početku nikla trava, ne bi zadržala svoju punu snagu, zemlja bi ubrzo postala neplodna pustinja. Međutim, ova reč još uvek živi i stoga je naša planeta prekrivena zelenilom i travom, kao i izobiljem plodova koji služe čoveku za hranu.

Ovo nije samo teorija, već praktična činjenica. Ono što je tako uobičajeno, kao rasteenje trave, prestaje da izaziva naše divljenje i mi počinjemo da razmišljamo da ona jednostavno raste sama od sebe, bez ikakvog uplitanja s Božje strane. U stvari, većina ljudi smatrala bi da je

---

2 Džon Grenlif Vitije – jedna od njegovih ranih pesama – *prim. prev.*

Bogu ispod dostojanstva da obraća pažnju na nešto tako trivijalno, kao što je rasteње trave. Upravo je to razlog zašto tako malo ljudi izvuče ikakvu praktičnu korist od svoje vere u Boga, koju ispovedaju. Po njima je Bog negde daleko, toliko zauzet svojim sopstvenim državičkim poslovima, da nema vremena da se brine o sitnicama u svom carstvu. Oni zaboravljaju da je to što pazi i brine za svoja stvorenja, od najvećeg do najmanjeg, Božje naročito delo. Oni zaboravljaju da se Njegova veličina sastoji u Njegovoj sposobnosti da upravlja najznačajnijim dešavanjima, a da istovremeno obraća pažnju i na najmanje sitnice.

Sotoni je drago kada ljudi smatraju da je Bog neko ko se ne opterećuje njihovim nebitnim stvarima. Upravo je to optužba koju on podiže protiv Boga, a koju su i ljudi, na njegovu sugestiju, prihvatili. Ostavljajući po strani pitanje evolucije u njenoj najekstremnijoj fazi, razmotrimo na trenutak veoma uobičajenu ideju – da je Bog na početku zaista pokrenuo svemir, ali je onda materiju obdario određenom količinom sile i podredio je određenim zakonima, tako da sve funkcioniše zauvek, slično kao sat koji je navijen pa prepušten sam sebi. S kakvim poverenjem će onda uputiti molitvu neko ko ima ovakav stav? Šta on može da očekuje da će primiti? Nije ni čudo što se ljudi žale da njihove molitve nisu uslišene. Bog kojem se klanjaju je suviše daleko da bi čuo njihove molitve, i suviše ravnodušan, ili suviše kruto ograničen zakonima koje je uspostavio, da bi posredovao u njihovo ime (u njihovu korist – *prim. izdavača*), ako bi ih i čuo. Takav bog nije Bog Biblije.

Nije ni beznačajno to što su „poslednja otkrića nauke“ navela mnoge, koji su tvrdili da veruju u Sveto pismo, da modifikuju svoje mišljenje o izveštaju o stvaranju. Nekada su ljudi mislili da Biblija misli ono što i kaže. Ljudi, kroz koje je Bog silno delovao na obraćenje hiljada njih, bili su ljudi vere, i oni su verovali u ovu božansku silu koja je stvorila nebo i Zemlju, i koja i najmanje stvari održava tom rečju. Njihovo verovanje je praktična primena činjenice da je Bog živ, i da je sve u Njegovoj moći i pod Njegovom neposrednom kontrolom, bilo je ono što ih je održalo u borbi s teškoćama i opasnostima; to je bio Izvor njihove snage i tajna njihovog uspeha.

I, gle, do kakve je promene došlo! Velika je retkost da ćete naći nekog propovednika jevanđelja, koji se usuđuje da stavi na kocku svoj ugled, da bi iskazao svoju veru u doslovnost izveštaja o stvaranju iz prve glave 1. Mojsijeve. Oni se boje da će ih smatrati „staromodnima“³. Neka Bog da da bude što više onih koji će biti spremni da u ova opasna vremena budu staromodni i koji se neće plašiti toga da ih smatraju budalama Hrista radi.⁴

Pošto su se ljudi bojali da poveruju u Gospodnju reč, kako ne bi bili u raskoraku sa tom filozofijom, koja nije ništa drugo do nasledstvo poteklo od drevnog paganstva, snaga reči se nije otvoreno pokazala (ispoljila). Bilo joj je dato premalo prilika. Hrišćani se mole za buđenje religije. Kad bi samo obnovili verovanje u jednostavnu Božju reč i priznali je kao živu stvar, kao izvor sveg života i sile, došlo bi do duhovnog buđenja religije. Neka se propoveda jevanđelje, ne ljudskom mudrošću, već rečima koje poučava Sveti duh; neka se iznosi kao živa, delotvorna reč Božja, i ljudi će verovati pa će se videti kako ona delotvorno deluje u onima koji veruju (1. Solunjanima 2,13).

Nema sigurnijeg načina da se jevanđelje potkopa i liši svoje sile, nego da se jednostavna Božja reč zameni učenjem „lažnog nazovi znanja“ (1. Timotiju 6,20 – KJV). Bog je potisnut negde iza i smatra se da je daleko. I tako, premda mnogi prihvataju to jevanđelje koje im se propoveda, i iskreno teže za spasenjem od greha, evolucija je, iako u nju svesno ne veruju, toliko otupela oštricu vere, da oni nisu u stanju da se približe Bogu, da hode i razgovaraju s Njim i da Ga učine glavnim činiocem u svakom životnom dešavanju.

Ali, zapazimo neke jednostavne činjenice koje će opravdati to što neko, čak i u ovo doba nauke, veruje da Gospodnja reč, koja je u početku rekla: „Neka pusti zemlja iz sebe travu“, još uvek čini da zemlja pušta travu. Ko nije posmatrao nicanje nežnih vlati trave ili žita? Zar niste ponekad prolazili pored polja žita i primetili kako se tanka vlat probija na površinu, uprkos teških grumena zemlje? Zar niste videli kako se deo skorene zemlje podiže, i gledajući ispod nje, videli da ju je

3 Behind the times (eng.) – staromodan, zastareo, zaostao, iza (svog) vremena – *prim. izdavača*

4 Prema 1. Korinćanima 4,10

potisnuo mali izdanak, tako nežan, da ne bi mogao da održi ni vlastitu težinu, ako bi bio izvađen iz svog mesta? Ova vlat gotovo da je bila bez boje, bila je tek nešto malo više od vode, jer da ste je zgnječili prstima, jedva da bi u vašoj ruci ostalo išta osim vlage. Pa ipak, ova mala stvar je gurala grumen zemlje, koji je deset hiljada puta teži od nje same.

Odakle dolazi ova sila? Da li je to nešto što je usađeno u samoj travi? Probajte i vidite! Uzmite vlat potpuno izrasle trave. Izaberite mali grumen zemlje, ni upola veliki u odnosu na onaj koji je ta vlat odgurnula, pre nego što se probila na površinu, i stavite ga na travu. Šta će se desiti? Svako vam to može reći. Trava će biti zgnječena. I u njoj više neće biti sile. Probajte ponovo. Uzmite vlat trave, koja se ispod tog grumena zemlje probija na površinu, i iščupajte je iz zemlje. Uzmite je među prste i ona će vam se u ruci saviti na jednu stranu. Ona ne može da stoji uspravno. Gotovo da se ništa ne može smatrati slabijim. Pa ipak, pre samo nekoliko trenutaka stajala je uspravno i nosila teret daleko teži od nje same. Ovo je čudo koje se svake godine ponavlja stotinama miliona puta pa ipak ima onih koji kažu da su prošla vremena čuda.

Hoće li ijedan naučnik reći šta je izvor čudesne sile koja se pokazala u travi ili u probijanju tvrde ljuske koštice breskve od strane male klice u njoj? Tu je nešto što nijedan mikroskop ne može da otkrije i nijedna hemijska analiza da dokuči. Mi možemo da vidimo ispoljavanje sile, ali ne i samu silu. Skeptici se mogu podsmevati, ako žele, ali mi smo zadovoljni time što verujemo da ova sila nije ništa drugo do sila Božje reči. Gospodnja reč je u početku glasila: „Neka pusti zemlja iz sebe travu“ i sila te reči čini da trava nikne, uprkos svem grumenju zemlje. U travi nema sile, ali ovo najslabije oruđe se koristi da pokaže čoveku moćnu Božju silu. Iz toga svaki čovek, ako to želi, može da nauči lekciju.

Da li sam rekao da smo mi zadovoljni time što verujemo da je sila Božje reči ono što se pokazuje u vlatici trave? Ne, ne samo da smo zadovoljni time, već se radujemo što možemo da prepoznamo Božju silu u malim stvarima. U tome vidimo garanciju da je Bog u stanju za nas učiniti „svojom silom, koja u nama deluje ... neuporedivo mnogo više

nego što smo mi u stanju da zamolimo ili da pomislimo“ (Efescima 3,20 – SSP). Jer, ista sila koja deluje u poljskoj travi, takođe deluje u čoveku, koji se uzda u Gospoda. „Svako telo je trava“ (Isaija 40,6 – KJV). Čovek je slab i krhak kao trava; on nema nikakve sile u samom sebi, ali je u stanju da učini sve kroz Hrista koji ga snaži (koji mu daje snagu; videti Filibljanima 4,13 – *prim. izdavača*).

Prisetite se „glasovnih slika“. Tu smo videli kako ljudski glas može da proizvede oblike živih organizama, ali Božji glas zapravo proizvodi same žive stvari. Ne samo da trava, drveće i bezbroj oblika voća i cveća rastu u poslušnosti Gospodnjoj zapovesti, već oni predstavljaju vidljivi prikaz Božjeg glasa. U prirodi vidimo Božji glas i to je temelj našeg puzdanja u tu reč, kada je čitamo u Pismu. Nije slučajno što jedanaesto poglavlje Jevrejima poslanice, koje predstavlja izveštaj o nekim silnim delima, koja su slabi ljudi učinili jednostavnom verom u Božju reč, počinje izjavom da „verom shvatamo da je svet stvoren Božjom rečju“ (Jevrejima 11,3 – Čarnić). Ljudi se možda smeju jednostavnosti toga što neobrazovan um jadnog Indijanca vidi Boga u oblacima i čuje ga u vetru, ali je daleko bolje imati ovaj „neobrazovan um“, nego um pun „nauke koja odvodi od reči razumnih“ (Priče 19,27).

Kao što je nekad rekao svojim učenicima, Hristos kaže i nama: „Niste vi izabrali mene, nego sam ja vas izabrao i postavio da vi idete i donosite rod, i da vaš rod ostane“ (Jovan 15,16 – Čarnić). Ali, kako ćemo doneti rod? Istom silom koja čini da raste prirodni zemaljski rod. Ta Reč koja je rekla: „Neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi seme, i drvo rodno, koje rađa rod po svojim vrstama“, i čiju silu možemo videti da se pokazala u travi i drveću, kaže i nama: „[Idite] i rod rodite“; ako smo spremni da se pokorimo toj reči, kao što to čini neživa priroda, rod će biti isto tako izobilan. Ali, zapazite da ovaj rod treba da bude na slavu Bogu. „Ovim se proslavlja moj Otac: da mnogo roda donesete“ (Jovan 15,8 – SSP). Kad bi sila da donesemo rod bila u nama, onda ne bi bilo ničega na slavu Bogu; ali kakav god rod bude donesen, taj rod je na slavu Bogu, zato što sva sila potiče od Njega. Mi smo, poput trave, samo nemoćna oruđa kroz koja Bog ispoljava/pokazuje svoju sopstvenu silu.

Božanska zapovest glasi: „Nego rastite u blagodati i poznanju Gospoda našega i Spasitelja Isusa Hrista“ (2. Petrova 3,18 – Čarnić). Ali, kako treba da rastemo? Isto onako kao što seme raste u zemlji. Poslušajte Hristove reči: „Božije carstvo je ovakvo: čovek baci seme na zemlju pa bilo da spava ili ustaje, noću i danju, seme klija i raste, a on ni ne zna kako“ (Marko 4,26.27 – Čarnić). Mi ne možemo znati kako dobro seme Božje reči niče u nama, da bi donelo rod, ali to nije ni bitno. „A Bog mu daje telo kakvo hoće“ (1. Korinćanima 15,38 – SSP). Na nama je da se pokorimo božanskom domaćinu; na Njemu je da uzrokuje rast i savršen plod.

U Pismu se vrlo često koristi rast bilja, kao ilustracija hrišćanskog rasta. Apostol Pavle kaže: „A vi ste Božija njiva“ (1. Korinćanima 3,9). Zato Gospod kaže:

„Duh je Gospoda Boga na meni, jer me Gospod pomaže da javljam dobre glasove krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da će im se otvoriti tamnica. Da oglasim godinu milosti Gospodnje i dan osvete Boga našeg, da utešim sve žalosne, Da učinim žalosnima u Sionu i dam im nakit mesto pepela, ulje radosti umesto žalosti, odelo za pohvalu umesto duha tužnog, da se prozovu hrastovi pravde, (za)sad Gospodnji za slavu Njegovu.“ (Isaija 61,1-3 – Daničić)

Imajte na umu da je sve Gospodnje. Mi smo Njegova njiva. Mi smo Njegova setva, da bi On mogao da bude proslavljen. Ali, zapazite dalje sličnost sa rasteњem bilja. Pogledajte kako dolazi do spasenja od greha – života pravednosti – kao kad neko poseje seme u zemlju.

„Veoma ću se radovati u Gospodu, i duša će se moja veseliti u Bogu mom, jer me obuču u haljine spasenja i plaštem pravde ogrte me, kao kad ženik (mladoženja) namesti nakit i kao kad se nevesta ukrasi uresom svojim. Jer kao što iz zemlje raste bilje i u vrtu niče šta se poseje, tako će Gospod Bog uči-

niti da nikne pravda i pohvala pred svim narodima.“ (Isaija 61,10.11)

Čudesno je šta Bog može da učini, ako Mu samo dopustimo. Kaže li neko: „Ako je On tako moćan, zašto ne sprovodi svoju volju mimo nas?“ Jednostavno zato što je Njegova moć moć ljubavi, a ljubav se ne služi silom (prinudom). Bog želi da svako u vasioni bude zadovoljan i zato svima daje pravo na savršenu slobodu, da svako bira šta god želi. On im saopštava vrednost stvari i moli ih da izaberu ono što je dobro; ali ako neko odluči da izabere ono šta je zlo, On mu to i dopušta. On će u svom carstvu imati slobodne ljude, a ne robove i zatvorenike. A oni bi bili takvi, kada bi ih prisiljavao da prime spasenje protiv svoje volje. On želi da ima podanike kojima može da ukaže poverenje u bilo kom delu univerzuma. Ali, kad bi nekoga prisilio da bude spasen, opet bi morao da upotrebi silu da ga zadrži u svom carstvu. Hristos je došao da objavi oslobođenje zarobljenima i On ne namerava da ih oslobodi, da bi ih opet učinio robovima.

Ali kada neko želi spasenje, bez obzira koliko bio mali i slab, bez obzira koliko bio beznačajan u očima sveta, čak i da ga ne smatraju nečim vrednijim od trave koja se gazi, Bog s njim može da učini čuda. Kad Bog tako odeva travu u polju, koja danas jeste, a sutra se baca u peć, a kamoli neće odenuti u silu ljude koje je načinio po svom obličju, ako Mu se pokore. To obećanje da će nas obući ne odnosi se isključivo na odevanje tela. „Zar nije život više od hrane i telo od odelja?“ (Matej 6,25 – Čarnić). Ako nam daje ono što je najmanje važno, sigurno će nam dati i ono što ima beskrajnu vrednost. Zato se obećanje da će nas obući bolje od trave odnosi na odeću spasenja i ogrtač (plašt) pravednosti, u koje treba da budemo obučeni. Ova sila, koja tako čudesno deluje u tankoj vlati trave, delovaće mnogo silnije u čoveku koji se uzda u Gospoda.

„Pogledajte na ljiljane u polju kako rastu“ (Mateju 6,28). Rekao sam da je ovo napisano da nas ohrabri u našem rasteњу u blagodati. Kao što rastu ljiljani, tako treba i mi da rastemo. Pročitajmo sada neke nadahnute reči, koje jasno pokazuju da rast ljiljana nije ništa drugo, nego ilustracija rasteņa hrišćanina u blagodati:

„Obrati se Izraelu, Gospodu Bogu svome, jer si ti za svoje bezakonje pao. Ponesite dobre reči sobom, i vratite se Gospodu. Recite Mu: Oprosti nam sve nepravde naše, i nas milostivo primi. Poštovanje usana naših prinećemo tebi umesto telaca. Neće nas Asirac spasti, nećemo na konje uzjahati i nećemo delu ruku svojih reći: Bože naš! Jer siroče u tebe milost nalazi“ (Osija 14,1-3 – Bakotić).

Nema sumnje da Gospod ovde govori o grehu i pravедnosti. On poziva svoj narod, koji Ga je napustio, da se vrati, i govori im šta da kažu kad se budu vratili. Zapazite da treba da kažu da se više neće uzdati u dela svojih ruku. Njihova dela ne treba da potiču od njih, nego da budu dela koja su učinjena u Bogu. A sad pogledajte šta garantuje onima koji Mu se vrate:

„Isceliću otpad njihov, ljubiću ih drage volje; jer će se gnev moj odvratiti od njega. Biću kao rosa Izrailju, procvetaće kao ljiljan i pustiće žile svoje kao drveta livanska. Raširiće se grane njegove, i lepota će mu biti kao u masline i miris kao livanski. Oni će se vratiti i sedeti pod senom njegovim, rađaće kao žito i cvetaće kao vinova loza“ (Osija 14,4-7 – Daničić).

Međutim, to nije sve. Božji narod je Njegov vinograd, mladica koju je On posadio, da bi bio proslavljen. A On neće biti proslavljen ako ljudi, zbog neobraćanja pažnje, propadnu. Zato ih On uverava u svoju stalnu brigu.

„Tada pevajte o vinogradu koji rađa crveno vino: Ja Gospod čuvam ga, u svako doba zalivaću ga, dan noć čuvaću ga da ga ko ne ošteti. Nema gneva u mene; ko će staviti u boj nasuprot meni čkalj i trnje? Ja ću pogaziti i spaliti sve. Ili neka se uhvati za silu moju da učini mir sa mnom; učiniće mir sa mnom. Jednom će se ukoreniti Jakov, procvetaće i uzrasti Izrailj, i napuniće vasiljenu (svet) plodom.“ (Isaija 27,2-6)

Ali, ima li potrebe da i dalje vršimo upoređivanje? Ne bismo mogli da iscrpimo Pismo ni kad bismo pokušali. A jedina namera ovog članka jeste da navede čitaoca da sam za sebe ozbiljnije proučava Reč i da je prisvoji kao živu reč živoga Boga, koja delotvorno deluje u svima koji veruju. Ne uklanjajte Gospoda, već dopustite da vaša vera dokaže da je On blizu, uvek prisutan da pomogne u nevolji. On je Bog koji je blizu, a ne daleko, i ništa Njemu nije teško. On je na svakoj tvorevini ispisao svoju ljubav i silu i želi da nam govori kroz stvari koje je načinio. U Njemu sve postoji (sve je u Njemu; videti Kološanima 1,17 – *prim. izdavača*). Ista ona reč koja je stvorila ceo univerzum, koja je rekla Zemlji: „Neka pusti zemlja iz sebe travu“, govori nam rečima Božjeg zakona. A Njegov zakon nije neki težak beživotni propis, za koji se slabi smrtnici uzalud muče da ga drže, dok ih Bog posmatra strogim pogledom, spreman da im se podsmehne i da ih kazni za neuspeh, nego znamo „da je zapovest Njegova život večni“ (Jovan 12,50). Ta reč, koja nam govori: „Volećeš Gospoda svog Boga svim svojim srcem i bližnjeg svog kao sebe samog“ (Luka 10,27 – KJV), izliva tu ljubav u naša srca, baš kao što Božja reč donosi rod na biljci.

DAN ČETVRTI

NEBESKI SVOD POKAZUJE DELO NJегоVIH RUKU

Ni u jednom delu Božjeg stvaranja ne nalazimo toliko čudesnih jevanđeoskih pouka kao u nebesima. Već smo videli da nebeska tela objavljuju jevanđelje, premda to ne čine razgovetnim glasom. Nakon što je rekao da nisu svi poslušali jevanđelje, apostol Pavle dodaje da vera dolazi od slušanja, a slušanje Božjom rečju, a zatim pita: „Nego kažem - zar nisu čuli?“ Čuli, šta? Jevanđelje, naravno. A zatim odgovara na svoje sopstveno pitanje: „Još te kako“ i to potvrđuje citiranjem reči psalmiste o nebesima. „Glas njihov izišao je po svoj zemlji, i njihove reči do kraja sveta“ (Rimljanima 10,15-18 – Čarnić). Prema tome, nebesa naširoko i silno propovedaju jevanđelje. Zapazimo nekoliko pojedinosti iz Reči, da bismo odsad bili u stanju da lakše čitamo jezik nebesa:

„Nebesa objavljuju Božju slavu i nebeski svod pokazuje delo Njegovih ruku“ (Psalam 19,1 – KJV). Povežite sa tim sledeću izjavu o čoveku: „Mi smo, naime, Njegovo delo, u Hristu Isusu stvoreni za dobra dela, koja je Bog unapred pripremio (pripremio – KJV) - da u njima živimo“ (Efescima 2,10 – Čarnić). Isti rečnik koji se koristi za opis nebesa, koristi se i za opis nas. I jedni i drugi smo Njegovo delo; i jedni i drugi smo sazdana u Hristu, pod uslovom da Mu se predamo. A ono za šta smo stvoreni su dobra dela kojima treba da proslavimo našeg nebeskog Oca. Prema tome, ako imamo dobra dela, mi, kao i nebesa, objavljujemo Božju slavu.

Nebesa obavljaju dela koja je Bog namenio za njih. Ona to čine zato što se savršeno pokoravaju Njegovoj volji. Prema tome, ako Mu se i mi tako pokorimo, obavljaćemo dela koja je On namenio za nas. A ta dela proslavljaju Njega, jer je On taj koji ta dela obavlja u nama. Zapazite da je Bog unapred pripremio ova dela, da bismo u njima hodili (živeći). Zato Hristos, za onoga koji tvori istinu, kaže da dolazi ka svetlu, „da se pokažu njegova dela, da su učinjena u Bogu“ (Jovan 3,21 – KJV). Sam Bog čini ova dela; u protivnom ona ne bi bila Božja pravедnost.

Ono što čine nebesa takođe je Njegovo delo; i ako se i mi isto tako dragovoljno pokorimo Njegovoj volji, kao što ona to prirodno čine, onda će i kroz nas, kao kroz njih, u potpunosti biti objavljena Božja slava, premda nismo, kao ni nebesa, u stanju da to činimo razgovetnim glasom.

Nebesa su garant Božje vernosti. „Pevaću doveka o milosti Gospodnjoj: svojim ustima ću otkrivati Tvoju vernost svim naraštajima. Jer sam rekao: Milost će doveka biti sazdana; na nebesima ćeš utvrditi svoju vernost“ (Psalam 89,1.2 – KJV). Postojanje nebesa je garancija da Bog nije zaboravio na svoje obećanje milosti čoveku. Trideset prvo poglavlje proroka Jeremije prepuno je Božjih „skupocenih i velikih obećanja“¹, a neposredno nakon obećanja svom narodu: „Jer ću im oprostiti bezakonja njihova, i grehe njihove neću više pominjati“, sledi ovo: „Ovako veli Gospod, koji daje sunce da svetli danju, i uredbe mesecu i zvezdama da svetle noću, koji raskida more i buče vali njegovi, kome je ime Gospod nad vojskama: Ako tih uredbi nestane ispred mene, govori Gospod, i seme će Izrailjevo prestati biti narod preda mnom na vek“ (Jeremija 31,35.36 – Daničić).

Kako su blage Božje zapovesti!
Kako su Njegova pravila mila!
Stavite na Gospoda svoje breme,
Uzdanje u Njega daće vam krila.

Pod Njegovim uvek budnim okom
u sigurnosti borave Njegovi sveci.
Ova ruka, što prirodu održava,
Zaštita biće svoj Njegovoj deci.

Zašto da vam ovaj teret briga
vašim umornim umom caruje?
Požurite prestolu nebeskog Oca
Da vam On osveženje daruje.

---

1 Prema 2. Petrovoj 1,4 – Čarničev prevod

Dobroti Njegovoj nema kraja,
 U svakom je danu što nam šalje.
 Spustiću breme pred noge Njegove
 i onda otići sa pesmom dalje.

Dokle god Sunce, Mesec i zvezde redovno obavljaju delo koje im je povereno, sinovi čovečji mogu da nađu milost kod Gospoda. I sve dotle oni mogu da dolaze k Njemu i nalaze oprostjenje, mir i pravednost.

BOŽJA ZAKLETVA

Ali, ima još toga. „Jer kad je Bog Avramu dao obećanje, pošto nije imao nikog većeg da se njime zakune, zakleo se samim sobom“ (Jevrejima 6,13 – KJV). Ovom zakletvom potvrdio je obećanje koje je, samo po sebi, bilo nepromenljivo. Štaviše, ovo obećanje je potvrđeno u Hristu. Pročitajmo sada šta je rečeno o toj zakletvi: „Zato je i Bog, želeći da naslednicima obećanja jasnije pokaže nepromenljivost svoje namere, potvrdio to zakletvom, da bismo, posredstvom dveju nepromenljivih stvari, u kojima nije bilo moguće da Bog govori neistinu, mi koji smo pobjegli u utočište, imali snažnu utehu, da se držimo nade koja je stavljena pred nas; tu nadu imamo kao sigurno i pouzdano sidro duše, koje ulazi iza zavese, gde je za nas ušao sam Isus, naš prethodnik, i bio učinjen Prvosveštenikom dovek, po redu Melhisedekovom“ (Jevrejima 6,13.17-20 – eng. prevod).

Zapazite dve stvari: Prvo, ova zakletva i obećanje dati su radi nas. Avramu nije bilo potrebno da Bog zakletvom potvrdi obećanje, jer je on u potpunosti pokazao da veruje Gospodnjoj jednostavnoj reči. Ali, Bog se zakleo da bi ojačao našu veru u Njegovu reč. Drugo, ova zakletva i obećanje odnose se na oprostjenje greha i na sve blagoslove koje Hristos kao naš Prvosveštenik osigurava za nas. Ona su za našu utehu i ohrabrenje kada bežimo Hristu kao utočištu. Prema tome, kad dolazimo Hristu da primimo milost i nađemo blagodat za vreme kad nam zatreba pomoć, nama je Božjim obećanjem, podržanim Njegovom za-

kletvom, unapred zagarantovano da ćemo dobiti ono za šta se molimo. Zastanimo za trenutak i razmislimo šta to znači.

Božja zakletva je u stvari garant Njegovog sopstvenog postojanja. On se zakleo sobom. On je time izjavio da bi izgubio pravo na sopstveni život², ako se Njegovo obećanje ne bi ispunilo. Njegova obećanja su stalna koliko i On sam. Kao što je Bog „od veka doveka“, tako je „milost Gospodnja od veka i doveka na onima koji Ga se boje“ (Psalam 103,17 – Daničić). Otac i Sin su jedno. Time što se Bog zavetovao sobom, zavetovan je Hristos. „Jer je u njemu stvoreno sve što je na nebesima i na zemlji, sve vidljivo i nevidljivo, bili to prestoli, ili gospodstva, ili poglavarstva, ili vlasti; sve je njegovim posredstvom stvoreno - i za njega. I on je pre svega i sve u njemu ima svoje postojanje“ (Kološanima 1,16.17 – Čarnić). On „sve nosi svojom silnom rečju“ (Jevrejima 1,3).

Od Božjeg postojanja zavisi postojanje neba i Zemlje. Ali, On se svojim sopstvenim postojanjem obavezao da će ispuniti svoja obećanja. Zato postojanje nebesa, postojanje čitave vasione, zavisi od ispunjenja Božjih obećanja, datih grešniku koji veruje. Ako bi jedan grešnik, bez obzira koliko nedostojan, beznačajan ili neznan bio, došao Gospodu, iskreno Ga moleći za oprostjenje i svetost, i ne bi to dobio, tog trenutka bi se ceo univerzum pretvorio u kaos i prestao bi da postoji. Međutim, Sunce, Mesec i zvezde se još uvek nalaze na svojim mestima na nebu, kao dokaz da Bog nikad nije razočarao nijednu dušu koja ima poverenje u Njega i kao svečano obećanje (zavet/savez – *prim. izdavača*) da Njegova milost neće podbaciti. Stoga je Njegova vernost u nebesima. Kad bismo dopustili da nam Sunce, Mesec i zvezde ispričaju tu priču svaki put kad ih vidimo, živeli bismo boljim životom i ne bismo znali za obeshrabrenje.

BOG JE SUNCE

„Jer je Gospod Bog sunce i štit“ (Psalam 84,11 – Daničić). Kao što Sunce daje svetlost i toplotu Zemlji, tako je Gospod Svetlost ljudima i

---

² Bukvalno: da bi Njegov život bio izgubljen – *prim. izdavača*

greje ih svojom blagodaću. Sva svetlost i toplota koju Zemlja prima, u bilo kom obliku, potiču od Sunca. Svetlost koja nam pomaže da u noći nađemo put kroz pretrpane gradske ulice, ili pomoću koje čitamo u našoj sobi, dolazi od Sunca. Isti je slučaj i sa svetlucavim plamenom drva ili žarom uglja koji tokom turobne zime greju naše prostorije; sva toplota potiče od Sunca.

Sunce daje svetlost, a svetlost je život. Kako se samo bilje okreće ka suncu! Ko nije video biljku koja raste u mračnom podrumu? Njen je život veoma slab. U mraku je gotovo mrtva. Ali, načinite otvor, tako da kroz njega mogu prodreti zraci svetlosti, i ona će odmah živnuti. Počeće da raste u smeru svetlosti. Bez svetlosti koju Sunce daje Zemlji ne bi bilo života ni za biljni ni za životinjski svet.

A život znači rast. Kao što je sunčeva svetlost život za bilje, tako je ona i uzrok njegovog rasta. I kako biljka raste, tako ona skladišti sunčevu svetlost i toplotu. One biljke koje vrlo brzo napreduju, koje iz semena sazrevaju posle nekoliko sedmica ili meseci, u sebi imaju vrlo malo toplote. Kao ogrev su bezvredne. Ali snažan hrast, koji raste vekovima – i to tako sporo, da se nakon godinu dana ne može primetiti razlika u njegovoj veličini – skladišti ogromne količine sunčeve toplote. Drugo drveće raste još sporije i skladišti još više toplote.

To drveće se ukopava u zemlju i tokom vekova se pretvara u uglj. Onda se koristi kao gorivo i daje nam toplotu, koju je uskladištilo od sunca. Razlog što dobijamo mnogo više toplote od uglja, nego od direktnih sunčevih zraka, jeste u tome što u uglju imamo koncentrisanu toplotu sunčevih zraka iz mnogo godina.

Ono što je Sunce za Zemlju i biljni svet, to je Bog za svoj narod. „Jer je Gospod Bog sunce.“ Kao što Sunce svojom svetlošću daje fizički život bilju, tako Bog daje duhovni život – jedini pravi život – svom narodu. Hristov život je svetlost svetlu. Kao što hrast skladišti sunčevu toplotu, tako onaj koji živi u Božjoj svetlosti, skladišti ovu svetlost, koja je Njegov život. Ta svetlost i taj život, koji su život i rast hrišćanina, treba deliti radi prosvetljenja i toplote drugih.

Neko bi mogao da kaže kako bi za potpuno ostvarenje ove slike trebalo da hrišćanin, koji najsporije raste, ima najviše Božjeg života

koga može deliti drugima. Ali, ne zaboravimo da pravednik živi verom. Hrišćanski život se ne meri po godinama, već prema pokazanoj veri. Što ima više vere, odnosno poniznosti i pouzdanja, to se više Božjeg života dodeljuje čoveku. A što više života bude dodeljeno, više će biti i preneto drugima, zato što se Božji život ne može sakriti.

BLAGODAT I SLAVA

Ponavljamo citat: „Jer je Gospod Bog sunce i štit, Gospod će dati blagodat i slavu“ (Psalam 84,11 – kombinacija prevoda Daničić-KJV). Šta vredi da nam Gospod govori o slavi? Šta znamo o njoj? Pa imamo je pred sobom svakog dana. „Nebesa objavljuju Božju slavu i nebeski svod pokazuje delo Njegovih ruku“ (Psalam 19,1 – KJV). Psalmista je to još jasnije rekao sledećim rečima: „Gospode, Gospode naš! Kako je veličanstveno ime Tvoje po svoj zemlji! Podigao si slavu svoju više nebesa“ (Psalam 8,1 – Daničić). Nebesa kazuju (objavljuju) slavu Božju, ne samo zato što tvore Njegovu volju, nego zato što su odevena u Njegovu slavu. Slava Sunca, kada svetli u svojoj snazi, nije ništa drugo nego odsjaj Gospodnje slave. Ova slava u kojoj Bog prebiva – svetlost kojoj niko od ljudi ne može da pristupi – delimično je otkrivena na nebeskom svodu. Stoga je istina, u najdoslovnijem smislu, da je Hristos veliki Stvoritelj, Svetlost sveta.

Ali, blagodat i slava su jednaki i uzajamno zamenljivi. Tako čitamo da je Hristos sjajnost Očeve slave (što je prikladno prevedeno u Karadžićevom prevodu – *prim. izdavača*). „A svakome se od nas dade blagodat po meri dara Hristovog“ (Efescima 4,7 – Karadžić). On je pun „blagodati i istine“ i „iz njegove punoće svi mi primismo, i to blagodat za blagodat“ (Jovan 1,14.16 – Čarnić). Iz ovoga je očigledno da su blagodat i slava iste mere. Kad Bog daje blagodat, On je daje prema bogatstvu svoje slave, a kad daje slavu, On je daje prema bogatstvu svoje blagodati. To će nam kasnije biti još jasnije.

U Božjoj slavi je sila. Hristos je podignut iz mrtvih „slavom Očevom“ (Rimljanima 6,4). Nadahnuta molitva za nas jeste da budemo ojačani „svakom snagom po sili slave Njegove“ (Kološanima 1,11).

Nebesa otkrivaju šta je ova slava. To je sila koja ih drži na njihovim mestima. To je sila kojom ona deluju na Zemlju, sila kojom se održava sav život. Kad posmatramo slavu Sunca ili nebesa, dok su ukrašena zvezdama, i pun Mesec, setimo se kako oni, svojom lepotom, objavljuju slavu Božju i zbog toga govore o punini i sili Njegove blagodati, koja se izobilno izliva na nas kroz Isusa Hrista, našeg Spasitelja.

Božja slava je Njegova dobrota. Apostol nam kaže: „Svi su zgrešili i tako su lišeni slave Božije“ (Rimljanima 3,23 – Čarnić). Dobro zapazite kako se gubitak Božje slave sastoji u činjenici da su ljudi zgrešili. Da nisu zgrešili, ne bi izgubili slavu Božju. Zato je jasno da je Božja dobrota Njegova slava. A ljudi se spasavaju upravo zahvaljujući Božjoj dobroti. Apostol izjavljuje da Božja dobrota navodi ljude na pokajanje (Rimljanima 2,4). A psalmist kaže: „Velika je dobrota tvoja što je čuvaš za one koji te se boje, i daješ je onima koji se uzdaju u tebe pred sinovima čovečjim!“ (Psalam 31,19 – Bakotić). Njegova dobrota, ili pravednost, jeste ono što mi treba da tražimo i što se stavlja u svakoga i na svakoga koji veruje. Božja dobrota je osmislila plan spasenja i ostvaruje celokupno delo otkupljenja. Ali, „blagodaću ste spaseni“. Zato je Božja blagodat jednostavno ispoljavanje Njegove dobrote ljudima, a Njegova dobrota je Njegova slava; zato su Božja blagodat i slava, u suštini, jedno te isto.

„Gospod će dati blagodat i slavu“ (KJV). Kada će ih dati? Hoće li blagodat dati sada, a slavu u budućnosti? Ne. On i jedno i drugo daje sada, onima koji Ga prihvate. On sada daje slavu u obliku blagodati, a blagodat u budućnosti u obliku slave. Poslušajmo reči Hrista, koji je sjajnost Božje slave, kad se molio Ocu: „A sada, Oče, proslavi ti mene - kod sebe - slavom koju sam imao kod tebe pre no što je svet postao.“ A kad je govorio o svojim učenicima (ne samo o dvanaestorici, već o svima koji će Ga uzverovati kroz njihovu reč), rekao je: „I slavu koju si mi dao ja dadoh njima“ (Jovan 17,5.22 – Karadžić). Dakle, ta slava je sada naša, samo ako želimo da je imamo.

Kad je Hristos došao na ovu Zemlju, Njegova prava priroda se nije otkrila većini onih koji su Ga videli. Za njih je On bio samo običan čovek. „Svojima je došao, ali oni ga nisu primili“ (Jovan 1,11 – SSP).

Pa ipak, On je bio Božji Sin. Tako je i sa onima koji su, kroz Njega, primili usvojenje. „Vidite kakvu nam je ljubav dao Otac - da se nazovemo deca Božija, i jesmo. Svet nas zato ne poznaje, zato što njega nije upoznao. Dragi moji, sad smo deca Božija i još se ne pokaza šta ćemo biti. Znamo da ćemo - kad se On pokaže, biti kao i On, jer ćemo ga videti onakvog kakav jeste.“ (1. Jovanova 3,1.2 – kombinacija prevoda Čarnić-Karadžić-SSP)

Sa ovim se slažu i reči apostola Pavla: „A naš je život na nebesima, odakle željno očekujemo spasitelja, Gospoda Isusa Hrista, koji će naše poniženo telo preobraziti da bude poput njegovog slavnog tela, silom kojom može sve da pokori sebi“ (Filipljanima 3,20.21 – eng. prevod).

Setite se da Hristos kaže da je svojim učenicima dao slavu koju je Otac dao Njemu. Ovu slavu su jednom na Hristu videla tri učenika, koji su bili s Njim na Gori preobraženja. Kad On bude došao, i mi ćemo imati ovu istu slavu, koja se sada još ne pojavljuje. Dok je bio na Zemlji, sjajnost Njegove slave bila je kao velom sakrivena, a tako je i kod onih u kojima On nastava (prebiva). Ali, ona je ipak ovde, samo čeka Gospodnji dolazak, da bi bila otkrivena. A apostol opet kaže: „Sam Duh svedoči s našim duhom da smo deca Božija. Ako smo pak deca, onda smo i naslednici; naslednici Božiji, sunaslednici Hristovi - ako s njim stradamo, da s njim budemo i proslavljeni. Smatram, uostalom, da stradanja sadašnjeg vremena ne znače ništa u poređenju sa slavom, koja će biti otkrivena u nama“ (Rimljanima 8,16-18 – kombinacija prevoda kombinacija prevoda Čarnić-KJV). Zapazite da će ta slava biti otkrivena u nama. Slava će tu biti sve vreme u obliku Božje blagodati, a kad se On bude pojavio, ona će biti otkrivena.

Ovo nalazimo i u sledećim rečima: „Odredivši nas unapred u ljubavi, blagonaklonošću svoje volje, da nas Hristovim posredstvom usini, da hvalimo slavu njegove blagodati, kojom nas je učinio prihvaćenim u voljenom Sinu“ (Efescima 1,5.6 – kombinacija prevoda Čarnić-KJV). Prema tome, Božja blagodati ima slavu. Ona je Njegova slava.

Međutim, koliko su blagodati i slava uzajamno zamenljive ili, bolje rečeno, iste, dalje se prikazuje sledećim rečima: „Ali Bog, koji je bogat u milosti, zbog svoje velike ljubavi kojom nas je zavoleo, oživeo je Hri-

stom i nas koji smo bili mrtvi u svojim prestupima, - blagodaću ste spaseni, - i s njim je vaskrsao nas i postavio na nebesima u Hristu Isusu, da u budućim vekovima pokaže preveliko bogatstvo svoje blagodati - svojom dobrotom prema nama u Hristu Isusu“ (Efescima 2,4-7 – Čarnić).

Upravo kao što nam se u ovo vreme Božja slava daje u obliku blagodati – blagodati po bogatstvu svoje slave³ – da bismo mogli hvaliti slavu Njegove blagodati, isto tako i u vremenu koje dolazi, kad će „pravednici zasjati kao sunce u carstvu Oca svog“ (Matej 13,43), i „sjeti kao svetlost nebeska“ (Danilo 12,3) kojom će biti odenuti, samo će pokazati bogatstvo Njegove blagodati kojom su spaseni. Slava zvezda, kojom će sijati od veka do veka, biće samo odsjaj blagodati kojom su, u svom smrtnom životu, bili ispunjeni; a to je u stvari bio Hristos, koji je boravio u njima.

Zapazite još nešto. Saznali smo da je Božja dobrota Njegova slava i da nas On odeva svojom dobrotom. Pročitajmo sada novi dokaz da mi već sada (u sadašnje vreme) primamo slavu od Boga: „Mi pak svi koji otkrivenim licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u ono isto obličje iz slave u slavu, kao od Gospodnjeg Duha“ (2. Korinćanima 3,18 – Karadžić).

Ovde se aludira na Mojsijevo lice, kada je narodu prenosio Božje reči. On je sa Bogom razgovarao licem u lice, kao čovek sa svojim prijateljem, i njegovo lice je zasjalo zahvaljujući slavi sa Božjeg lica. Ali, kao što Mojsije „ne znaše da mu koža na licu posta svetla“ (2. Mojsijeva 34,29 – Daničić), tako i onaj koji napreduje iz slave u slavu u Gospodnjoj svetlosti, neće biti svestan ovog preobražaja.

S obzirom na preobražavajuću silu Božje slave, koliko je samo velik blagoslov izrečen nad sinovima Izraelovim: „Da te blagoslovi Gospod i da te čuva! Da te obasja Gospod licem svojim i bude ti milostiv! Da Gospod obrati lice svoje k tebi i dade ti mir.“ (4. Mojsijeva 6,24-26)

Stoga, „Blažen narod koji poklič radosti zna; u svetlosti lica tvog on hodi, Gospode. Imenom će se Tvojim uvek radovati i pravdom će Tvojom biti uzvišen. Jer si ti slava i sila njegova, i milost tvoja uzvisuje silu našu“ (Psalam 89,16-18 – kombinacija prevoda Bakotić-KJV).

---

3 Prema Efescima 3,16

Zemlja je, Gospode, puna tvoje slave,
I slava Tvoja nebesa ispunjava;
Svet, svet, svet si, Gospode!
Tebi nek bude večna slava:

Zemlja preuzima anđela klicanje,
Nebo još uvek himnama odzvanja,
Svet, svet, svet, pevaju anđeli,
Gospode nad vojskama, sve Ti se klanja.

Pozdravljen budi, Isuse dragi,
Sve gore obasjava tvoja slava,
Gospodaru života, Tvoj osmeh blagi,
svete na zemlji hrabri i očarava.

Kad o Tvojim ljubavi razmišljam,
Čaša je Tvoje ljubavi puna.
Aliluja! Aliluja! Aliluja! Amin.
Care slave, večna Ti je kruna.

One koje ćeš nazvati svojima,
Oni će gledati prepuni sreće
U lice Tvoje kroz svu večnost
I ništa ih od Tebe odvojiti neće.

Aliluja! Aliluja! Aliluja! Amin.
Spase, požuri, dođi nam u slavi;
Donesi, o donesi, slavni taj dan,
Kad se na znak strašne trube javi.

Uz zlatne harfe pevaćemo skoro
I zaboraviti Zemlju staru:
Aliluja! Aliluja! Aliluja! Amin.
Slava, slava, slava našem Caru!

DAN PETI

PTICE, RIBE I ŽIVOTINJE

„Potom reče Bog: Neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete iznad zemlje pod svod nebeski. ... Potom reče Bog: Neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama njihovim, stoku i sitne životinje i zveri zemaljske po vrstama njihovim. I bi tako. I stvori Bog zveri zemaljske po vrstama njihovim, i stoku po vrstama njenim, i sve sitne životinje na zemlji po vrstama njihovim. I vide Bog da je dobro“ (1. Mojsijeva 1,20.24.25 – Daničić).

Sve to napisano je za nauk nama. Bog je osmislio da od živih stvorenja koja su oko nas, kao i od nežive prirode, učimo lekcije o Njemu i Njegovoj ljubavi.

„Zapitaj stoku, naučiće te;
Ili ptice nebeske, kazaće ti.
Ili se razgovori sa zemljom, naučiće te,
I ribe će ti morske pripovediti.
Ko ne zna od svega toga
Da je ruka Gospodnja to učinila?
Kome je u ruci duša svega živog
I duh svakog tela čovečijeg.“
(Jov 12,7-10)

Velika lekcija koju treba da naučimo od nižih stvorenja je staranje (briga) koje Bog ima za sva svoja stvorenja, i sigurnost da će se Bog, s obzirom da se stara za najniža bića, mnogo više starati za čoveka, koga je stvorio po svom sopstvenom obličju i postavio nad delima svojih ruku. Spasitelj je rekao: „Ne prodaju li se dva vrapca za jedan dinar? Pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju bez oca vašeg“ (Matej 10,29 – Karadžić). I još snažnije kaže: „Ne prodaje li se pet vrabaca za dva

dinara? I nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. A u vas je i kosa na glavi izbrojana. Ne bojte se dakle; vi ste bolji (vredite više – Čarnić) od mnogo vrabaca“ (Luka 12,6.7).

I Gospod ponovo kaže: „Pogledajte ptice nebeske, one ne seju niti žanju niti skupljaju u žitnice, pa ipak ih hrani Otac vaš nebeski; zar vi ne vredite mnogo više od njih?“ (Matej 6,26 – Čarnić). U Božjoj brizi za ptice imamo garanciju da će se On brinuti za nas; a pošto one ne provode vreme u mučnom razmišljanju i brizi, još manje mi treba to da činimo. Bog će se svakako mnogo bolje brinuti za ljude, nego što se brine za ptice, pošto su potrebe i vrednost ljudi veće od potreba i vrednosti ptica.

Međutim, Božje staranje za ptice ne uverava nas samo u to da se On stara za naše fizičke potrebe. Život je više od hrane. Božje staranje nam garantuje da će On zadovoljiti sve naše potrebe prema „bogatstvu svom u slavi“ (Filipljanima 4,19). Onaj koji se stara za ono što je najmanje, neće zaboraviti na ono što je najveće. Božje staranje za potrebe i najmanjih od Njegovih stvorenja treba da uzmemo kao utehu kad se pojavimo pred prestolom blagodatni da molimo za milost i nađemo blagodat za vreme kad nam zatreba pomoć.¹ Evo našeg garanta:

„Milostiv je i milosrdan Gospod,
 Spor na gnev i pun dobrote.
 Dobar je Gospod svima
 I žalostiv na sva dela svoja.
 Slaviće te, Gospode, sva dela tvoja,
 I vernici tvoji blagosiljaće te.
 Kazivaće slavu kraljevstva tvoga
 I propovedaće silu tvoju,
 Da bi javili sinovima čovečjim silu tvoju
 I visoku slavu kraljevstva tvoga.
 Kraljevstvo tvoje kraljevstvo svih vekova
 A gospodstvo tvoje na sva kolena.
 Gospod prihvata sve koji padaju
 I ispravlja sve pognute.

---

¹ Prema Jevrejima 4,16

Svačije su oči k tebi upravljene,
 I svakome na vreme hranu daješ.
 Otvaraš ruku svoju,
 I obilno sitiš sve što život ima.
 Pravedan je Gospod u svim putevima svojim
 I milosrdan u svim delima svojim.
 Gospod je blizu svih koji ga prizivaju,
 Želju ispunja onima koji ga se boje,
 Vapaj njihov čuje i pomaže im.“
 (Psalam 145,8-19 – Bakotić)

Međutim, činjenica da se Bog stara za sva svoja stvorenja i da sva dobijaju hranu iz Njegove ruke, ne podrazumeva da ona treba da mirno sede i čekaju da im se hrana ubaci u usta. On obezbeđuje hranu za sve, ali očekuje da je oni uzmu.

„Sva se ta stvorenja u tebe uzdaju
 Da na vreme hranu njima daješ.
 Ti im daješ i ona primaju:
 Otvaraš ruku svoju i ona se dobro nasite.“
 (Psalam 104,27.28 – Bakotić)

Ptice lete i sakupljaju ono što im je Gospod obezbedio, ali to nije pokazatelj toga da one ne primaju hranu direktno iz Božje ruke. Dakle, činjenica da čovek radi da bi zaradio za svoj život nije znak da to ne prima neposredno od Gospoda. Čovek, u stvari, isto tako zavisi od Gospoda za svoj svakodnevni hleb, kao što ptice zavise od Njega za svoju hranu. Da nema Božjeg staranja koje sve unapred vidi, ptice ne bi imale šta da sakupljaju, a da nema istog staranja, ne bi bilo čovekove sposobnosti da sakuplja hranu.

„Ješćeš i bićeš sit, pa blagosiljaj Gospoda Boga svog za dobru zemlju koju ti da. I čuvaj se da ne zaboraviš Gospoda Boga svog bacivši u nemar zapovesti Njegove i zakone Njego-

ve i uredbe Njegove, koje ti ja zapovedam danas. I kad uzjedeš i nasitiš se, i dobre kuće načiniš i u njima staneš živeti ... nemoj da se ponese srce tvoje i zaboraviš Gospoda Boga svog ... Niti govori u srcu svom; moja snaga, i sila moje ruke dobavila mi je ovo blago. Nego se opominji Gospoda Boga svog; jer ti On daje snagu da dobavljaš blago“ (5. Mojsijeva 8,10-18 – Daničić).

Od fizičkog sveta treba da učimo lekcije u vezi sa duhovnim svetom. Bog se postarao za svaki duhovni blagoslov koji je potreban čoveku, i to više nego što on može da shvati. „Blagosloven Bog i Otac Gospoda našeg Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakim blagoslovom duhovnim na nebesima kroz Hrista“ (Efescima 1,3 – Čarnić). Jedan čovek, kome je citiran ovaj tekst, upitao je: „Ako je tako, zašto nemam sve duhovne blagoslove? Zašto mi toliko toga nedostaje i zašto tako malo uživam u hrišćanskom životu?“ Odgovor je glasio: „Šta biste rekli čoveku koji bi vam došao u kuću gotovo mrtav od gladi, ako bi on, kada ste napunili sto najboljom hranom koju vaš dom može da priušti, i dalje lomio ruke i jadikovao: ‘O, tako sam gladan! Da bar imam nešto za jelo!’ Rekli biste mu da je sam kriv, ako je gladan; da ste mu dali izobilje hrane i sve što treba da učini jeste da uzme i jede. Činjenica da još uvek umire od gladi ne dokazuje da mu niste dali sve što mu je potrebno. Tako je i sa milostivim Božjim darovima. On vam je dao sve duhovne blagoslove i, ako vam nedostaju, to je zato što ne uzimate ono što je On u tako obilnoj meri obezbedio.“

Međutim, čovek je tvrdio da to nije poštena ilustracija jer, kako je rekao: „Prosjak može da vidi hranu na stolu pred sobom, ali ja ne mogu da vidim Božje blagoslove.“ Istina je, mi ne možemo da ih vidimo, ali možemo da budemo sigurni da oni postoje, čak i više nego u slučaju da možemo da ih vidimo. Imamo garanciju Božje reči da su nam oni dati, i u to ne može biti sumnje. Naše oči nas često varaju, ali Gospodnja reč nikada. „Jer vidljive stvari su privremene, a nevidljive su večne“ (1. Korinćanima 4,18 – Čarnić). Božja reč stvara ono što ranije nije postojalo; zato možemo biti potpuno sigurni da je sve što nam

je potrebno za ovaj život, kao i za onaj koji će doći, dato besplatno i da mi to samo treba da uzmemo.

DAN ŠESTI

ŠTA JE ČOVEK?

„Kad nebesa tvoja gledam, delo prsta tvojih, i mesec i zvezde što si postavio, šta je čovek da ga se opomeneš, sin čovečji da se o njemu brineš?“ (Psalam 8,4,5 – Bakotić). Tako je govorio psalmista i tako mora da oseća svako ko je stvarno svestan Božjih dela. Uobičajeno je da ljudi imaju visoko mišljenje o sebi i svojim zaslugama, toliko da zaboravljaju da zapravo zavise od Boga. Prirodno je da se čovek oseća nezavisnim i da zamišlja kako može sebe da izdržava pa čak i to da može sam da produži svoj sopstveni život.

Sklonost ljudskih umova je prikladno opisana od strane jednog istoričara, koji za drevne filozofe kaže da je u uzvišenom istraživanju ljudske prirode „njihov razum često bio rukovođen maštom, a da je ona bila podsticana njihovom taštinom. Kada su sa zadovoljstvom posmatrali veličinu sopstvenih umnih sila; kada su u najozbiljnijim spekulacijama ili u najvažnijim poslovima pokazali različite sposobnosti pamćenja, mašte i prosuđivanja; i kada su razmišljali o želji da se proslave, što ih je prenela u buduća doba, daleko iza okova smrti i groba, oni nisu bili spremni da se izjednače sa poljskim zverima, ili da pretpostave da biće, prema čijem dostojanstvu su gajili najiskrenije divljenje, može da bude ograničeno nekim mestom na Zemlji i vremenom od to malo godina“ (Decline and Fall [Opadanje i propast], glava XV, odsek 18).

I apostol Pavle ih je tako opisao: „Jer iako su Boga poznali, nisu ga kao Boga proslavili, niti zahvalnost pokazali, nego u svojim mislima padoše u ništavnu varku, te potamne njihovo nerazumno srce. Postali su ljudi govoreći da su mudri, pa zameniše slavu besmrtnoga Boga slikom i prilikom smrtnog čoveka, i ptica, i četveronožnih životinja, i gmizavaca“ (Rimljanima 1,21-23 – Čarnić). Njihova oholost i uobraženost su bile takve da „nisu smatrali vrednim držati se spoznaje Boga“ (stih 28 – Stvarnost).

Koliko je drugačije ponašanje onih koji su stvarno mudri. I car David je izvršio određeno ispitivanje ljudske prirode, ali iz drugog

ugla. On je želeo da sazna šta bi Bog rekao o njemu. „Srce moje izgore u meni, u mislima mojim razgore se oganj; progovorih jezikom svojim: Kaži mi, Gospode, kraj života moga, i dokle će dani moji još trajati; daj da znam koliko sam ništavan! Gle, po meri dlana dao si mi dane, i vek moj je kao ništa pred tobom. Baš je samo dah (ništa – Daničić) svaki čovek živ“ (Psalam 39,4-7 – Bakotić).

Razmatrajući jamu koju su neznabošci iskopali za sebe i u koju su potonuli, i kako su se hvalisali protiv Boga, on je ponovo molio: „Pusti, Gospode, strah na njih; neka poznaju narodi da su ljudi (samo ljudi – eng. prevod)“ (Psalam 9,20 – Bakotić). Zamislite! „Samo ljudi!“ Narodi će se hvaliti činjenicom da su ljudi, i smatraće se sposobnim da se potpuno oslobode Boga; ali Božja reč kaže da su oni samo ljudi. Sam po sebi čovek je ništa, a i to (ništa) može da bude samo ako mu Bog da priliku i silu.

Zastanimo na trenutak da pročitajmo šta Pismo kaže o poreklu čoveka: „Potom reče Bog: Da načinimo čoveka po svom obličju, kao što smo mi, koji će biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cele zemlje i od svih životinja što se miču po zemlji. I stvori Bog čoveka po obličju svom, po obličju Božjem stvori ga; muško i žensko stvori ih“ (1. Mojsijeva 1,26.27). „A stvori Gospod Bog čoveka od praha zemaljskog, i dunu mu u nos duh životni; i posta čovek duša živa [živo stvorenje]“ (1. Mojsijeva 2,7 – Daničić).

Kao i životinje, i čovek je uzet od zemlje. On je samo „prah i pepeo“. On ne može ničim da se pohvali, pa čak ni kad se poredi sa životinjama koje su mu podređene; jer je jednostavno Božja sila, koja od iste gline može da načini jednu posudu za čast, a drugu za sramotu¹, načinila razliku između čoveka i životinje. Zemlja je izvor iz koga potiču sva živa stvorenja. „Sve je od praha i sve se vraća u prah“ (Pro-povednik 3,20). Nakon smrti i raspadanja, prah kneza ne može da se razlikuje od praha siromaha pa čak ni od praha njegovog psa. To što na kraju ne deli sudbinu sa životinjama i ne odlazi u zaborav, to je samo zato što ima dovoljno poniznosti, da prihvati mudrost koja dolazi od Boga, jer „čovek u časti, ako nije razuman, izjednačiće se sa stokom,

---

1 Prema Rimljanima 9,21 – Čarnić

koju kolju“ (Psalam 49,20). „O, zašto mora duh običnog smrtnika da bude ponosit?“

Čovek je načinjen od praha, da ne zaboravi kako je sam po sebi ništa; ali i prema Božjem obličju, da bi znao kakve mu se beskonačne mogućnosti pružaju – druženje sa samim Bogom. Sam po sebi, čovek nema ništa više sile od praha po kojem hoda, ali je kroz Božju silu i zahvaljujući Božjoj dobroti u stanju da učini najveće stvari. I koliko god to izgledalo neobično, njegove sposobnosti su najveće, kada je naj-svesniji svoje slabosti. „Kad sam slab onda sam silan“ (2. Korinćanima 12,10 – Karadžić).

„A stvori Gospod Bog čoveka od praha zemaljskog, i dunu mu u nos duh životni; i posta čovek duša živa“ (1. Mojsijeva 2,7 – Daničić). Čak ni ovde čovek ne može da polaže pravo na superiornost. Poljske zveri udišu isti vazduh kao i on. To je Božji dar i njima, kao i njemu. Pa i sama činjenica da je Božji dah u njegovom nosu, dokaz je čovekove krhkosti. „Prođite se čoveka, kome je dah u nosu; jer šta vredi?“ (Isaija 2,22). To je dah života koji mu je Bog dao, dok je on sam po sebi slab, ne bi li ga i zadržao. „Jer kakav je vaš život? Vi ste vodena para koja se zamalo pokaže i onda nestane“ (Jakov 4,14 – Čarnić).

Kako to može biti, s obzirom da mu je Bog dao život? To nije zato što je život od Boga neka sitna stvar, već zato što je čovek tako slab da taj život zadrži. U Božjoj ruci je dah svega živoga i On ga po svojoj volji može uzeti k sebi. „Kada bi svoje srce obratio ka čoveku, kada bi uzeo k sebi svoj duh i svoj dah, svako telo bi izginulo i čovek bi se vratio u prah“ (Jov 34,14.15 – KJV). „I vratiće se prah u zemlju, kako je bio, a duh će se vratiti Bogu, koji ga je dao“ (Propovednik 12,7 – kombinacija prevoda KJV-Daničić). Dosad nismo našli ništa čime bi se čovek mogao pohvaliti.

Kako je samo prirodno da se čovek u nekoj nevolji obrati za pomoć nekom drugom čoveku ili ljudskoj sili. Pa ipak, nijedan čovek na Zemlji nema moć da izvrši bilo kakvu promenu u svom sopstvenom fizičkom izgledu. On ne može da promeni boju svoje kose niti da doda ni centimetar svojoj visini. „Oni se uzdaju u imanja svoja, i hvale se velikim bogatstvom svojim. Ne može čovek iskupiti čoveka, niti Bogu za

njega otkupa dati“ (Psalam 49,6.7 – Bakotić). Zato je upućen savet: „Ne uzdajte se u knezove, u sina čovečijeg, u kog nema pomoći. Iz njega izlazi dah, i vraća se u zemlju svoju: taj dan propadaju sve pomisli njegove“ (Psalam 146,3.4 – kombinacija prevoda KJV-Daničić). U koga on treba da se uzda? „Blago onome, kome je pomoćnik Bog Jakovljevi, kome je nadanje u Gospodu, Bogu njegovom, koji je stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima; koji drži veru uvek (koji se uvek drži istine – KJV)“ (Psalam 146,5.6 – Daničić).

Nema života, osim od Boga. „Jer je u Tebe izvor životu, Tvojom svetlošću vidimo svetlost“ (Psalam 36,9). Ali, život je pravednost; „jer telesno mudrovanje [umovanje] smrt je, a duhovno mudrovanje [umovanje] život je i mir“ (Rimljanima 8,6 – Karadžić). Greh je smrt i potiče od sotone, a Sin se Božji zato javi da uništi dela đavolja.² Greh će na kraju biti potpuno izbrisan iz vasiona, a sa njim moraju svakako da budu izbrisani i svi koji žive u grehu. Ako se drže svog grešnog života, oni moraju da budu uništeni sa grehom. Hristos je pravednost Božja, jer jedino je Bog dobar, a u Hristu je sva punina Boga. Prema tome, samo oni koji imaju Hrista, mogu da imaju nadu za život u budućnosti. U stvari, oni sada i nemaju pravi život. „I ovo je svedočanstvo da nam je Bog dao život večni; i ovaj život večni u Sinu je Njegovom. Ko ima Sina Božijeg ima život; ko nema Sina Božijeg nema život“ (1. Jovanova 5,11.12). Štaviše: „Ko veruje Sina, ima život večni; a ko ne veruje Sina, neće videti život.“ (Jovan 3,36)

Istina je da će biti vaskrsenje mrtvih, pravednih i nepravednih, ali samo će pravednici biti podignuti na život; oni koji su činili zlo izaći će iz svojih grobova u vaskrsenje suda³ (Jovan 5,28.29). Njihova sudbina je da prime „kaznu večne propasti, daleko od lica Gospodnjega i od slave Njegove“ (2. Solunjanima 1,9 – Čarnić). Pošto nemaju pravednost koja jedina donosi život, nemaju ništa što bi moglo da produži njihovo postojanje.

Sve ovo treba da pouči ljude da je jedina nada u Bogu; da je On najuzvišeniji i da vlast pripada samo Njemu. Ne samo neki pojedinac,

2 Prema 1. Jovanovoj 3,8 – Čarnić

3 Resurrection of damnation (eng.) – bukvalno, na engleskom: u vaskrsenje prokletstva – *prim. prev.*

već „svi su narodi pred njim kao ništa, ništa su za njega svi oni, sama su taština“ (Isaija 40,17 – Bakotić). Premda to treba da navede čoveka na poniznost, to nikako ne sme da ga obeshrabri. U stvari, to je za naše ohrabrenje, jer je Bog stvorio vasionu ni iz čega, tako da On onda može da uzme čoveka, koji se uzda u Njega, i da od njega učini šta želi. Da se do kraja „ne pohvali nijedno telo pred Bogom. A od njega je to da ste vi u Hristu Isusu, koji je za nas postao mudrost od Boga i pravednost i posvećenje i otkupljenje, da bude kao što je zapisano: ‘Ko se hvali, neka se u Gospodu hvali’“ (1. Korinćanima 1,29-31 – kombinacija prevoda Karadžić-SSP). Svakako, čovek se ne treba stideti da prizna svoje uniženo poreklo, pošto kroz Hrista on može da učini sve.

Iz ljudske krhkosti možemo da naučimo još jednu pouku o ohrabrenju, koja pokazuje da se samo u poniznosti nalazi pravo uzvisivanje. Pošto sve dolazi od Boga, čovek može da bude u svom najvišem stanju samo kada radosno prizna da je ništa i kad se pokori Božjoj sili ljubavi. Četrdeseto poglavlje knjige proroka Isaije sadrži poruku koja treba da pripremi ljude za slavni Gospodnji dolazak. To je utešna poruka jer ukazuje na Božju silu. Evo te poruke:

„Glas je nekoga koji viče: Pripravite u pustinji put Gospodnji, poravnite u pustoši stazu Bogu našem. Sve doline neka se povise, i sve gore i bregovi neka se slegnu, i što je krivo neka bude pravo, i neravna mesta neka budu ravna. I javiće se slava Gospodnja, i svako će telo videti; jer usta Gospodnja govoriše. Glas govori: Viči. I reče: Šta da vičem? Da je svako telo trava i sve dobro njegovo kao cvet poljski. Suši se trava, cvet opada kad duh Gospodnji dune na njega; doista je narod trava. Suši se trava, cvet opada; ali reč Boga našeg ostaje dovek“ (Isaija 40,3-8 – Daničić).

Ono što treba da pripremi ljude za slavni dolazak našega Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista, kad bude došao da svakoga nagradi prema njegovom delu, jeste potpuno prihvatanje poruke da je čovek ništa, a da je Bog sve. Samo je Njegova sila i Njegova reč delotvorna u svakome

koji veruje. Dela koja će izdržati test suda jesu dela koja se ostvaruju u Bogu. „Svako telo [je] trava“, ali mi smo videli kako se Božja sila predivno pokazuje u travi. Božja reč je rekla: „Neka pusti zemlja iz sebe travu“, a to je reč koja živi i ostaje dovek i koja se jevanđeljem nama objavljuje. Videli smo kako sila te reči čini da se vlat trave progura na površinu i na svetlo, uprkos teških grumena koji bi da je sputaju. U onome što je krhko pokazuje se beskonačna sila. Isto tako deluje sila reči u onima koji je veruju svim srcem. Onaj koji prizna da je ništa – da je krhak i bespomoćan kao trava – biće osnažen da čini silna dela i podignut iznad grumena zemlje, u sunčevu svetlost Božje prisutnosti.

DAN SEDMI

POČIVATI SA GOSPODOM

„Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova. I svršši Bog do sedmog dana dela svoja, koja učini; i počinu u sedmi dan od svih dela svojih, koja učini; i blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan počinu od svih dela svojih, koja učini“ (1. Mojsijeva 2,1-3 – Daničić).

„Seti se da svetkuješ dan subotni. Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao. A sedmoga je dana subota, počinak posvećen Jahvi, Bogu tvojemu. Tada nikakva posla nemoj raditi: ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živina tvoja, niti došljak koji se nađe unutar tvojih vrata. Ta i Jahve je šest dana stvarao nebo, zemlju i more i sve što je u njima, a sedmoga je dana počinio. Stoga je Jahve blagoslovio i posvetio dan subotni“ (Izlazak 20,8-11 – Stvarnost).

Ovo je slavni završetak stvaranja i izveštaj o njegovom proslavljanju. Dani stvaranja su dovoljno označeni time što im je dat broj, ali danu koji proslavlja dovršetak stvaranja ukazana/data je (po)čast time što ima ime. Ime sedmog dana je „šabat“ (subota). Time je ostvarena dvostruka namera. Imenovanjem sedmog dana, on je izdvojen u odnosu na sve druge dane; numerisanjem drugih dana, bez njihovog imenovanja, istaknuta je činjenica da je subota, nedvosmisleno, dan koji će se ponavljati. Ali ovaj tekst iznosi sopstvenu priču, što se tiče dana koji je subota; a taj dan je jedna od sigurnih Božjih zapovesti koje su „tvrde za sve vekove“ (Psalam 111,8 – Bakotić). Ovde ćemo skrenuti pažnju na duhovne pouke koje treba naučiti iz davanja subote čoveku.

Kao što je dobro poznato, Hristos je veliki Stvoritelj. On je Božja mudrost i sila. „Jer je u Njemu stvoreno sve što je na nebesima i na zemlji, sve vidljivo i nevidljivo, bili to prestoli, ili gospodstva, ili poglavarstva, ili vlasti; sve je Njegovim posredstvom stvoreno - i za Njega. I On je pre svega i sve u Njemu ima svoje postojanje“ (Kološanima

1,16.17 – Čarnić). „Sve je kroz Nju (reč – *prim. izdavača*) postalo, i bez Nje ništa nije postalo što je postalo“ (Jovan 1,3 – Karadžić). Kad izveštaj kaže da je Bog za šest dana stvorio nebo i Zemlju, misli se na to da je Bog stvarao u Hristu, jer je Hristos jedina manifestacija Boga poznata ljudima.

Zbog toga, takođe, znamo da je morao Hristos biti taj koji je počinuo u sedmi dan nakon dovršenja dela stvaranja, i da je Hristos bio taj koji je blagoslovio sedmi dan i posvetio ga. Tako je subota, nedvo-smisleno, „Gospodnji dan“. Zašto je načinjena subota? „Subota je načinjena čoveka radi“ (Marko 2,27). Ona je za njega (za njegovo dobro), u smislu da nije protiv njega. Ona nije neka proizvoljna stvar, nametnuta čoveku – nešto što ovaj treba da drži (čuva, svetkuje – *prim. izdavača*) samo zato što Bog tako kaže – već nešto što mu je dato kao pomoć. Ona je blagoslov koji mu je Bog darovao. Ona pripada svim stvarima koje „služe životu i pobožnosti“ (2. Petrova 1,3 – Čarnić), a koje su nam date Njegovom božanskom silom.

Zašto je subota data? Gospod, preko proroka, odgovara ovim rečima: „I subote moje svetkujte da su znak između mene i vas, da znate da sam ja Gospod Bog vaš“ (Jezekilj 20,20 – Daničić). Zapazite, ona je znak po kome narod treba da pozna Boga. Prema tome, nema mesta pretpostavki da je subota bila data jedino u svrhu razlikovanja Jevreja od drugih naroda. Ona je načinjena pre nego što su Jevreji i postojali. Načinjena je zato da bi oni mogli (u)poznati Boga; a to što će njima omogućiti da poznaju Boga, služiće istoj svrsi i za sve druge ljude. Ona je na početku bila data i Adamu sa istim ciljem – da bi upoznao i sećao se Boga.

Ali, kako bi subota bila znak kojim bi ljudi mogli upoznati Boga? Odgovor na ovo pitanje nalazimo u Rimljanima poslanici: „Jer ono što se može poznati o Bogu ispoljava se u njima; jer im je Bog to pokazao. Jer se od nastanka sveta jasno mogu videti nevidljive stvari o Njemu, koje se mogu razumeti posredstvom onoga što je stvoreno, pa čak i Njegova večna sila i Božanstvo, tako da su bez izgovora“ (Rimljanima 1,19.20 – KJV). Samo treba da se prisetimo onoga što je rečeno na prethodnim stranicama, pa da vidimo kako se Bog spoznaje na osnovu svojih dela.

Međutim, ponovo se javlja pitanje: Kako nam to subota pomaže da upoznamo pravog Boga? Pa upravo smo pročitali da se Stvoriteljeva večna sila i Božanstvo vide po onome šta je načinio; a subota je veliki spomen na stvaranje (spomenik¹ stvaranja – *prim. izdavača*). Bog je počnuo u sedmi dan, nakon šest dana stvaranja, i taj je dan blagoslovio i posvetio, jer je u njemu počnuo od svih svojih dela. Zato čitamo: „Velika su dela Gospodnja, draga svima koji ih ljube. Delo je Njegovo slava i krasota, i pravda Njegova traje doveka. Čudesa je svoja učinio da se ne zaborave; dobar je i milostiv Gospod“ (Psalam 111,2-4 – Daničić). U nekim prevodima piše doslovnije: „On je načinio spomen na svoja čudesna dela“ (Psalam 111,4 – eng. prevod JPS Tanakh).

Jedino što je bitno da čovek upozna u ovom životu je Bog. Pjesnik nam može reći da se pri proučavanju čovečanstva treba usmeriti na čoveka, ali Gospod nam kaže da se pri proučavanju čovečanstva treba usmeriti na Boga. „Ovako kaže Gospod: Mudri da se ne hvali mudročću svojom, ni jaki da se ne hvali snagom svojom, ni bogati da se ne hvali bogatstvom svojim. Nego ko se hvali, neka se hvali time što razume i poznaje Mene da sam Ja Gospod koji činim milost i sud i pravdu na zemlji, jer mi je to milo, govori Gospod“ (Jeremija 9,23.24 – Daničić). Poznavati Njega znači imati sve što je vredno poznavanja, jer On je istina i to cela istina. Isus Hristos je Božja mudrost i u Njemu je „skriveno sve blago mudrosti i znanja“ (Kološanima 2,3 – Čarnić).

Cilj subote je da sačuva u mislima Božju stvaralačku silu, koja je Njegova posebna karakteristika. Ali, stvaralačka sila je sila jevanđelja, tako da ono što proslavlja stvaranje, proslavlja i otkupljenje. Hristos je Otkupitelj, jer je u Njemu sve stvoreno. On svojom stvaralačkom silom daruje ljudima Božju blagodat. Sila koja spasava ljude jeste sila koja je stvorila nebo i Zemlju. Zato, kada psalmista kaže da je Bog postavio spomen(ik) za svoja čudesna dela, on odmah dodaje: „Dobar je i milostiv Gospod.“ U Hristu se otkriva Očeva blagodat (dobrota). „I Reč se ovaploti (postade telo – Karadžić) i stanova među nama, i gledasmo njenu slavu, slavu kao jedinorodnoga od Oca, punog blagodati i istine“ (Jovan 1,14 – Čarnić). On daje svoju blagodat, koja pruža pomoć u vreme kada je to potrebno,

---

1 Memorial (eng.) – spomen, spomenik, uspomena – *prim. izdavača*

istom tajanstvenom i moćnom silom kojom je i Zemlju stvorio; istom silom kojom sunčevi zraci daju život bilju na Zemlji.

Zapazite kako je Hristos nerazdvojivo povezan sa subotom. Upravo je kroz Njega sve stvoreno, a u Njemu se sve i održava. Božja dela otkrivaju Njegovu večnu silu i Božanstvo; a Hristos je Božja sila i u Njemu živi svaka punina Božanstva telesno. Zato dela stvaranja pokazuju silu i Božanstvo Gospoda Isusa Hrista. Subota je veliki spomenik čudesnih Božjih dela u Hristu i stoga je ona silan znak Hristovog Božanstva. Držati subotu, kako je Bog odredio pri stvaranju, znači priznati Hristovo Božanstvo. U onoj meri u kojoj neko propušta da u duhu i istini drži Gospodnju subotu, u toj meri propušta da prizna Hristovo Božanstvo, ali propušta i da primi blagoslov koji potiče od činjenice da je On Bog.

Ovo je vidljivo iz Hristovih reči upućenih farisejima, koji su Njega i Njegove učenike nepravedno optužili da krše subotu, jer su tog dana zadovoljili glad, i zato što je On u subotu iscelio nekog čoveka. Reкао je: „Jer je Sin Čovječiji gospodar i subote“ (Matej 12,8 – Sinod SPC). Nije mala stvar to što je On Gospodar subote. Biti Gospodar subote znači da je On Stvoritelj neba i Zemlje – da je Gospodar svega.

Postoji poseban blagoslov povezan sa subotom. Istina je da mnogo onih koji tvrde da drže subotu ne primaju taj blagoslov, ali to je zato što je zapravo ne poznaju (njenu dubinu i njen značaj – *prim. izdavača*). Sveto pismo izjavljuje da je Bog blagoslovio sedmi dan i posvetio ga. On ga je blagoslovio. Nema dana u sedmici kad Gospod ne blagosilja ljude. Zapravo su i dobri i zli svakog dana predmet Božjih blagoslova. I ne samo to, već oni koji traže Gospoda mogu naći posebne blagoslove u bilo koje vreme. Gospod je uvek blizu, pri ruci, i uvek spreman da blagoslovi, ali postoji blagoslov koji prati subotnji dan, a koji se ne može naći nigde drugde. To je subotnji blagoslov. Bog je stavio svoj blagoslov na subotu i subotnji blagoslov ide samo uz subotu. Niko ne može naći nešto tamo gde toga nema. Subotnji blagoslov nije stavljen ni na jedan drugi dan, osim na sedmi; zato ga ne možemo naći nigde drugde.

U koju je svrhu taj blagoslov? U istu svrhu u koju se daju svi Božji blagoslovi. „Bog je prvo vama podigao svoga slugu (podigao svog sina Isusa – KJV) i poslao ga da vam donese blagoslov - time što će svakog

od vas odvratiti od zlih dela vaših“ (Dela 3,26 – Čarnić). Bog ne blagosilja ljude zato što su dobri, već zato da bi mogli postati dobri. Svi Njegovi blagoslovi imaju za cilj da odvrte ljude od greha i obrate ih k Njemu. Ako ljudi poznaju Gospoda, onda blagoslovi koje im On daruje imaju za cilj da ih još više privuku k Njemu. Tako je i sa subotom. Cilj joj je da ljude obrati Bogu time što će ih podsećati na Njegovu dobrotu i Njegovu milostivu silu. Sila stvaranja je Hristova sila. Hristos je Bog „koji je za nas postao mudrost od Boga i pravednost i posvećenje i otkupljenje“ (1. Korinćanima 1,30 – SSP). Sila kojom nam ovo daje jeste sila kojom je stvorio svetove. Zato nalazimo dublji smisao u Gospodnjim rečima: „I subote svoje dadoh im da su znak između mene i njih da bi znali da sam ja Gospod koji ih posvećujem“ (Jezekilj 20,12 – Daničić). Blagoslov subote je blagoslov posvećenja. Pošto je subota spomenik Božjeg stvaranja, ona treba da nas upozna sa Božjom silom, da nas učini potpuno novim stvorenjima u Hristu.

SUBOTNJI ODMOR

Reč „šabat“ (subota) znači odmor. To je neprevedena jevrejska reč koja označava odmor. Zato, tamo gde čitamo: „Sedmi je dan subota Gospodu Bogu tvom“ (KJV), to je isto kao da čitamo: „A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvom“ (Daničić). Da je to tako, biće nam jasno ako se prisetimo izjave da je Bog počnuo u sedmi dan od svih svojih dela koja je učinio.

Setimo se da smo pozvani da držimo Gospodnju subotu. U današnje vreme čujemo izraze kao što su „jevrejska subota“, „kontinentalna subota“, „puritanska subota“, „američka subota“ i slično, ali jedina subota o kojoj Sveto pismo govori je „subota posvećena Bogu tvoje-mu“. „Ali subote moje čuvajte“ (2. Mojsijeva 31,13 – Daničić). Gospod naziva subotu „moj sveti dan“ (Isaija 58,13). Prema tome, treba da počnemo u dan u koji je Gospod počnuo. Ne samo što treba da se uzdržavamo od obavljanja svojih sopstvenih poslova na dan u kome je Gospod počnuo, nego treba da držimo Njegov počinak. Šta to znači? Pogledajmo!

Spasitelj nam kaže: „Bog je Duh“ (Jovan 4,24). Bog nije tamo neki duh, nego je Duh. On nije jedan od mnoštva duhova, već je Duh. On je duhovno, a ne telesno biće. Da li to znači da je samo senka? Ne, nikako. Trajno je samo ono što je duhovno. Bog je stvarna, suštinska materija (supstanca), jer stoji napisano da je Hristos „obličje bića Njegovog“ (Jevrejima 1,3 – Karadžić). Pogrešno je kada mislimo, a tome smo skloni, da su duhovne stvari nestvarne. „Postoji prirodno telo, a postoji i duhovno“ (1. Korinćanima 15,44 – eng. prevod). Hristovo telo, nakon Njegovog vaskrsenja, telo u kom se vazneo na nebo, svakako je bilo duhovno telo, ali veoma stvarno i otopljivo. Mi ne možemo iskazati kakvo je duhovno telo, ali znamo da je beskonačno uzvišenije i savršenije od naših fizičkih tela. Ono ne podleže ograničenjima koja imaju prirodna, fizička tela.

Bog je Duh, stoga je odmor koji je On uzeo posle stvaranja bio duhovni odmor. Prilikom stvaranja Zemlje nije postojao fizički umor. „Zar ne znaš? Zar nisi čuo? Jahve je Bog večni, krajeva zemaljskih stvoritelj; On se ne umara, ne sustaje“ (Isaija 40,28 – Stvarnost). Stvaranje nije bio fizički posao; bio je u potpunosti duhovni. Bog je progovorio i nastalo je. A Njegova reč je duh. Zato držati Božju subotu, ili počinak, znači uživati u duhovnom odmoru. Subota nije određena da bude samo fizički, već i duhovni odmor. Ona ima uzvišenije značenje, nego što joj se obično pripisuje. Istina je, pozvani smo da tog dana ne obavljamo svoje poslove, ali prestanak fizičkog rada u subotu nije ništa drugo do simbol duhovnog odmora koji Bog daje onima koji Ga prihvataju kao Stvoritelja svega. Bez duhovnog odmora nema pravog držanja subote. Gospod kaže da će se veseliti u Gospodu oni koji odvrte svoju nogu od subote i ne čine šta im je drago na Njegov sveti dan, već je prozovu milinom, posvećenom Gospodu, svetim i slavnim danom Gospodnjim (Isaija 58,13.14). Čovek može da se veoma savesno uzdrži od rada na sedmi dan, kao što je to činio najstriktniji farisej; pa ipak, ako ne poznaje Gospoda Isusa Hrista i ne raduje se u Njemu, on ne drži Gospodnju subotu. Pravi subotnji odmor možemo naći samo u Hristu.

Ne zaboravimo da je subota data čoveku u Edemu pre nego što je greh ušao u svet. Adam je dobio nalog da radi, ali to nije bio zamoran

rad. Rad nije deo prokletstva; zamor od rada je prokletstvo. Tek nakon pada čoveka u greh, rečeno je Adamu: „Zemlja da je prokleta s tebe, s mukom ćeš se od nje hraniti do svog veka; trnje i korov će ti rađati, a ti ćeš jesti zelje poljsko; sa znojem lica svog ješćeš hleb, dokle se ne vratiš u zemlju od koje si uzet; jer si prah, i u prah ćeš se vratiti“ (1. Mojsijeva 3,17-19 – Daničić). Sve se to dogodilo zato što je on sagrašio. Da je ostao veran Bogu, zemlja bi obilno rađala samo ono što je dobro, a rad bi pružao zadovoljstvo. A subota bi se svetkovala, ne da bi se telo odmaralo, jer se ono nikad ne bi umaralo, već kao vreme radosnog zajedništva sa Bogom.

Upravo ovde možemo da naučimo praktičnu lekciju, kada je reč o subotnjem zakonodavstvu. Da je subota imala za cilj samo da ljudima omogući fizički odmor, kako bi sledeće sedmice bili u stanju da se još više trude oko sakupljanja bogatstva, bilo bi moguće da vlasti od svih ljudi zahtevaju da drže subotu. Ali, pošto je subota duhovni odmor, mora biti jasno da je nemoguće ikoga naterati da drži subotu. Subotnji počinak, pošto je duhovan, jeste odmor koji samo Božji duh može dati, a Božji duh se ne pokorava zakonima parlamenta niti sudskim odlukama. Čak i ako bi se sedmi dan, dan koji je sam Gospod blagoslovio i posvetio, nastojao silom nametnuti, rezultat bi bio isti. Bog se ne koristi prisilom i On nije ovlastio nijednog čoveka niti skup ljudi, da se njome služe umesto Njega. Subota je data za čoveka; ona je najveći blagoslov koji Bog ima za čoveka. Njome Bog pokazuje čoveku silu kojom može biti spasen. Stoga, prisiljavati ljude da drže subotu, bilo bi isto kao prisiljavati ih da budu spaseni. Hristos kaže da će ljude privući k sebi, ali ih ne tera. On je Dobri pastir i, kao takav, ide pred svojim stadom i vodi ga svojim glasom, a ne tera ga batinom.

Jasno je da cilj subote nije samo telesna obnova i da puko uzdržavanje od telesnog napora uopšte ne predstavlja suštinu držanja subote. Pa ipak, naloženo je da sedmog dana prestanemo sa svojim radom, bez obzira kakav bio. Razlog tome nije samo da bi nam dao vremena da bez ometanja razmišljamo o Božjim delima, već da utisne u nas i te kako potrebnu lekciju o pouzdanju/poverenju u Boga. Kad prestanemo sa svim svojim poslovima kojima zarađujemo za život, mi se podsećamo

na činjenicu da nas Bog snabdeva, ne samo duhovnim blagoslovima, nego zadovoljava i sve ovozemaljske potrebe. Time priznajemo da, premda smo poslušni Njegovoj zapovesti da svakodnevno radimo za svoj hleb, mi zavisimo od Njega kao da nismo ništa radili.

Zato će pravilno razumevanje subote i njenog cilja zauvek rešiti pitanje koje se često javlja u mislima onih koji su osvedočeni da treba da poslušaju Boga, kad je reč o svetkovanju subote. A pitanje glasi: „Ako budem držao sedmi dan, kako ću da zaradim za život? Bez sumnje, izgubiću svoje mesto, a pošto srazmerno mali broj ljudi svetkuje ovaj dan, a to je glavni radni dan u sedmici, neću biti u stanju da nađem posao. Šta da radim?“ Tvrđim da takvo pitanje nikad neće postaviti onaj ko poznaje prirodu i cilj subote. On će znati da sama subota upućuje na odgovor. Sama ideja svetkovanja subote podrazumeva savršeno pouzdanje u Boga, čija sila je iz ničega stvorila i održava vasionu, i čija je ljubav prema Njegovim stvorenjima jednaka Njegovoj sili da im čini dobro.

Subota će takođe odgovoriti na pitanje, tačnije, sprečiti da se ono pojavi – treba li čovek, u slučaju nužde, da žanje subotom, kad izgleda kao da je to jedina mogućnost da osigura rod. On će znati da je Bog, koji jedini može učiniti da žito raste, potpuno u stanju da ga zaštiti, ili da se na drugi način izobilno pobrine za njega, ako ono propadne. Ali, svi će razumeti da je savršeno držanje subote dosledno (u skladu – *prim. prev.*) sa pružanjem sve potrebne brige oko onih koji su izloženi nevolji, jer nas sama subota podseća da je Bog „milostiv i pun sažaljenja“.

POČINAK KOJI OSTAJE

„Bojmo se, dakle, da se ko od vas, dok je još ostavljeno obećanje da se uđe u njegov mir (počinak, odmor – u zavisnosti od prevoda – *prim. izdavača*), ne pokaže da je zakašnio. Jer i mi smo čuli radosnu vest kao i oni [Jevreji]; ali im ne pomože reč koju su čuli, zato što nije bila spojena sa verom kod onih koji su je čuli. U mir, naime, ulazimo mi koji smo

poverovali, kao što je rekao: ‘Tako se zakleh u svom gnevu i neće ući u moj mir’, iako su bila svršena dela – otkako je udaren temelj sveta. Jer je negde za sedmi dan ovako rekao: ‘I počinu Bog u sedmi dan od svih svojih dela.’ ... Znači, Božjem narodu preostaje subotni mir. Ko, naime, uđe u njegov mir [počinak, odmor] taj je počinio od svojih dela – kao i Bog od svojih“ (Jevrejima 4,1-10 – Čarnić).

Mir (počinak, odmor) o kojem je ovde reč, očigledno je mir koji preostaje Božjem narodu u večnom carstvu našeg Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista. To je mir na obnovljenoj Zemlji, koji drevni Jevreji nisu dobili zbog neverstva. Ono što su primili u Hananu bila je samo senka pravog mira koji im je Bog obećao. Isto jevanđelje o carstvu, koje se propoveda nama, prvo je bilo propovedano njima. Ali kakve veze ima sedmi dan sa večnim mirom u Božjem carstvu? Videćemo.

Kao što smo videli, subota je spomen/uspomena na stvaranje. Ali, ne zaboravimo da je subota data u vreme kad „pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro beše veoma“. Dakle, subota slavi uspomenu na savršeno stvaranje. Ona nas podseća da Zemlja nije uvek bila u stanju u kakvom je danas vidimo. Pošto Božja reč ne može da omaši², svaka namera će biti sprovedena. Kao što nas subota podseća na savršeno stvaranje, dovršeno da bude mesto boravka za čoveka, tako nas ona uverava i da će Zemlja biti obnovljena i osposobljena da bude mesto boravka onih koji će učestvovati u nasledstvu svetih u svetlosti (Kološanima 1,12).

„Oni će se svi postideti i posramiti, otići će sa sramotom svikoliki koji grade likove. A Izrailja će spasti Gospod spasenjem večnim; nećete se postideti niti ćete se osramotiti doveka. Jer ovako veli Gospod koji je stvorio nebo, Bog koji je saznao zemlju, načinio je i utvrdio, i nije je stvorio naprazno, nego je načinio da se na njoj nastava: ja sam Gospod, i nema drugog.“ (Isaija 45,16-18)

Bog je stvorio Zemlju i na nju postavio čoveka. Kad je čovek stvoren, bio je čestit/ispravan. Shodno tome, Bog je nameravao da Zemlja

---

2 *Fail* – izneveri, zataji, podbaci ... – *prim. izdavača*

bude nastanjena rasom savršenih bića. Ovim bićima dao je subotu, da bi u mislima zadržala svog Stvoritelja i tako sačuvala svoje savršenstvo. Ovo savršenstvo nije bilo samo fizičko, već i duhovno. Čovek je bio načinjen po Božjem obličju – savršenog karaktera. Zato je trebalo da svetkuje subotu, kao podsetnik na duhovno savršenstvo, koje je primio od Boga, i koje je jedini On mogao da sačuva. Upravo će u to savršeno stanje Gospod obnoviti Zemlju, a kroz jevanđelje On priprema savršeni narod da nastani obnovljenu Zemlju. Iako je čovek pao, a Zemlja je oskrnavljena, i dalje ostaje subota, taj delić Edema, i kao podsetnik čoveku na ono što je Bog pripremio u početku i kao sredstvo kojim ga podiže na ovaj visoki položaj, da bi u tome mogao da uživa kada bude obnovljena.

Dakle, počinak (odmor, mir) koji ostaje je obnovljena Zemlja i vraćeni Edem. A ta dela su bila završena od postanja sveta. Odnosno, čim je Zemlja bila stvorena, došao je čovekov odmor. Čoveku je bio poveren posao, ali to nije bio zamoran posao. Doslovniji prevod 1. Mojsijeve 2,15 bio bi da je Bog učinio da se čovek odmara u vrtu koji je On zasadio. Dao je čoveku počinak na Zemlji, koja je bila spremna da on u njoj uživa. Dokaz tome nalazimo u rečima: „I počinu u sedmi dan od svih dela svojih koja učini“.

Osim toga, subota je data čoveku kao znak da će kroz svu večnost počivati (biti u miru – *prim. izdavača*) sa Gospodom. Odnosno, uživajući u duhovnom odmoru – u savršenoj slobodi od svih greha.

Tokom šest dana, Bog je izgovarao reči koje su dovele Zemlju u njeno savršeno stanje. Zatim je počinuo. Prestao je da govori i Njegova reč, koja živi i ostaje zauvek, nastavila je da održava ono što je bilo stvoreno. Tako je Bog počinuo u svojoj reči. On je mogao da počine od dela stvaranja sa savršenim pouzdanjem da će Njegova reč i održavati ceo univerzum. Dakle, kad svetkujemo Gospodnju subotu, mi jednostavno prihvatamo ovaj počinak (odmor, mir), do kojeg dolazi kada se oslonimo na Božja obećanja.

Zato „u mir, naime, ulazimo mi koji smo poverovali“. A onaj koji je ušao u mir (pokoj), takođe je počinuo od svojih dela – kao i Bog od svojih. Pre nego što ljudi u potpunosti prihvate jednostavnu Gospod-

nju reč, sve proističe od njihovog ja. Telesna dela nisu ništa drugo do greh, pa iako ljudi tvrde da služe Bogu i iskreno žele da čine ono što je ispravno, sva njihova dela kojima nastoje da to postignu su promašaji. „Sva naša pravda (pravednost) je kao nečista haljina (odeća)“ (Isaija 64,6 – Daničić). Ali, kad shvatimo silu Božje reči i spoznamo da je ona u stanju da izgradi one koji se uzdaju u nju, onda prestajemo sa našim delima i dopuštamo Bogu da deluje u nama, da hoćemo i činimo ono što je Njemu ugodno. To je zaista počinak (odmor, mir). Odmor koji dolazi kad shvatimo da spasenje ne dolazi od nas samih, nego od reči koja je stvorila nebo i Zemlju i koja ih održava, jeste odmor/mir koji nam donosi subota, ako je svetkujemo kako je to Gospod odredio.

Zapazite da treba da se sećamo subote, da je smatramo svetom. Ona jeste sveta i stoga treba da je držimo/čuvamo. Mi ne treba da je činimo svetom, jer to ne bi bilo moguće; samo Bog to može da učini. Nikakvo naše delo ne može da doda nešto njenoj svetosti niti da joj oduzme. Niti mi treba sebe da učinimo svetima, ne bismo li je pravilno svetkovali. Mi to ne možemo da učinimo. Ali, ista sila koja je posvetila subotu, posvetiće i nas. Ova sila je sila koja je stvorila ceo univerzum. To je stvaralačka sila kojom mi treba da budemo posvećeni, jer je Hristos Stvoritelj i On nam je postao mudrost od Boga i pravednost i posvećenje i otkupljenje. Bog nam je dao subotu – uspomenu na svoju stvaralačku silu – da bismo znali da je On Bog koji nas posvećuje.

To je odmor kojega Hristos daje svima koji dođu k Njemu. On kaže. „Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, i naučite se od mene; jer sam ja krotak i smeran u srcu, i naći ćete pokoj dušama svojim“ (Matej 11,28.29 – Karadžić). Mi treba da dođemo i da se odmorimo u reči koja održava ceo svemir. To je značenje subote. Ona je spomen na stvaranje; a otkupljenje je jednostavno sila koja je sve stvorila i koja deluje da to obnovi. Tako subota označava najviša dostignuća jevanđelja.

Videli smo da je subota data u Edemu i da je ona deo onog odmora u koji je Bog ušao. Kada se drži u duhu i istini, ona predstavlja deo Edema koji je sačuvan za nas, uprkos svih promena nastalih zbog prokletstva. A pošto Bog Zemlju nije stvorio uzalud, nego ju je načinio da

bude (ponovo – *prim. izdavača*) nastanjena istom vrstom ljudi kakve je prvo postavio na nju, to će se i ostvariti. Prema tome, subota nije samo deo prvobitnog Edema sačuvanog za nas, već se poistovećuje sa tim odmorom/mirom u kojem će Božji sveti uživati kroz svu večnost. Za one koji potpuno prihvataju Spasitelja i koji Mu se predaju bez zadržke, nebo zaista počinje na Zemlji. Subota, jedan deo raja, premošćuje ponor od izgubljenog do obnovljenog Edema, i pošto je spomen na onaj prvi, ona je garancija ovog drugog.

Nije li onda subota zaista milina? Zar iko ko razume šta ona znači može da je smatra nečim drugim, osim blagoslovom? Božji čovek nam je dao jednu pesmu za subotu, u kojoj pokazuje kako treba da je posmatramo i šta ona treba da učini za nas. „Lepo je hvaliti Gospoda, i pevati imenu Tvom, Višnji, javljati jutrom milost Tvoju, i istinu Tvoju noću, uz deset žica i uz psaltir, i uz jasne gusle! Jer si me razveselio, Gospode, delima svojim, s dela ruku Tvojih radujem se“ (Psalam 92,1-4 – Daničić). Mi treba da budemo snažni u Gospodu – u Njegovoj moćnoj sili. Mi treba da budemo pobednici „kroz Onoga koji nas je voleo“ (Rimljanima 8,37 – KJV). Dakle, kada nas napadne iskušenje, samo treba da mislimo na Božju silu – silu koja je iz ničega stvorila svetove – i da znamo da će se ona založiti za naše izbavljenje/oslobođenje, ako je samo budemo prihvatili. Ništa nije suviše teško za Gospoda i ništa nije u stanju da Mu se odupre. Sve sotonine vojske nemaju moć kada se sukobe sa Gospodom. Hristos je razoružao „poglavarstva i vlasti“ (Kološanima 2,15). Prema tome, kada se odmaramo (počinemo) u ovoj sili, pobjeda je već izvojevana. Ono što je Bog stvorio, podseća nas na Njegovu silu i zato slavimo (trijumfujemo, pobeđujemo – *prim. izdavača*) u delima Njegovih ruku. Ova veličanstvena pobjeda je ono što subota treba da nam donese.

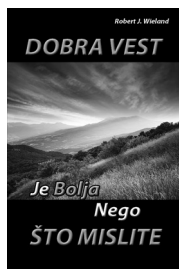
Kao što je znak savršenog stvaranja, subota je i pečat novog stvaranja u Hristu. Zato je ona Božji pečat, dat Duhom Božjim. Pošto je došla iz raja i deo je odmora u raj, ona pokazuje da su oni koji je drže u duhu (ne samo formalno), kroz moćnu Božju silu, određeni za mesto u raj. I zato će se u budućim vekovima, kad Edem bude obnovljen, dešavati da će od subote do subote sva tela dolaziti da se poklone Bogu,

čija im je ljubav, sila i milost u Hristu omogućila da učestvuju u slavi Njegove prisutnosti. I kad se budu okupljali u ove trostruko blagoslovene subote, pevaće: „Dostojno je Jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov.“ Ali, otkupljeni neće biti sami u svojim hvalospevima. Sva Božja dela slave Ga već sada, dok uzdišu i čekaju izbavljenje. A onda, kad bude uklonjen svaki trag prokletstva i kad jevanđelje vrati prvobitnu tvorevinu, „svako stvorenje, što je na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima“, ujediniće se u savršenom jedinstvu, uglas govoreći: „Onome što sedi na prestolu, i Jagnjetu blagoslov i čast i slava i država va vek veka.“ (Otkrivenje 5,12.13)

U PONUDI SU I SLEDEĆE KNJIGE I BROŠURE

Pored knjige koju upravo čitate u ponudi su i sledeće knjige i brošure koje sadrže samu suštinu ove jedinstvene poruke o opravdanju verom.

DOBRA VEST JE BOLJA NEGO ŠTO MISLITE, Robert J. Wieland

Milioni ljudi veruju lošim vestima. Evandeoska poruka je tako dobra vest, da je to ponekad teško i poverovati. „Božja milost je...beskrajno bolja nego što ste mislili.“ Prvi put odštampana 1985, ova knjiga nastavlja da izaziva pažnju.

ZLATO PREČIŠĆENO U OGNJU, Robert J. Wieland

Knjiga koja je imperativ za svakog ko želi bolje da razume značenje Isusove vere i Hristove prirode.

MOĆNA DOBRA VEST, Robert J. Wieland

Knjiga sadrži pregled modernih koncepcija jednostavne poruke koje bi trebalo da budu „sila Božja na spasenje“ (Rimljanima 1,16), a koje su postale žalostan izvor zbuđenosti. Nasuprot tome, ovo delo baca sasvim novo svetlo na svu tu frustraciju, bezvoljnost, opadanje i mlakost koji se ogledaju na duhovnom planu. Da li smo propustili da sagledamo koliko je Dobra vest zaista dobra, ili nismo poverovali u to? Ideje koje su ovde izložene utemeljene su na Bibliji i predstavljaju svež dah koji je već pokrenuo srca desetina hiljada ljudi širom sveta. Ova knjiga posebno se obraća onima koji traže čvrsto tlo kao temelj svoje nade, usred ovog sveta punog beznađa i pometnje.

Svaka od sledećih brošura štampana je u formatu 95x140 mm. Njihov sadržaj predstavlja poruku opravdanja verom, slobodnu od svakog legalizma.

BLIZINA VAŠEG SPASITELJA

Jeste li umorni od osećaja krivice? Osećate li se odbačenim i nepotrebnim? Evo jedne izuzetno DOBRE VESTI. Hristos je preuzeo inicijativu da vas povede putem ka sreći ovde i sada, a dalje – ka nebu i večnom životu.

OBRNUTA MOLITVA

Voda ne teče uzbrdo, a i ljudi obično ne izgovaraju molitve poput one zapanjujuće u Jevanđelju po Jovanu 4, koja je obrnutog smera.

Jesmo li spremni za tektonsku promenu u svom pristupanju Božjem prestolu?

REČ KOJA JE PREOKRENULA SVET

Kako je jedna jedina reč mogla da milione preobrazi u ljude spremne da umru za svoja ubeđenja, a ostale milione u njihove progonitelje žedne krvi?

Kakva se sila krije u toj novoj i čudnoj reči?

DOBRA VEST U MALO REČI

Brošura nam otkriva kako ljudi i žene mogu da kroz Jevanđelje pronađu zadovoljavajuće odgovore na svoje probleme. Mera vere – čežnja za Bogom – usađena je u svakom ljudskom srcu. Bog svakako zna kako će odgovoriti na ovu čežnju.

ŽENA KOJA JE REKLA „DA“ BOGU

Tokom mnogih vekova, razvilo se mnoštvo mitova o Mariji, majci Isusovoj. Nastala od materijala namenjenog hrišćanima evangelističkog usmerenja, ova brošura predstavlja pokušaj odvajanja neistine od fascinantnih istina koje nam Pismo otkriva o ovoj divnoj ženi.

Bolje razumevanje Marije može nam pomoći da bolje razumemo i njenog Sina.

KAKO SPASITI BRAK

Kako živeti s lošim bračnim partnerom. Bog ima lekovite Dobre vesti koje će doneti blagosloveno olakšanje u svaki nesrećan dom, i dodatno ohrabrenje za sve one koji su srećni u svom braku. Lek je u onom što verujemo, a ne u onom što činimo!

PREPORUČUJEMO I SLEDEĆE KNJIGE:

MARIJA MAGDALENA:

Biblijska priča, Robert J. Wieland

Marija Magdalena pleni pažnju i inspiriše maštu gotovo svake osobe koja je slušala o njenom tajanstvenom i raskošnom činu pomazanja skupocenim mirom koje je izlila na Isusova stopala, opravši ih zatim svojim suzama. Robert J. Wieland istražuje životnu priču ove čudesne žene koja zauzima visoko mesto među ličnostima o kojima govori Sveto pismo.

U POTRAZI ZA KRSTOM, Robert J. Wieland

Autor istražuje „putovanja“ onih osoba koje su se uputile prema krstu, među kojima su, pored njega samog, Isus, Marija Magdalena i Pavle. On nam otkriva kako možemo steći svoje lično iskustvo na tom istom „putovanju“, i naglašava da krst nesumnjivo ima snagu da protera svaki strah iz ljudskog srca. Radi se o dirljivo i ubedljivo napisanom štivu, namenjenom čitaocu modernog doba.

Radosne Vesti: OD ISUSA SA LJUBAVLJU

Komplet od 34 lekcije iz Svetog pisma koje će obradovati Vaše srce. Podeljene na tri odseka: Dobra Vest koja uzdiže um (srce), Dobra Vest o budućnosti i Pronalazjenje Božjeg mesta sigurnosti.

BEKSTVO KA BOGU, Jim Hohneberger

Bekstvo ka Bogu je knjiga koja govori o očajničkoj potrebi i traganju za Božjim prisustvom.

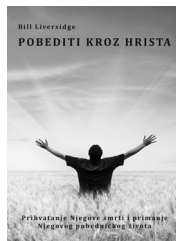
Autor Džim Honberger, u želji da pronade autentično hrišćanstvo, seli se sa svojom porodicom u divljinu, nadomak Nacionalnog parka Glejšer, na granici SAD i Kanade. Tu, u netaknutoj prirodi, oni dobijaju jasniju spoznaju Božje ljubavi i navikavaju se da osluškuju Njegov glas u svakodnevnim situacijama u kojima se svako od nas nalazi.

POBEDITI KROZ HRISTA, Bill Liversidge

Da li se borite sa iskušenjem i grehom? Pitate li se hoćete li ikada doživeti pobjedu? Da li se odajete obeshrabrenju, misleći da ste izgubljen slučaj? Da li vam je vera na niskom nivou? Da li čak pomišljate da ćete biti zadovoljniji životom ako se prepustite grehu? Osećate li da je Hrištov karakter za vas previsok i nedostižan standard? Ljubav, radost, mir, strpljenje, ljubaznost, dobrota, vernost, samokontrola – ne otkrivaju se dosledno u vašem životu.

Ako je bilo šta od ovog istina, ne očajavajte! Jevanđelje nudi rešenje – ono je zaista dobra vest za vas! Autor ove knjige propoveda i poučava o Jevanđelju s jasnoćom i silom, pojednostavljujući ono što nam izgleda složeno. Kad pročitate ovaj praktični vodič do pobjede, zaključite sami u kojoj meri je u tome uspeo.

JEVANĐELJE U KNJIZI PROROKA DANILA,

Robert J. Wieland

U ovoj knjizi je objašnjen lik iz Navuhodonosorovog sna, sa svim „zverima“ i simbolima, „dani“ koji označavaju godine, i tako dalje.

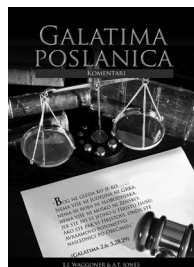
Ali to nije pravi cilj ove knjige. I drugi to lako mogu.

Ono što ovde želimo da shvatimo jeste čime to Dani-lova knjiga danas osvaja ljudsko srce i podstiče ljude da se potpuno posvete Danilovom Spasitelju – našem Gospodu Isusu Hristu koji je preuzeo našu drugu smrt i umro umesto nas.

GALATIMA POSLANICA – KOMENTARI,

E. J. Waggoner

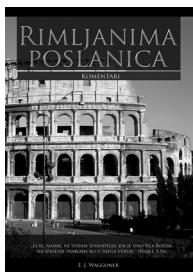
Proučavanje Galatima poslanice, stih po stih. Vaggonerova vizija čudesne stvarnosti Hristovog krsta, zapravo je istina za sadašnje vreme. Prvobitno je objavljena 1900. a ovo je revidirana verzija koja se prvi put pojavila 1972. godine. Posle svih ovih godina njene poruke su još uvek sveže i ništa manje moćne po svom uticaju.

RIMLJANIMA POSLANICA – KOMENTARI,

E. J. Waggoner

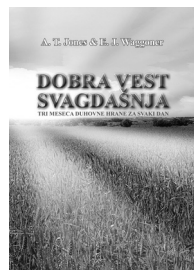
Stih po stih kroz Rimljanima poslanicu. Komentari koji su ovde izloženi nikad ranije nisu bili objedinjeni u formi knjige. Ova detaljna studija Rimljanima poslanice bila je u delovima objavljivana u časopisu Znaci vremena (Signs of the Times), u periodu od oktobra 1895, do septembra 1896.

DOBRA VEST SVAGDAŠNJA – 1. i 2. deo,

A. T. Jones & E. J. Waggoner

Autori A. T. Džons i E. Dž. Vaggoner iznose osvežavajuće, podsticajne, motivišuće ideje koje crpe iz Jevanđelja. Ova knjižica je zamišljena kao tromesečna duhovna hrana – po jedna stranica na dan, kao obrok koji siti dušu.

JEVREJIMA POSLANICA – KOMENTARI,

E. J. Waggoner

- Kako Božja pravednost postaje moja?
- Na koji način je Isus Hristos postao moja zamena?
- Šta ja da činim da bi spasenje Božje donelo vidljive i stvarne plodove u mom životu?

Na ova i mnoga druga pitanja, tako poznata svakom hrišćanskom verniku, autor daje veoma neobične i gotovo sasvim neočekivane odgovore čak i za mnoge dugogodišnje istraživače Biblije.

UPOZNAJMO BOGA II – 95 TEZA O OPRAVDANJU VEROM, Morris Venden

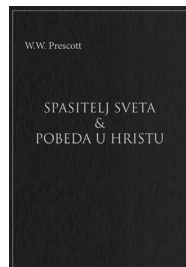
Nijedna druga poruka nije danas bitnija niti potreb-
nija i crkvi i svetu, nego što je to dobra vest o Hristovoj
pravednosti.

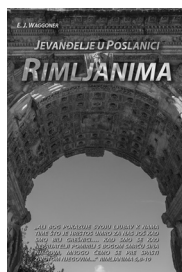
Pisac ove knjige takođe to zna. Uz izvinjenje Luteru, a ipak sa strašću da podstakne novu refomaciju blagodat, Venden predstavlja svojih sopstvenih 95 teza o pravednosti verom, da bi nam pomogao da ponovo otkrijemo osnove poznavanja Isusa i poverenja u Njega.

SPASITELJ SVETA & POBEDA U HRISTU,

W. W. Prescott

Ova knjiga je rezultat piščevih proučavanja i fasciniranosti Hristom. Ono što se iz nje može videti jeste da se Preskotovo shvatanje Hrista ne zasniva samo na činjeničnom objašnjavanju ko je Hristos i koji je Njegov značaj kao jedne teorije, nego na ličnom poznavanju osobe Isusa Hrista, prvo kao svog Spasitelja, a zatim kao centralne osobe i predmeta naše vere. Poznavanje Hrista nije stvar poznavanja činjenica o Njemu, nego prihvatanje Hrista kao centra naše vere i svih naših istina. Hristocentričnost svega što verujemo i što propovedamo je suština hrišćanstva. Hristova pravednost koja je data čoveku je izraz najveće Božje ljubavi prema čoveku.

JEVANĐELJE U POSLANICI RIMLJANIMA,

E. J. Waggoner

Nastojeći da pronikne u logiku i suštinu Poslanice Rimljanima, autor ove knjige pronalazi jednostavne i praktične odgovore na teška i životno važna pitanja:

- Da li Bog vidi vrednost u nama uprkos našoj grešnosti?

- Da li Božja ljubav prema nama zavisi od onoga što jesmo i što činimo?

- Da li naš položaj pred Bogom zavisi od naše poslušnosti i dobrote?

- Da li je spasenje od greha pitanje vere ili naših dela?

- Da li se naše opravdanje, pomirenje, spasenje i posvećenje zasnivaju na onome što mi radimo ili na onome što je Hristos za nas učinio?

- Da li nam Božja blagodät (nezasluziva milost i naklonost) dolazi isključivo kao besplatan dar ili je moramo zaraditi, zaslužiti, učiniti sebe dovoljno dobrim za nju? Da li je primimo kao platu za svoju poslušnost, ispravno postupanje, dobrotu?

- Da li Bog čezne da sa nama ima najbliskiju vezu, zajednicu, odnos ljubavi uprkos našem palom stanju?

VEČNI SAVEZ,

E. J. Waggoner

- Koje je bilo „obecanje“ koje je Bog dao Avramu?

- Koga je to tačno uključivalo?

- Da li je to obećanje bilo samo za one koji su bili njegovi doslovni potomci?

- Ili je to obećanje uključivalo mnogo više ljudi?

- Da li je ratom iscepkana zemlja na Bliskom istoku Božja obećana zemlja?

- Ili to obećanje obuhvata daleko više?

- Da li je postojao Spasitelj u srcu ovog večnog obećanja? I kome je On dat?

Odgovori na ova i druga pitanja oduševiće vaša srca dok čitate neverovatno dobre vesti o Božjem večnom zavetu koji je sklopio sa Avramom i sa celim svetom.

LEKCIJE O VERI & ŽIVETI VEROM, A. T. Jones & E. J. Waggoner

U Svetom pismu se ne govori mnogo o potrebi da imamo veru, ali se mnogo govori o tome da treba da je gajimo. Naučite kako da „gajite“ svoju veru, kroz najdragocenije spoznaje Džonsa i Vagonera.

Pred vama je zbirka članaka i govora Džonsa i Vagonera iz 1890-ih, a na temu opravdanja i življenja verom. Godinama najpopularniji bestseler, ovo je i jedna od najboljih knjiga o pobedonosnom hrišćanskom životu. Ona pruža uvid u to kako nadvladati prepreke i objašnjava mnoge teško razumljive delove Biblije. Saznajte iz prve ruke šta je zaista poruka iz 1888. godine!

JEVANĐELJE PO JOVANU – KOMENTARI, E. J. Waggoner

Knjiga koja je pred vama predstavlja topao prikaz Jovanovog jevanđelja. Dok čitate ova neobična razmišljanja o četvrtom jevanđelju, neka vas Sveti duh blisko poveže sa „Isusovim voljenim učenicom“.

Napisana od strane autora koji je u svom srcu osetio šta znači biti „prezren i odbačen od ljudi“, ova knjiga, kroz uvid u Jovanovo jevanđelje, izražava zahvalnost Hristu, koji će biti životni blagoslov.

Stojeći nepročitana u arhivi čitav vek, knjiga sada deluje još svežije i privlačnije.

HRIŠĆANI, ČUVAJTE SE,

Magna Parks & Edwin A. Noyes

Pred vama je kompilacija dveju knjiga različitih autora. Namenjena je svim ljubiteljima popularne psihologije, kao i onima koji se interesuju za njene sadržaje, posebno hrišćanima. Ona pruža novi uvid u sekularnu psihologiju i otkriva korene te nauke.

Sve ono što ste mislili da znate o popularnoj psihologiji, posle čitanja ove knjige definitivno će biti dovedeno u pitanje.

INDIVIDUALNOST U RELIGIJI,

A. T. Jones

Iako nas od autorovog vremena deli više od jednog stoleća, on je u delu čije korice čitalac upravo gleda, gotovo proročki aktuelan u svom obraćanju nama ovde i sada:

„Dolazi dan, i nije daleko, kada će autokratija, nadmoćnost i krutost zakona vlasti, ujedinjena crkva i država, pa i same crkve, stajati svi ujedinjeni i pokretani istom mišlju, pa će zahtevati pokornost i uniformnost u religiji; i uništiti svaku naznaku individualnosti u religiji i svaku vrstu prava na nju.“

I upravo zato, imajući u vidu ono što uskoro treba da dođe, objavljene su ove studije.

KLJUČEVI ZA OPTIMALNO MENTALNO ZDRAVLJE, Magna Parks Porterfield

Bez obzira da li pokušavate da se izborite sa problemima svakodnevice ili savladate depresiju, odgovori za postizanje dobrog mentalnog zdravlja su vam na dohvat ruke. Autorka, Magna Parks-Portfield, pokazaće vam kako da to uradite, u svojoj knjizi Ključevi za optimalno mentalno zdravlje.

Saveti dr Parks – Porterfield, psihologa, prevazilaze tipičan pristup „voli sebe, potvrđuj sebe“, da bi pokazali kako da stignete do dobrog zdravlja koje priželjkujete. Ona knjigu deli na osam delova, od kojih svaki služi da vam pomogne da razvijete veštine potrebne za poboljšanje mentalnog zdravlja.

Otkrijte ključeve koji su vam potrebni da otvorite vrata mentalnog zdravlja.

HRISTOS I NJEGOVA PRAVEDNOST,

E. J. Waggoner

Elet Dž. Vagoner objašnjava šta je sila koja nas spasava. Jevanđelje otkriva da je sila koja je svetove dovela u postojanje, ista ona sila koja deluje u spasavanju čovečanstva. U knjizi se jasnim rečima objašnjava ono što moramo znati o Hristovoj prirodi.

OTVORENI PUT DO HRIŠĆANSKOG SAVRŠENSTVA, A. T. Jones

Džons predstavlja Hrista u sve tri Njegove službe – kao Proroka, Sveštenika i Cara. Knjiga smelo izlazi u susret mnogim izazovima koji se danas postavljaju pred hrišćanstvo.

Jedan od njih je: Da li je hrišćansko savršenstvo karaktera moguće, uprkos činjenici da smo smrtnici, rođeni u grehu?

Na sajtu www.najvaznijevesti.com, pored navedenih knjiga i brošura u elektronskom obliku, možete naći i mnoge druge koje ovde nisu navedene a od kojih će neke biti štampane u najskorije vreme.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

279.14-248.42-277

ВАГОНЕР, Елет Џозеф, 1855-1916

Jevandelje u stvaranju / E. Dž. Vagoner ; [prevod sa engleskog Branko Đurić, Suzana Stojanovski ; pesme prepevao Zvonimir Kostić Palanski]. - 1. izd. - Beograd : B. Đurić, 2018 (Beograd : Apollo Graphic Production). - 95 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Gospel in Creation / by Ellet Joseph Waggoner. - Tiraž 50.
- Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-900652-2-6

COBISS.SR-ID 270254604

Jevandjelje u stvaranju

Elet Dž. Vagoner

Autor ove dragocene knjige povezuje dve epohe, dva Zaveta, dva velika čina u kojima se Bog otkriva čoveku, najpre kao Tvorac svega postojećeg, a potom kao Spasitelj, takođe svega stvorenog. U oba aspekta Božanskog projavljivanja otkriva se Njegova nenadmašna sila koja nas, ljude modernog doba, nekako ne uzbuđuje previše kada razmišljamo o delu božanskog stvaranja, čak i kada smo skloni kreacionizmu. Međutim, kada dođe do toga da treba poverovati u činjenicu da isti Bog nije ništa izgubio od svoje nenadmašne sile, da i danas stvara, i da je voljan da sada i ovde stvori moje novo srce, tada nastaje borba unutar duše, jer takva jednostavna vera povlači mnoga pitanja, a odgovori neminovno dovode čoveka na raskršće gde se jasno vide dva potpuno raznosmerna puta, jedan koji znači odlaženje od Boga i drugi koji vodi sve bliže Spasitelju, čija se stvaralačka sila sve više otkriva u životu iskrenog vernika.

Elet Dž. Vagoner na direktan, jednostavan, logički dosledan način povezuje dve fasete božanske sile, stvaralačku i spasilačku, i čitaocu daje dovoljan motiv da se upusti u avanturu vere, ispitujući u svakodnevnom iskustvu koliko je ta sila vidljiva danas u njegovom životu.